

Dere edilmeyen evrak
iade edilmez

Türkiye

Mekale ve ilânlar Ankarada
"HİLALİAHMER MECMUASI",
müdürlüğüne gönderilmelidir.

Hilâliahmer Mecmuası

ANKARA

Telefon numerosu 3922

Merkezi Umumi tarafından iki ayda bir neşr olunur

Manevî Hıfzıssıha : 3

Şen olunuz

Hayat ağır bir yükür.. taşınmaz..
Bu dünya yalan dünyadır.. Yer yüzü
darıfenadır.. Yaşamak derttir !..

Bütün bu zebanzet olmuş cümleler
— affedersin kariim — hezeyandan
başka bir şey değildir.

Bu sözleri, muttasıl söyleyenler,
(défaitiste) bozguncu insanlardır. Ha-
niya, harpte, ikidebir hezimet haber
veren, baykuş tiynatlı, hadisata, ka-
ranlık bir ruhun adesesinden bakıp da
ortalığı zifiri gördükleri için daima
zulmetten bahseden betbinler olur ;
en cesur askerin maneviyatını kırıp,
mağlubiyete sebep olurlar. İşte, harp-
te olduğu gibi, hayatta da böyle ma-
neviyat kırıcı, bozguncular vardır ; ve
mekalemi başlarken kayıt ettiğim söz-
ler, onların dillerinde dolaşır.

Hayır ! Hayat ağır bir yük değil-
dir.. yeter ki taşıyanın sırtı kavi ol-
sun. Hayır ; Dünya yalan dünya değil-
dir.. yeter ki üstünde yaşıyanın göz-
leri hakikatı görsün ve hakikatı ara-
sın. Hayır ! Yer yüzü darıfena değil-
dir.. onu, erbabı, çok az himmetle
darısürura halbeder. Hayır ! Yaşamak
dert değildir... zevktir.. nêşedir.. yeter
ki insan yaşamasını bilsin.

Betbaht olanlar, betbin olanlar..
her şeyi fena görenler.. her yerde so-
murtan.. her hadiseyi ancak fena ta-
raflarından görenlerdir.

Dünyayı eyi görmek, hayatın acı-
ları dediğimiz şeylerden asgarî muzta-
rip olmak, hayat yükünün sırtımızı
incitmemesini temin etmek, emin olun
ki her an elimizdedir.

Vucudumuzu nasıl terbiye ediyor-
sak, maneviyatımızı da aynen terbiye
edebilmek, iktidarımızın herhalde ye-
teceği bir şeydir. Yalnız şunu kati bir
kaide olarak kabul etmeliyiz ki, be-
den sıhhatli olmadıkça maneviyat da
çürük olur. Onun için her şeyden
önce bünyemizi kuvvetlendirmeğe bak-
malıyız. Beden kuvvetlendikçe, insana
yaşamanın tadını tattıran şuur müva-
zenesi, itminan, nikbinlik artar; dün-
yayı zifir gibi kara değil, gül gibi
penbe görmeğe alışırınız. Bunun için
azim sahibi olmak, istemek, kâfidir.
« İstemek, kâdir olmaktır » darbıme-
seli fransızca olmakla beraber, her
adam evlâdı için hükmü varittir.

Bünyenizi, çocuk gibi gözetmeli;
kusurlarını, pürüzlerini, fena itiyatla-
rını, muzir inhimâklerini ıslah etme-
lidir.

Böylece, muntazam, dikkatli ter-
biye gören bünyenin maneviyatı da
sağlam ve nikbinliğe meyyal olur.

Her adamda — bunlara malik bu-
lunduğuna iman etmek şartile — ken-
disini muvaffakiyete iletecek kadar
maddi ve manevî bir kuvvet sermayesi
mevcuttur. Bu kıymetli sermayeyi ten-
miye için, Amerikalıların (human-
culture) namını verdikleri (beşeri
terbiye) yi tatbik etmek gerektir.
« Her fert iki türlü terbiye görür;
biri, gayrın verdiği, diğeri de, — ki
çok daha mühimdir — kendi kendine
verdiği terbiyedir (*) ».

(*) Gibbons.

Amerikalılar daimî talihsizliğe inan-
mazlar; talih, insanın ömrü zarfında
yüz kere kendini arzeder. Betbaht
odur ki, bunun farkında olmaz, veya
olsa da yakalayıp tespit edemez. Ta-
lihsizlik bezginlerin, cahillerin, fevrile-
rin ve mahcupların akibetidir. « Tali-
hin yüzü naehillere güler » ve « yıl
uğursuzun » gibi manasız sözler, an-
cak naehillerle uğursuzlara yakışan
sözlerdir. Vakia, ahlâksız ve seciyesiz
bir ekalliyetin irade ve sebat saye-
sinde hayatta muvaffak olduğunu
görmekte isek de, bunların, ahlâk
ve seciye sahibi olsalardı, ne de-
rece fazla muvaffak olabileceklerini de
düşünmeliyiz. Devlet kuşu ne kör, ne
de sersemdir: hiç rasgele konmaz.
Onu cezp ve celbetmeği, konduktan
sonra da ürkütmemeği, kaçırmamayı
bilmelidir. Muvaffakiyetiniz kendi de-
ğerinize tebidir: bu değeri artırmak
için de kendinizi maddeten ve manen
terbiye etmelisiniz.

Maddi ve bedenî terbiyenizin ne
gibi şartlara tabi olduğunu size ben
öğretecek değilim. Bunu doktorunuz-
dan sorup, öğrenmek, onun vereceği
kıymetli öğütlerle, bünyenize hâkim
olmak mümkündür. Bu hususta, vakı-
fane yazılmış hıfzıssıha kitaplarının,
ezcümle geçen sene Sihhat Vekâleti-
nin tercüme ve neşrettiği « Genç ka-
lınız » adlı kıymetli eser ve bazı
yevmî gazetelerde neşrolunan sıhhi
makalelerin okunması çok faydalı
olur. Gerek, aile hekiminizin ve gerek

o kitap ve gazetelerde okuyacağınız yazıların yardımı ile vücut sıhhatınızı düzeltmekle beraber, uzun bir tettebbu ve zatî tecrübelerin mahsulu olan bu naçiz makalelerimin mündericatını tatbik ederek manevî sıhhatınızı da temin edebilirsiniz.

Manevî hıfzıssıhanın başlıca şartı, esash şartı, nikbin olmaktır.

Nikbin olunuz.

Nikbin adam, her şeyi, daima, eyi tarafından görür. Onun nazarında her şey güzeldir. Halbuki, betbin adam her şeyi çirkin görür. Betbin adam, içinde yaşadığı muhit ile mütemadî ihtilâf halindedir. Bilâkis, nikbin adam, muhiti ile mükemmelen hemahenktir. Betbin ister ki, herkes kendine uysun ; nikbin, herkese bizzat uymağı daha muvafık bulur.

Nikbinlik, sıhhatınızın üzerine de eyi tesirler yapar ; vezayifî teshil eder ; betbinlik, kanser (saratan), vakitsız ihtiyarlık gibi illetlere istidat verir.

Onun için, çirkin, fena şeylere dikkat etmekten ; her şeyi tenkit etmekten ; tezyif ve tahkirden tevekkî ediniz. Hiç kimsenin kalbini kırmayınız ; boyuna sızlanan, söylenen, hayatı fena gören, canından bıkkınlık getiren kimselerle düşüp kalkmaktan, kendinizi nikbin olmağa eyice alıştırıncıya kadar hazer ediniz. Aileniz efradı ile, zevceniz, çocuklarınız ve hizmetçilerinizle, aynı surette, nazik, mültefit davranınız. Onlar da memnun olacakları gibi, siz de inşirah duyarsınız. Fıransız

mütefekkirlerinden « Montaigne » dermiş ki : « Nezaket her şeyi satın alan fakat kendi bedava bir matahtır. »

Nazik ve mültefik adam, dünyayı bilâihtiyar peşinden sürükler ; nazarlarından, sesinden ve tavurlarından, kalplere nüfuz eden bir nevi radio-activité nebean eder. Nefsinizde nikbinliği ve nezaketi inkişaf ettirdikçe, göreceksiniz ki, keder, endişe ve hatta maddî sıkıntılar sizden uzaklaşacaktır.

Bundan evvelki makalelerimde mevzubahs ettiğim telkini nefisî bu hususta da tatbik ediniz. Kendinizi biraz zorlayınız, ye'se kaptırmayınız. Yüzünüzü güler olmağa alıştırınız. Güler yüzlü insanlar, hemcinslerinin arasında mevki sahibi olurlar. Abuslara, er geç, her kapı kapanır ; her meclisten istiskal görürler.

Nikbinlerde çalışmak hassası da, ötekilerden hem daha fazla hem de daha müsmirdir. İngiliz muharriiri (Smiles) der ki : « En müsmir iş, gönülû şen adamın dimağından ve ellerinden çıkmadır. »

İnsan mesut olmağa mühtaçtır, lâkin bu saadete nasıl erişeceğini, ekseriya, bilmez. Eğer herkes bu hususta kendine göre bir yol takip ederse, çok defa yanlış neticeye varır ; zira zevk başka, saadet başkadır ; her zevk, saadeti temin etmez. Kahvede iskambil oynayan bir amele, paket paket çokolata yiyen bir çocuk, sabaha kadar dans eden bir genç, haftada bir espap yapman bir kadın, zevklenirler

fakat mesut olmazlar. Zevkine düşkün olmak sukutu hayale ve sefaletle koşturmak. Gerçekçi saadet, her şeyden memnun olmak, ortalığı toz penbesi görmek, kimseyi zem etmemek, her kese karşı hüsnü niyet sahibi olmak, kıskançlıktan, hasetten âri olmak, hadisatı dırlanmadan karşılamak, daima güler yüz göstermek ve etrafına nese saçmakla olur.

Büyük türk şairi, lâyemut «Fuzulî» nin, bu saadet âmillerini hulâsa eden şu güzel mısraı her hafızada yer etmelidir :

« Ne verseler ana şakir, ne kılsalar ana şat ! »

Ama, bazıları diyecekler ki, teslimiyetin bu derecesi zillettir. Hayır ! Zira hakiki saadete ancak bu yoldan erişilir.

Maksadımız nedir ? Sıhhat, muvaffakiyet ve sevinç. Bütün menfi duygular : kin, haset, endişe, kararsızlık, şikâyet, bünyeyi altüst eden ve sıhhatı tahrip eyleyen şeylerdir. Halbuki, güler yüz, hilim, nezaket, büyüklerin, karilehin muhabbetini, himayesini, etrafımızdakilerin yardım arzularını celbederek, muvaffakiyetimizi ve onun neticesi olarak saadetimizi temin eder. Bu harici tesirden başka, nikbinlik ve güler yüz-lülük, nefsimize olan itimadımızı, çalışma arzu ve kabiliyetimizi de artıracağından, muvaffakiyetimiz o nispette büyük ve katî olur.

Şenliğe ve nikbinliğe telkini nefis sayesinde alışmak kabildir. Mürebbiler ve ana-baba, çocuklarını küçük yaştan

şen, memnun ve bahtiyar olmağa alıştırmakla eyi ederler.

* *

İspanyolların bir efsanesi vardır :

İspanya'nın Valladolid şehrinde, onbeşinci asırda, Don Kirido isminde bir delikanlı varmış. Günün birinde, kömür gözlü, kor dudaklı ve taş yürekli bir yosmaya gönül vermiş. Uzun müddet, en parlak emellerle ve en ateşin bir aşkla seviştikleri halde, kız, bir gün, yoluna çıkan başka birinin koluna takılınca gidivermiş.

Don Kirido öyle üzölmüş ki, tatlı canına bile kıymağa kalkışmış. Bereket, dostlarından biri onu bu fikirden vazgeçirmiş. Lâkin, zavallı delikanlı, hiç olmazea artık kendince tadı tuzu kalmıyan dünya işlerle alâkasını kesmiş olmak için, gidip bir manastıra kapanmış.

Burada, huzur ve sükûn içinde, Don Kirido'nun gönöl yarası, zamanla, unulmağa yüz tutmuş. Maamafih, içinde gene bir hüznün eksik olmiyormuş. Etrafındakilerin hep çehreleri asık, nazarları dik olduğu için Don Kerido da onlara ister istemez uyiymuş.

Bir akşam, her vakitkinden daha meyus olduğu bir akşam, Don Kerido'nun gözüne bir melek görünmüş. Bu melek, Don Kirido'ya demiş ki :

— Sükûn bul, Don Kirido ! Sen, yer yüzünde mesut olabilirsin. Bundak kolay bir şey yoktur. Sana, tılsımını verebilirim. Yalnız, sana vere-

ceğim nasihatı altı ay tutacağına söz ver.

— Güzel melek ! Ne istersen, yapacağıma katiyen söz veririm. Emret ! Tek, hayatımı karartan bu vaziyetten beni kurtar !

Melek, Don Kirido'ya bir ayna uzatmış !

— Bil ki, demiş, bu ayna dünyanın timsahıdır. Kendisine nasıl bir çehre arzedersek, aynen bize onun akisini iade eder. Sen gül, dünya da sana gülsün.

Genç münzevi gülümsemiş. Melek sözüne devam etmiş :

— Don Kerido ! her sabah, aynanın karşısında tıpkı böyle gülümseyeceğine ve akşama kadar bu güler yüzü muhafaza edeceğine yemin et.

Don Kerido yemin etmiş ve ümitle uykuya varmış.

Ertesi sabah, şafakla uyanmış, penceresini açmış ve öten kuşlarla beraber türkû çağırmağa başlamış. Bitişik odadakiler, kulaklarına inanmamışlar. Manastırın ciddiyetini bu ihlâl eden de kim ? derlermiş. Baş papasa haber vermişler, o da gelmiş, genç münzeviyi paylamış. Don Kerido :

— Babacığım, demiş, gönülüm aşkı ilâhî ile dolu. Cenabı Hakka, nağmelerimle hamedediyorum.

O andan itibaren, delikanlının yüzü mütemadiyen güler olmuş. Her fırsatta, arkadaşlarının muhitine neşe saçıyormuş. Her sözü ile, etrafındaki

şahısların ve eşyanın hoş taraflarını göstermeğe, sevdirmeye çalışmış. Manastırın havası adeta değişmiş. Bu ciddi muhite neşe girmiş.

Bir ay sonra, bütün rahiplerin yüzü bahtiyarlıktan pırıl pırıl olmuş. Manastırdaki bu değişiklikten endişeye düşen baspapas keyfiyeti büyük enkizisyon meclisine arzetmiş. Enkizisyon meclisinin şiddeti malûm. Manastırın adâp ve erkânına, intizamına hâlel verdi, fiske ve fücra inhimâk uyardı diye Don Kirido'yu diri diri yakılmağa mahkûm etmişler. İbret olsun için öteki rahipleri de siyaset meydanına, seyre götürmüşler.

Derken, Don Kirido, elleri ayakları bağılı olarak gelmiş. Bütün aşk ve şevkile türkû çağırıyormuş. Kendi varlığından nebean eden sürur ve bahtiyarlık seyyalesi hazırına da sırayet etmiş, ve hepsi beraber, Don Kerido-nun arkasından kendilerini ateşe atmışlar.

Enkizisyon reisinin bu işe o kadar camı sıkılmış ki kahrından çatlamış. Ruhu habisi, öteki zavallıların mazlûm ruhlarıyla aynı zamanda cennet kapısına vâsil olmuş. Enkizisyon reisi protesto etmiş. Cennet kapısını bekleyen melekler herifin yüksek şahsiyetine hürmeten protestosunu kâle alıp, mazlûmları cehennem göndermişler.

Ruhlar, cehennemden içeriye, gülümser çehreler ile ve türkû çağırarak girmişler. Kendilerine derhal, binbir işkence tatbikine hazırlanan

zebaniler bu kadar neşe ve inbisat karşısında pusulayı şaşırmışlar, temkinlerini kaybetmişler. Cehennem, bir müddet sonra, ah ve enin yerine neş'eli kahkahalarla çıncın ötmüş. Cehennem mahkûmları azap ve ızdıraplarını unutmuşlar. Cennete gıpta verecek bir neşe ve şetaret havası esmeğe başlamış. Yalnız, elinden şikârlarının kaçmakta olduğunu gören. İblis kudurmuş.

Bu hale mani olmağa çok çalışmış ; fakat ekseriyetin haleti ruhiyesi karşısında o da âciz kalmış. Bu haleti ruhiye kendisine de sirayet etmesin için, kaçmış, katran kazanlarının arkasına sinmiş.

Cenneti âlâda, peygamberler, evliya, enbiya, aşağıdaki gayyadan akse-den şen türkûleri, kahkahaları hayretle işidip, eğilmiş, bakmışlar. O kadar eğilmişler ki, bazılarının başları dönmüş ve cehenneme yuvarlanmışlar.

Ne görsünler ?.

Burası, kendi bulundukları cen-

netten daha zevkli, daha ferah, daha lâtif değil mi ?

Hemen gerisin geriye cennete dönüp, müşahedelerini bârigâhi ilâhiye arzemişler.

Cenabı Allah buyurmuş ki :

— Ben o kullarımı affediyorum.. zira nikbinlikleri, güler yüzleri, tatlı dilleri, hafif ruhları, temiz kalpleri ile cehennemî cennete çevirdiler. Sana gelince, ey kara yüzlü reis ! Benim en büyük mevhîbem olan neşeyi gönüllerde boğmak için, mademki bu derece zulum ve işkence etmekten çekinmedin, makarrin cehennem olsun. Yıkıl karşımdan !

* *

Eğer, daima, her yerde, ruh ve kalp huzur ile yaşamak, etrafınıza neşe saçmak, dünyayı kendinize cennet etmek isterseniz, siz de İspanyol efsanesinin mesut kahramanı gibi, daima şen, daima güler yüzlü olunuz !.

Ercüment Ekrem

Recaizade

Tayyare ve Kimya harbi karşısında vazifemiz

*Sıhhat ve İctimai muavenet Vekâleti
Sıhhiye mecmuasının nisan ve hazi-
ran sayısından*

Muallim Dr. **Hasan Kadri**

18/1/1931 Pazar günü Galata'da Arapyan hanında çıkan filim yangının-
dan intişar eden zehirli gazlarla 7 ki-
şinin zehirlenerek ölmesi ve 4 kişinin de
ağır yaralanması heyeti içtimaiyemizi
ikazetmeg lâzımgelen bir faciâ olarak
telakki olunmalıdır.

Görülüyor ki bizde halk kimya har-
bine karşı değil, hazarın alelâde yan-
gın gazlarına ve iştiâl vak'alarına kar-
şı bile ne fikrî ve ne fi'li bir hazırlığa
sahiptir. 20/1/1931 tarihli Cümhuriyet
gazetesi diyor ki « Han müstecirleri
telaş yerine iradelerine sahip olupta
pencereleri açıp sadece temiz hava al-
saydılar kendilerini pençreden atıp
yaralanmalarına ve ölmelerine mahal
kalmazdı ... ». Halk evvelce bu kabil
felâketlere karşı ne yapacağını öğren-
memiş, Hükûmet veya Belediyenin itfa
ve imdat teşkilâtı buna göre talim ve
teçhiz edilmemiş ise vekayiin böyle
faciaya inkılabına mani olmak imkânı
yoktur. Depullu şirketi filim işleri tali-
matnamesine muhalif hareket edebilir.
1928 senesinde Hamburg gaz vak'ası
da böyle talimat ihmalinden ileri gel-

miş addedilebilirler. İtfaiyenin tamirde
olan 24 metrelik merdivenin yedeği
olmaması yüksek katlı binaları gittikçe
artan İstanbul şehri için bir kusurdur.
Fakat bundan daha mühimmi itfaiye
teşkilâtının yangın gazlarına karşı mas-
keleri ve gazlanmışlara imdat ve mü-
davâtı evveliyeye teçhizatı ve bu hususta
talim ve terbiyeleri olmamasıdır. Hal-
buki Avrupa, Amerika ve yavaş yavaş
dünyanın her tarafında gerek hazarın
yangın ve iştiâl vak'alarına ve gerek
müstakbel muharebelerin tayyare ve
gaz hücumlarına karşı şehir ve kasaba-
lar halkını korumak için hummalı bir
faaliyetle çalışmakta ve buna göre
teşkilât, tesisat vücade getirmektedir.
Bu bapta bütün tafsilât ve şekilleri,
fotografları ihtiva eden kitabımı neşr-
ettim. Fakat Agopyan hanı faciasında
mütessiren, memleketin hayatıyatı ile
daha yakından, samimi alâkadar olan
muhterem meslektaşlarıma hututu esa-
siyeyi ve en son telâkkiyatı icmal eden
şu makaleyi de takdimi faydalı bulu-
yorum.

Eevvelâ şunu izah edeyim :

Tababet bu işle niçin iştigal etmek mecburiyetindedir ?

Bir taraftan hazarda , kesif fukara ikametgâhlarında, büyük kimya müesseeatında, müştail mevat, imalâthane-lerde, maden, film depolarında ve sinemalarda vukuu artmakta olan muhtelif cisimlerle tesemmüm vekayii; diğer taraftan müstakbel muharebeler için dünyanın her tarafında tonlarla zehirli gaz bombaları yapıp hazırlanması, zaten harbi umumidenberi çok gniş-lemiş ve ehemmiyet kesbetmiş olan toxicologie vè bunun seririyatı ve tedavisile cidden alâkadar olmayı bize emretmektedir. Bu vatanın evlâdı olmak itibarile de tayyarelerle semadan yağacak olau bu belâlara karşı herkesle ve her teşekkül ile beraber çalışmaya ve bizden beklenen yardım ve sıhhi hıdematları ifaya mecburuz.

Bundan dolyıdır ki bütün milletler, şehir ve kasabalar halkının « tayyarelerle atılacak yangın, infilâk ve zehir bombalarından » vikayesi için vücuda getirdikleri nmumî ve mevzii muhtelit komisyonlarda Sıhhiye heyetlerine mühim bir mevki ve vazife vermektedirler. Bırakalımki sıhhat ve hayatı umumiyeyi herkesten akdem düşünmek meslekî ve içtimai vazifeleri olan etibbanın mensup ve mümessili olan Beynelmilel Salibiahmer Cemiyeti 1918 senesindenberi faaliyete geçip müstakbel felâketten her milleti haberdar ederek bugünkü meşkûr ve hummah müdafaa teşekküllerini ve gayretlerini

vücade getirmekte âleme rehber olmuştur .

Hem buna, hem de müdafaa komisyonlarının nasıl organlardan terekkün ettiğine yeni bir misal olmak üzere 24 teşrinisani 1930 da Avusturya Salibiahmeri târafından, Beynelmilel komiteye Avusturya halkını kimya harbinden koruyucu vesaitin te'kik ve ihzarı için teşekkül ettiği bildirilmiş olan komisyonun azasını da zikredeyim ;

Reis : Salibiahmer reisi Dr. Karl Helly .

Rsisi sani : Major - Général de la Réserve Ingénieur Eduard Küchler .

Katip : İnşaat Komiseri, ingénieur Viktor Cuastka .

Daimî âza : Hükümet, Viyananın Polis müdürü, itfaiye ve Hıfzıssıhha servisleri yangın ve gaz tehlikesinden korunmak için teşekkül etmiş hususi cemiyet, eski muharipler cemiyeti şirketi, Viyana ve Hietryingen gönüllü tahlisiye şirketi, Avusturya Salibiahmer cemiyeti umum etibba ve kimyagerler ve mimar mühendislerin mümessilleri (Tayyare ve gaz hücumundan korunma kitabının 17 - 23 sahifelerinde diğer milletlerin komisyon âzaları vardır.)

Şu halde anlaşılıyor ki gelecek muharebelerde vatanın müdafaası cephe-de orduya ; geride şehir ve kasabaların müdafaası teşkilâtına düşüyor.

Muharebe mefhumunun ve muharebe silahının değişmekte olduğu ve hatta değiştiği bir tarih yaşıyoruz. Bundan sonra ordular, yalnız askerler muharebesi değil, milletler sivil ve askerler muharebesi vardır. Silâh, yalnız cephe-top tüfengi, tangi, deniz zırhlısı değil gerilerin, binlerce kilometre gerilerin semasına hucum edecek bombardıman tayyareleri ve bunların imalâtı harbiye, müessesatı sınaie ve ziraiye merkezlerine, Sömendüfer yollarına, koprülere, kesif halkın ve hükûmetin sığındığı şehir ve kasabalara atacakları tahrip ve yangın, zehir ve belki de mikrop bombalarıdır.

Ordusu ile düşmanının cephesini sökmiyen her millet karşısındaki milletin mukavemetini kırmak için gerideki candamarlarına bütün vahşetle saldıracaktır. Bunun içindir ki gerek tecavüz ve gerek müdafaası için olsun, milletler kimyagerleri, mühendisleri, san'atkârları, hatta bütün fen ehli meyânında bakteriyologları bile karşı karşıya geçmişlerdir. Artık memleketi yalnız askerler beklemeyecek bütün fen ve san'at ehli beraber bekliyecek, herkes şubesine ve kendisine düşen taarruz ve müdafaası çarelerini düşünüp bulmak ve milletine arz ve teklif etmekle mükellef bulunacaktır.

Bunun içindir ki neşriyatı otuzu

geçmiş olan « Turin askeri kimyayı ispençiyarı enistitüsü Müdürü eczacı kimyager Miralay Alfredo Pagniello »nın kimya harbine ait son üç eserinden sitayişle bahseden l'azme chimique (Arcchives médicales Belges No. 10, Octobre 1930, Sahife 675-680) Belçika ordusu birinci sınıf eczacılarından Yüzbaşı W. Proot, kimya silâhı meydanı harbe girdikten sonra kimyagerin vatanı için daima uyanık bir bekçi olarak yaşaması lüzumunu ihtar eden şu sözünü pek mühim buluyoruz :

« Dans son laboratoire, poste d'observation de la science, le chimiste, comparable à la sentinelle vigilante, doit veiller et observer ».

Prof. Le Domolis gibi lieutenant général Dr. Doniol de diyor ki : « Ya tayyare vs zehirli gaz muharebesini kaldırmalı veya bunların sanayi ve ticaret sahasındaki terakkiyatını men etmelidir. Eğer biz etubbanın, harp içinde, felâketzedelerin hayatını kurtarabilecek, beşerî okadarcıgı olsun imdadına yetişecek bir rol oynayabilmekliğimiz arzu ediliyorsa, hiç olmazsa ona imkân bırakılsın. Bizim can kurtarıcı mesaimizin imkân dairesini geçmemesi lâzımdır. Bu tahrip vasıtalarını tahdit için ortaya atılmak okadar uzak, okadar yüksekten okadar vası mesafelere ateş, zehir, mikrop, ölüm ve sefalet saçacak olan bu bombaları tayyarelerle atmak usulü harbinde karşı şimdiden muharebe açmak bize düşer ».

Fakat bu hususta bizzat kendileri de

dahil oldukları halde Beynelmilel Salihiyyat komitesi nevittir. Bizim hesabımıza ben de nevmidim. Eelâket gayri kabili içtinaptır. Ve ne olursa olsun felâkettir. Mümkün olduğu kadar karşı gelebilmek imkânını hazırlamak için her geçen günü fırsat ve ganimet bilmelidir.

Evvelâ müstakbel harplerin korucu silâhları olan tayyare ve « Engines » lerin bugün vasıl olmuş bulundukları mertebeyi yazayım :

Tayyareler :

Bir Devletin askeri tayyareleri ile sivil tayyareleri arasında, yekdiğerine kolayca kabili tahvil olmak itibarile, pek samimi bir münasebet ve birlik vardır. Harbi umumiden sonra harp tayyareciliğinden istifa ederek bu gün seyahat ve ticaret veya Posta tayyareciliği eden bir çok makine olduğu gibi bu gün böyle çalışmakta iken yarın harp ve bilhassa bombardıman tayyaresi haline kalp ediliverilecek yüzlerce tayyaresi olan devletler gittikçe artmaktadır. Bundan dolayı Prof. Le Demolis diyor ki « 2 - 3 senedenberi askeri tayyareciliğin müdafaa maksadını güden bir tekâmül gösterdiği hakikattir. Fakat sivil tayyareciliğin taarruzî bir gayeye doğru inkişaf ettiği de bir hakikattir. Ve bunların kuvveti, sür'atı, dairei cevelânı, hamulesi, tavanı (son haddi irtifa) ... ilâh. mütemadiyen artırıma uğatılmaktadır .

İngiliz Liva kumandanı müteakib Ceneral « P. R. C. Groves .. in memorandum'unda şunlar görüldüğü :

« Avrupa , Amerika hava hatları üzerinde halen yolcu taşıyan büyük Aeronefs (hava gemisi) lerin kabiliyetlerini düşünmek bile bir fikir verir » .

Beritanyanın «Argosies» leri, Amerika hatlarına tahsis edilmiş olan « Handley - Pge » tayyareleri ; Farmasının « Goliaths » leri Fransızların « Jabirus » ve Almanların sırf madeni 3-4 motörlü « Yunkers ve Rohrbach monoplans » ları , Amerikalıların 3 motörlü « Ford » larının yarın birer bombardıman tayyaresine çevrilmeyeceğini kim iddia edebilir ? Havilandin « Hercules » leri ne uzun mesafeye işler ? Bunların sür'atı saatte 130 mildir. Tavanları (haddi âzamî irtifa) 17,000 kademdir. Âzamî yükseldiği halde 5 saat uçabilir. Daha yeni bir tip olan « Fairay » de geçen sene İngiltereden Hindistana kadar hiç yere inmeden uçup gitmiştir. Bu monoplan ise 1,200 millik bir cevelân kabiliyeti ile beraber bir tonluk da bomba taşıyabilir .

Diğer neşriyata göre Almanların «Dox» Dormier'sine gelince : bu cesim, 500 beygir kuvvetinde 12 motörle mücehhez tayyare de 60 yolcu ve 9 tayfa ile uzun mesafelere uçar ve pek mühim bir kıymeti askeriyei haizdir.

Hawker ve Sury tipi tayyareler saatte 350 kilometreyi geçen bir sür'ate maliktir. Maurane - Saulnire avcı tayyaresi 9,500 metre irtifaa ve saatte 279 - 400 kilometre sür'ate maliktir. 30 dakika ve 34 saniyede (9,000) metre yükselir. 1930 modeli (Léo-203) ,

Leore ve Olivier'ler cevelanı 1,100 kilometre mesafeye vasıl olabilen ve 900 kilogram bomba taşıyabilen tayyarelerdir. G. 38 markalı Yuukers tayyaresi 28 ton gelir. 6,000 metreye çıkar En alâ emniyet şeraiti için de büyük mesafelere gider. Ve bombardıman tayyaresine çevrilince, meselâ « Saragosse » den hareketle 5 ton bombayı Londra, Paris, Brukselle, Roma'ya boşaltır ve hiç yere inmeden avdet edebilir.

6,000 metre yüksekte de topraktan gelebilecek her türlü tecavüzden masun kalır. Zira tayyare topları bu mesafeyi dövmeyizler.

1925 denberi İtalya hava teslihatına ait sarfiyatını % 28 artırmıştır. Fransa'nın bu husustaki sarfiyatı % 92, Cemahiri Müttefikanın % 129 dır. Yalnız İngilterenin hava teslihat sarfiyatı bu devirde % 10 kadar tenzil edilmiştir. Son 10 sene zarfında kuvayi havaiye fevkalâde artmıştır. Bundan 4 sene evvel İngiltere hava nazırı ilân etmişti ki vasatı Avrupa devletlerinin kuvayi havaiyesi, bir harbin ilk 24 saati içinde, İngiltere üzerine Almanların harbi umumî devamınca attıkları bombaların mecmuuna (300 ton) muadil bomba atabilecek ve bu taarruzu bilâ inkıta idame edebilecek bir halde idi. Bu kün ise bu taarruz kuvveti 1,500 defa artmıştır.

Bombalar :

Bunlar tahrip, yangın, gaz, ve mikrop bombaları olacak .

Tahrip bombalarının vüs'at ve umku tahribatı hakkında (tayyare ve gaz hücumundan korunma) kitabında tafsilat vardır. Almanların verdikleri malûmata nazaran 500 kilogramlık tayyare bombalarından sakınmak için 3.50 metre kalınlığında beton veya 13 metre yer altına girmelidir. 1,000 kiloluk bombalardan barınmak için ise 4 metre kalınlığında beton ; yahut 24 metre yer altına girmek lâzım geliyor. Roma teknik ehlihiresinin münakaşatı da bir mühim, kalabalık şehir halkını kâmilten koruyacak yer altı sığınakları inşasının hemen gayri mümkün olduğuna müncer olmuştur .

Yangın bombaları heyeti içtimaiye için daha müthiş bir belâ addedilmektedir. Çünkü « Electron » denilen bu yangın bombalarının İngilizlere göre 200 gramlıkları bile hali hazır çatılarını delip yangın çıkarabilirler. Almanlar ve bilhassa « Dr. Krohne » a göre bilâ istisna bütün çatıları delebilmek için electronların sıklığı 4-5 kiloya çıkarılmalıdır. Ludendorff'un hatıratına göre Almanlar 1918 senesi ortasında Londra'yı electronla bombardıman etmek üzere 36 tayyare ve her şeyi hazırlanmış iken taarruzdan yarım saat evvel en büyük ordu amirliğince men edilmiştir. Luftwacht'ın iddiasına göre eğer bu taarruz vaki olsa imiş, tayyarelerin kısmı azamının donmeğe mecbur edileceği farzolunduğuna rağmen Londra'ya 2,250 yengin bombası atılmış olacaktı. Şehirlerin inşa satırları

bazılarında $\frac{1}{10}$ 15 (Gratz) bazılarında $\frac{1}{10}$ 50 (Danzig, Breslav) dır. Vasatı olarak şehirlerin inşa sathı $\frac{1}{10}$ 32 kabul edilir. Ve, atılan bombaların yarısının da çatıları delip yangın çıkardığı farzedilse bile her biri 1 ton bomba taşıyan 100 tayyarenin bir şehire hücumu halinde 17,000 yangın çıkaracağı anlaşılır. Hatta 500-1,000 yerde bile birde çıksa bu kadar yangını söndürmeğe hangi itfaiye kuvveti yetişecektir?

Beyaz fosforla memlu bombalar da electron tesirine maliktir. Ve asla söndürülemezler, çünkü ısıtıcıları ile 2,000 3,000 dereceye kadar hararet neşrederler .

Amerikalılar da, icap etseymiş 12-25 kiloluk dumanlayıcı ve yangın çıkarıcı fosfor bombaları kullanacaklarmış, Zehi insaf !

Zehir bombalarına gelince : bunlar binaya değil daha ziyade, hayata saldıran afetlerdir.

Kaymakam D. P. Bloch'ın « La guerre Chimique » inde dediği gibi . « Eğer 500 kiloluok bir Fosgen bombası bir binanın içine düşerse zehirin kesafeti o derecede olacaktır ki herkes, hatta maskeliler bile, defaten boğulacaklardır. Eğer sokağa düşerse âniyen öyle bir bulut hasıl olacak ki (gâzın mahlûliyeti nisbeti 1/10000 olduğu halde bile âniyen öldürücü bir kesafet derecesi demektir.) bunun hacmi 100,00 metre mükabiline (35 metre irtifa , 30 metre arz ve 100 metre uzunluk) varacaktır. Düştüğü noktadaki insanlar maskeli

olsalar bile zehirleneceklerdir. Mûsait bir rüzgâr bulunduğu halde evlerin tahdit ettiği bu sokaklarda kanalizasyon olarak kilometrelerce uzaklara akıp gidecek ve rastgeldiği keçelenmemiş evler ve mahzenlere dolarak içindekilerin hayatını tehdit edecektir. (Hamburg vak'ası gibi) .

Mikrop bombalarının da imal edilmekte olduğu tevatüren şayıdır. Muhelif fuvayyelere virulân Veba basili, Kolera vibriyonu ... ilâh kültürlerinin salgın yapacak şekil ve şeraitte atılıp saçıldığı farzedersenek ne vahim ve uğraştırıcı netayîç hasıl olacağını izah hacet yoktur .

Nasıl korunulacak ?

Gökten tayyare ile gelecek bu afetlerden nasıl korunulacak ? Bu hususta şimdiye kadar şu esasat takarrür etmiştir .

1 — Şehir ve kasabalar sekencesince müştereken yapılacak umumî işler .

2 — Şehir ve kasabalar sekencesine münferiden yapılacak hususî işler :

3 — Beynelmîl Salib ve Hilâli-ahmer cemiyeti merkeziyesince yapılacak işler .

1 — Umumî işler .

a) Her memlekette ve her şehirde o memleket ve şehrin nüfus ve ebniye kesafeti, hedefi taarruz olunacak sınaî ve zirai müessesat varlığı, büyük arayollarının ve şimendiferlerin telâkigâhr

olması, merkezi hükûmet veya makamı siyaset ve sevki idare bulunması gibi esebap ile vesaiti medeniye kabiliyeti ilmiye ve fenniye şeraiti nazarı dikkate alınmak üzere bir müdafaa plânı hazırlanması için evvela bir muhtelit komisyon teşkili .

b) Bu komisyonda, tayyare ve tahrip, yangın, zehirli gaz bombaları ile taarruz ve müdafaa esasatına vakıf yüksek rütbe ve mevki sahibi b.r zat reis olmak üzere, mahallin Hükûmetini ve Belediye Riyasetini temsil eden zevat ile. hey'eti fenniyesi âmiri, İstihkâm zabitanı, inşaat ve yollar mühendislerinden, resmi ve hususi Sıhhiye teşekküllerinden, Hilâliahmer , Kimyagerlerden , İtfaiyeden, resmi ve hususi Tayyare teşkilâtından, hayat ve yangın sigortalarından, hastabakıcılık ve dezenfeksiyon mektep ve kollarından , Darülfünun fen ve tıp ve eczacı fakültelerile mahallin maarif teşkilâtından birer salâhiyettar zat âza iutihap olunur ;

c) Şehir ve kasabaların bilhassa bomba taarruzuna uğrayacak kısımlarında (fabrikalar , garlar , Hükûmet binaları ilâh. cihetlerinden başlamak üzere) halkın kaçıp barınması için (500) kişilik umumî sığınaklar inşası (bütün şerait ve vesaitini camî olmak üzer) ;

b) Büyük mebanî ve apartımanlarda çatıların bomba nüfuzuna mani olabilecek mukavemette olması ve zemin katlarında sekenenin kaçıp korunması

için lâzımgelen şeraiti haiz yüksek hava bacalarına merbut mahzenler yapılmasının temini ve Belediye inşaat nizamnamelerinde buna ait mevat ilâvesi (hatta ebniye inşaat sisteminde baştan aşağı buna göre tadilat lâzımgelmektedir) . Vaktile beşeriyet ferdin zirri giyerdi, ve yalnız harpte ; şimdi , sulhte de oturduğu binaları zırlamak lâzımgeliyor !

e) Şehirlerin muhtelif muntakalarına taarruzu haber veren düdük ve çan tertibatı ve 500-1,000 kilometre uzaklara kadar havayı tarassut eden nöbetçiler ve telefon, telsiz, telgraf teşkilâtı vücudunda getirilmesi ;

f) Halkın , havfû dehşetle, panik yapmasına, yağma , şuriş ve ihtilâllere mahal kalmamak üzere Polis ve Jandarmanın takviyesi için memurin. mahallî hey'etler, Spor ve İzci teşkilâtının tavzifi ve buna göre talim ve terbiyesi ;

g) İtfaiyenin yangın ve zehirli gaza karşı layıkile mücadele edebilmek üzere muavin teşkilât ile takviyesi, maskeler ve kuvvetli kimya ve makine vesaiti ile teçhiz, ve şimdiden buna göre talimlere başlanması. Hatta «Zurih» itfaiyesi gibi kazazedelere ilk imdadı yapacak dörder veya ikişer kişilik Sıhhiye neferi ile, yaralı, yanık veya zehirlenmişleri sür'atle hastaneye sevkedecek Sıhhiye otomobili dahi ilâve edilmek ister ;

h) Hükûmet ve Belediye etibbasının, hastabakıcı ve tathirat teşkilât ve teçhizatını buna göre tevsi ve takviye etmek , zehirli gazdan korunma , buna

karşı ilk imdat, nakil ve tedavi usullerini öğrenmek ve mıntakanın serbest ve muvazzaf bütün hekim ve eczacı ve dişhekimlerine konferanslar ita etmek, felâket ânında yapacakları vazifeyi vermek ve tatbikat ile bunu göstermek lâzımdır .

i) Bilhassa Hilâliahmer cemiyeti bu bapta lâzımgelen mecruh ve zehirli gaz imdat, tathir heyetlerini şimdiden hazırlamak ve bunları talim ve terbiye etmek, icapeden nakil ve tathir vesait ve malzemesini iddihar eylemek lâzımdır. (Sivil ve askerî sıhhiye teşkilatı ile birleşerek ve işleri birleştirerek) ;

j) Şehrin müdafaa mıntakalarına ayrılarak her mıntakadaki zabıtai sıhhiye, itfaiye, ve sair müdafaa ve muhafaza kuvvetlerinin tevhidî hareketini temin, mercilerini tayin , yaralı , yanmış ve zehirlenmişlerin hangi sıhhiye halk otomobilleri ile hangi hastane veya dispansere naklolunacaklarının tespiti lâzımdır.

k) Yollarda vesaiti nakliye ve insan müruru uburunun tanzimini ve bunların taarruz ânında nereye kaçacak veya saklanacaklarının evvelce temini icabeder .

l) Tenvir ve su şirketlerini ve hayat ve ihtiyacatı umumiye ve ruzmmerre ile meşgul fabrikalar, fırınlar, ticarethaneler, haller' satıcılar ilâh'ın ne yapacakları evvelce tefhim ve talim olumalıdır. Yiyecek ve içeceklerin gazdan vikaye ve gazlanmışsa temizlenmesinin temini ;

m) Şehirleri icabeden istikametlerde tayyareye karşı müdafaası için lâzımgelen müdafaa noktalarına tayyare topları vaz ile beraber şehrin semasını sislemek ve düşman tayyaresinden gizlenmek için de lâzımgelen nokata «Sis makineleri» yerleştirilmelidir .

n) Bu işleri yapacak gruplara ve teşkilâta ve sınıflara vazifelerini öğretecek ve bilhassa halkın bütün tabakatına müdafaa ve korunma (âilesini , şahsını ilâh. nasıl koruyacağı) esaslarını anlatıp gösterecek bir muallim kadrosu teşkilî ve kuvvetli bir propaganda tesisi birinci derecede mühim tedabiri umumiyedendir. Halkın tenviri için de tayyare ve gaz taarruzlarına muhtelif bombaların tesiratına ve nümü, hususî müdafaa ve korunma çarelerine dair ; kurslar , konferanslar , matbuatla makaleler neşr , filimler ve seyyar sergilerle halka canlı tablolar ve manzaralar gösterilmesi ;

o) Bütün bu teşkilât ve hazırlıkları ikmalile beraber bütün sunuf ve teşkilâtın ve halkın maksada göre birlik hareketini tanzim ve derecei muvaffakiyet veya ademi muvaffakiyeti ölçmek ve esbap ve şeraitini tetkik etmek üzere de her şehirde her sene bir manevra yapılmak elzemdir.

İşte 1930 da Avrupa şehirlerinde yapılmış olan manevraların bazıları :

1 — Moskova'da : 8 Eylül 1930
Bir gaz hücum manevrası yapılmış ; 4,000 kişi iştirâk etmiş , saat 19 u çyrek geçe düdükler gaz bombası ata-

cak 16 tayyarenin yaklaştığını bildir-
mişler. Hava mudafaası faaliyete geç-
mesine rağmen tayyareler muayyen
mahallere bombalarını atabilmişler.
Manevraya iştirâk eden 4,000 kişi
maskelenmişler ve hususî ihzar olunan
yeraltı sığınıklarına kaçarak canlarını
kurtarmışlar. Manevranı cereyan ettiği
bütün arazi kalın bir bulut ile örtlü-
müş ve hakikatin aynı olmuştur. Sonra
konferansçılar müstakbel gaz muharebe-
leri üzerine izahat vermişlerdir.

2 -- *Liyon* : 24 Temmuz 1930 - Hü-
kümeti mülkiye rüesası ile teşriki me-
sai ederek Liyon mevkii Erkânıharbiye-
si yangın ve gaz bombaları atan bir ha-
va taarruzuna karşı mühim bir mü-
dafa talimi yapmıştır. Bu yalnız yan-
gın çıkarıcı ve boğucugaz atıcı bir tay-
yare hücumna karşı şehrin müdafaası
vesaitini tecrübe etmek değil aynı za-
manda bir kazaya meydan vermemek
üzere hazırlanmış olup Polis, itfaiye,
yol nöbetçileri teşkilâtının da elbirliğile
çalışmaları esbabının teminini de istih-
daf ettiği için Eransada ilk defa ya-
pılan bir manevra imiş. Neticede kesif
bir tayyare taarruzuna karşı faal bir
müdafaanın lâyıkile bir şehri muhafaza-
ya kifayet etmiyeceği ve ciddi bir
taarruz önünde halkın yarı kısmının
tahliye edilmesi lüzumu tahakkuk et-
miştir. Bundan maada da muhafız mas-
ke ve elbisenin ancak şhirde kalmaya
mecbur olacak olan faal halk kısmına
verilebileceği ve umuma tevzi edilmesi
düşünülemeyeceği hesap edilmiştir.

3 -- *Almanya'da* : Kaiserslaüter-
n şehrinde Bavyera Salibiahmeri vedaatı
ile 24 Ağustos 1930 da 3,000 kişilik
bir cemaat ile sıhhiye, kolları, itfaiye,
Salibiadmer hanımları ve gençlik teş-
kilâtının iştirâk ettiği bir gaz manevra-
sı yapılmış ve hatta hakikatı temsilen
gözyaşı getirici gaz kullanılmış ve buna
karşı yeni imâl olunmuş yeni tipte
maskelerini kullanan manevracılar ken-
dilerini korumuşlar ve mühim de kon-
feranslar dinlemişlerdir.

4 -- *Prag'da* : 9 Ağustos 1930 da
yapılan maneva elektrik ve sair ziya-
ların bir hücum esnasında tamamen
söndürülmesi, sokaklarda müruru ubu-
run tahdidi, ihbar şebekesinin ve sıh-
hiye yardım hidematının tanzimi tec-
rübe edilmiştir.

5 -- *Lille* : 22 Teşrinisani 1930 da
şehrin tayyare görmemesi için sislen-
mesi tecrübe edilmiş ve belçika hudu-
duna kadar bütün arazi bir saat müd-
detle bir bulut tabakası altında kal-
mıştır.

6 -- *Toulon* : 19 teşrinievvvel 1930
da yapılan bir gece manevrasında halk
evvelce resmen usuletle haberdar edil-
miş, bütün havagazı ve elektirik cere-
yanları kat olunmuş, yalnız hastanelerde
müsaade edildiği gibi, icabı halinde
mum ve petrol lâmbası yakılabileceği
ve hiç bir evden haricen ziya görülme-
mesi tenbih edilmiş. Trenler yürüyüş-
lerini çok ağırlaştırmışlar ve ışıklarını
söndürmüşlerdir. Şehir tenviratı vak-
tinde kesilmiş ve halkın ve umum

alâkadarların gösterdiği intizam, sūr'at ve hüsnü niyet sayesinde gelen tayyareler bomba atmak istedikleri yerleri keşfedemeksizin çekilip gitmişlerdir.

7 -- *Fransızlar Burj'da ve Almanlar Königsberg'te* de böyle birer manevra yapmışlardır.

2 -- *Ferden yapılacak işler :*

a) Hêrkesin kendini ve çoluğu , çocuğunun hayatını koruması için : Evvelâ tayyare ve gaz harbi mes'elesi ve bu husustaki neşriyat ile iştilal etmesi , kurs ve konferanslara mâaile devam eylemesi veya ailesine malûmat vermesi ve fikren alıştırılması lâzımdır.

b) Bulunduğu ev, apartıman, otel, çalıştığı daire, fabrika , atelyeler , mağaza ilah'ın çatı ve duvar , pencere ve kapılar tahrip ve yangın ve zehir bombalarının sadematına mütehammil olup olmadığını , zehirli gazın girmemesi için sık ve aralıksız kapanma , keçelenme kabiliyet ve levazımı olup olmadığı ve bnnların yapılp hazırlanması ile alâkadar olması ve tahtelarz hususi sığınak yapılması veya « kendi evi için olan » ı bizzat yeptürmesi esbabını temine gayret eylemesi lâzımdır .

c) Asıl hücum ânında ferden yapılacak en mühim iş gerek kendisinin gerek çocuklarının maskelerini takmaktır (Ehli hayvanatını da koruyacaktır) . Bunun için de evvelce maskeleri tedarik eylemek lâzımdır. Bu maskele- rin tipinin ve tevzii veya piyasada ucuz fiatla sattırılması işi hükûmetindir . Halkın fazla alarak hariçte kalacak

kısmına mücerrit ve yerah sığınaklara kaçacak gayri faal kısmına da sığnağa girinceye kadar bir saat devam eden süzücü hafif maske verilmesine doğru bir temayül vardır (Masraf ve imal mes'elesi) . Maamafih ne olursa olsun maskesiz kalmak muhakkak tehlikelidir. Harbi umumide ilk bogucu gaz kullanıldığı ve henüz hiç bir vasıtai tahaffuz bulunmadığı zaman azım zayıyat verilmiştir . 22 nisan 1915 tarihinde mütelifler 15,000 tesemmüm zayıyatı vermişler ve bunların 5,000 (% 35) i ölmüştür . İtilaf orduları maske'endikten sonra ise bu nisbet % 2-3 e inmiştir.

Şu halde, halkın da askerler gibi maskelenmesi, korunma için fertlerden beklenecek işlerin esasını teşkil eder. Dışarı çıkacaklara gaz elbisesi de ister.

d) Kalabalık evler ve apartımanlarda Perun tibi gibi portatif birer oxygene koklatma cihazı bulundurulması da eyi bir ihtiyattır. Her evde «Yperit» in temizlenmesi için sonmemiş kireç tozu bulundurulması, iperitlenmiş yerlerin ve duvarların kireçlenmesi çok faydalıdır.

3 -- *Beynelmîl Salibiahmer komitesininu işleri :*

Filhakika Beynelmîl komite, beşerin hayrû selâmetini istihdaf eden, her şeyin fevkinde, beraetinesis ve âli, insanı bir his il çalışmaktadır . 14 sene- denberi bütün cihan Salip ve Hilâliahmeri nazarı dikkatini tayyare harbinin sivil halka taarruzun vahamet ve fe-

cayii üzerine celbetmiş, umum milletleri bu fena harp aleyhine mücadele ve korunmak için çalışmaya sevk ve tahrik eylemiştir. müstakbel muharebe-lerde yaralı, hasta ve esirlerin emniyeti hayatını kâfil ve kara, deniz sıhhiye vesaiti gibi hava sıhhiye vasıtası olan Sıhhiye tayyarelerinin de bitarafisini, bazı şeraitte teb'an temin eden mukarrerat ittihaz eylemiş olan konferanslar akdine muvaffak olunmuştur. (*)

« Revue internationale de la Croix rouge » uamile de bu bapta bütün mesaisini ve bütün cihan neşriyatının kıymetli hulâsalarını neşreden bir aylık mecmua çıkarmaktadır.

1929 danberi bu bapta daha ileri giden neşriyatı mütemayiz doktor général G. Saint-Paul « Société des Nations » dan şunların da kabul edilmelerini rica ediyor :

1 -- Muharebe ve musademeler esnasında, bilhassa insaniyet noktai nazarıdan şayanı medih olarak, gösterilmiş olan e'fal ve harekâtı nakleden bir «Altın kitap» neşri ;

2 -- Muharebe esnasında her lüzum oldukça, iki muhasım taraf şu şeyleri yapmak için mevzii bir mütareke akdini kabul ve icra ettirilecek çarenin temini ;

a) Yaralıları kaldırmak, kadavraları toplamak, adedi adedine yaralı ve sıhhiye mensubinini mübadele etmek;

b) Müsterek bir muvafakiyet, teş-

[*] Askerî Tıp mecmuası 1930 N. 1,2,3.

kilât ve faaliyeti sıhhiyeye tahsis edilmiş olan meydanı harp köşelerini bitaraf kılmak (Trêves et coins de Genève) .

3 -- Yaralı ve hastalarla bunlara bakan eşhas ve eşya ve vesaitin bitaraflığını ,emin etmiş olan(1864-1929) Cenev muahedesini tevsian veya buna benzer bir muahede ile [gebeler, emzikli anneler, çocuklar, kuvvetten düşmüş ihtiyarlar, malûller, mebturlar ilâh] gibi hasta ve yaralılarından farkı olmıyan muhtelif sınıf eşhasın ve bunları barındıran mebaninin dahi bitaraflığının temini .

4 -- Ce ev muahedesi salâhiyet ve sahasının tevsii veya buna muvazi bir muahede akdi ile, her millette ve memlekette, daha vakti sulhte, « Société des Nations » un musaddak muvafakatleri ile «Lièux de Genève» denilecek bitaraf mahaller veya muntakalar (Bir kaç veya bütün şehirlér hey'eti mecmuası ile nazara alınarak) teşkili ve mukavele akdinde bu yerlerin her türlü hareket ve makasadı askeriyyeden hariç tutulması ve harbin devamınca iki tarafın refakat memurları ile beraber hareket eden bitaraf komiserlerin kontrolu altında bulunması, yukarıda yaralı ve hastalar gibi bitaraflıkları temin edilmesi lâzım geldiği söylenen eşhasın buralara toplanıp hayatları muhafaza olunması .

Melsekdaş Ceneral diyor ki :

« Gizlemém ki, bu bitaraflığı, tedricen ileri götürerek bütün gayri mu-

harip sınıfı halka teşmil arzusundayım.»

Filhakika, muhtelif manevralar ve tetkikat netayicine göre yalnız tahrip ve yangın bombalarına karşı hazırlanmak gaz hücumundan korunmıyor. Yalnız gaza karşı hazırlanmak öbürkilerin tesiratından korumuyor. Her şehir yeraltı, ve yerüstü bütün müessesat ve mebanisi ile beraber zırhlamak için mali ve mimarî sınıfl imkânsızlık görölüyor. Bir memleketin milyonlarca efradının birden maskelenmesi ve sonra onun okadar da yedeki ihzar olunması hesaba gelmiyor. Şu halde Dr. Général'in teklifi en doğru' ve zengin, fakir her milletçe kabili icra bir şekil bulunuyor. Bir şekil ki beynelmilel

taahhüt ve kontrol altında olarak hiç olmazsa şimdilik ileri ve geri harp cürümlerine iştirak etmek kabiliyetinde olmıyan biçare halk gruplarını olsun bitaraf bir mıntaka veya şehirde toplayıp bilfiil muhafaza ediyor ve halkın faal kısmının da koruması esbabını teshil etmiş oluyor.

Beşeriyet kendisini «afatı semaviyeden koruması» için allahına her zaman yalvarır idi. Şimdi ise müthiş bombardıman tayyareleri, yangın, tahrip, zehir bombaları ile semavi afetlerin en belâhılarını bizzat yaratmağa çalışmaktadır Biz, beşerin yalnız selâmet ve seaadeti hayatını düşünen zavallı doktorlar kime yalvaracağız?...

Salibiahmerin yanında Hilâliahmer

İnsanî gayelerle teessüs etmiş olan bu iki teazzuvun kendilerine has farik alâmetler altında topladıkları camianın işbu müesseselerin maksadı teşekküllerinden aldıkları ilhamlarla hem cinslerine re'fet ve şefkat, düşkûnlere muavenet, hasta ve mecruhlara ihtimam hisleriyle meşbu olduklarında şüphe yoktur; tabiri diğerle her iki müessesenin müntesipleri, aynı insanî hisler, refah ve reha yoluna sevk eden aynı gayelerle mütehasıs ve muttasıftır. Bu gaye bu iki teazzuvun bütün dünyaya dağıtmak, bütün fikirlere telkin etmek istediği «pasifizm» siyasetidir. O siyaset ki, bu gün, serveti sâ mânları itibariyle salonlarında müreffeh bir hayat yaşayan arşı milyarderlerden tutunda kava oyuklarında yaşamağı mahzı saadet bilen ve kuru ekmeğe arzı iftikar eden hem cinslerimizin bile yegâne bir temennisi olarak kabul ve ifade olunabilir. Salip ve Hilâlin o beyaz bayrakları rehâkârdır. Bu iki müessese fakirlerin, muhtaçların, hastaların ve mecruhlarn yegâne teselligâhıdır. Âfet-zedeler, her hangi bir felâket vukuunda en büyük ümitlerini onlardan beklerler, onların şefkat ve semahatinden istiane ederler.

Gerek sulh ve gerek harp zamanlarında aynı gaye uğrunda faaliyette bulunan bu teazzuvar, bu günkü terakki ve inkişaflarını ve insanî maksatlarla vücude getirdikleri büyük teşkilâtlarını azalarının maddi ve manevî muzaharetlerine medyundurlar. Dünya yaşadıkça, insanî hislerle muttasıf sakinleri hayatta kaldıkça ve bunlar hem cinslerine karşı merhamet ve şefkat kapılarını kapamadıkça, bu iki müessese yaşayacak ve maksadı teşekkülleriyle te'lif ve takip ettikleri program dahilinde mesailerine devam edecekler ve bu yoldan ayrılmıyacaklardır.

Bu gün, Hilâl ve salibiahmer mefkûresi, medenî memleketlerin hemen her köşesine girmiş ve oralarda yaşayanların dimağında iyi bir intiba bırakmıştır. İşte bu intiba ve te'sir kuvvetiyledir ki bu gün bütün dünyada bu iki müessesenin yirmi beş milyona kapı vicdanlı, şu'urlu, temiz kalpli fertlerden mürekkep cesim bir ordusu vardır. Bunların hepsi hadimi insaniyettir; bütün gayeleri, cins ve mezhep farkı gözetmeksizin lüzumu halinde muhtaçlara kardeşlik ve insanlık ellerini uzatmak ve yine lüzumu halinze onları teselli etmektir. Bu kalpler de fenalık

hisleri yer tutmamış ve tutmuşsa bile silinmiştir. Gözleri yalnız re'fet, mürüvvet ve şefkat ufuklarını görür; kulakları yalnız felâketzedelerin ahû eninlerini dindirmeğe hadim sözleri işidir; kalpleri, yalnız iyilik için çarbar; dimağları, yalnız beşeriyetin saadet ve refahı için çalışır.

Bu mukaddes yuvaların azaları, mazinin beşeri doğru yola sevk eden kâmil mürşit pastörleridir. Sulhte harpte müslümanlığın, hristiyanlığın değil, siyaset, iktisadi, içtimai coğrafi ve sair sebeplerle yekdiğerinden ayrılmış ve dünya denilen boşluğu doldurmuş olan Türk, İngiliz, Fransız, Alman, Amerikalı vesair buna mümasil binlerce millî isimler altında toplanmış olan camianın imdadına yetişmek gibi ağır ve mühim olduğu kadar mukaddes ve insanî bir vazifeyi düşü tehammülüne almış olan bu müesseselerin insanlığa olan hizmetlerini inkâr edebilecek bir ferdin bu asırda mevcudiyetine kani olanlardan değilim; bu itibarla diyeceğim ki mademki Hilâliahmer ve Salibiahmer teşekkülleri sahai faaliyetini bütün dünyaya teşmil etmiş ve her lüzum halinde, bilâtefrik, her ferdi ihtimam ve şevkatinden aynı seviyede mütene'im etmeği vazife edinmiştir; şu halde bütün dünyada, bu hayırhah iki esaslî teazzuvun bizlere müfit olabilmelerini te'min etmeği bir vicdan borcu bilmeli ve onlara ideallerine vusul imkânlarını tehiye ve ihzar etmelidir.

Esasen ulüvvü cenap ve semehatin

yalnız bir mektebi vardır ki o da vicedandır.

Halbuki temiz bir vicdan rehberine muhtaç değildir. Netekim her hangi bir buhran hudusunda iktisadi vaziyetin ıslahı nasıl malî gıdalara muhtaç ise bu müesseselerin müteakip inkisaf ve tarakkileri de büyük fedakârlıkları istilzam eder.

Binaenaleyh bu teazzuvların istikbaldeki terakki ve inkişaflarını paralize eden, akim bırakan bütün maniaları, âmilleri bertaraf etmek için el birliği ile çalışmalı; her fert imkân dairesinde Hilâl ve Salibiahmeri benimsemeli; onları iyi tanıyanların nazarında daha fazla tanıtılmalı ve bilmiyenlerin nazarında da maksadı teşekküllerini söylemek suretiyle tanıtmağa çalışmalı, Henüz Hilâl ve Salibiahmer mefkûresinin girmedikleri yerlere o mefkûreyi sokmalı ve bu hususta müştereken ve müctemian harekette bulunmalı. Ben, bu mefkûre için en müsait zemini iptidai ve orta mektep sıralarında buluyor ve görüyorum ve bu itibarla Salibiahmer millî teşekküllerine merbut olmak üzere vücuda getirilmiş olan Gençlik Salibiahmer teazzuvlarını ve bunların insaniyete hizmet sahalarındaki faaliyetlerini büyük takadirle karşıyorum.

İtirafı acız ve kusur bir meziyyettir; bunu saklamak ise bir cinnet, belki bir cinayettir: çünkü hakikat öyle bir nurdur ki hiç bir şeyle setrû ihfa edilemez; o her vakit mevcudiyetine ve varlığına hakimdir ve o

varlığını göstermekte gecikmez. İtiraf edelim ki Hilâliahmer kendisine merbut bu gençlik teşekkülünden mahrumdur. Bunun için atılacak ilk hatveyi mektep muallimlerinden beklemeli. Bu hat ve Hilâliahmer terakki ve inkişafıdır. Mektep sıralarında iken çocuklara Hilâliahmerin maksadı teşekkülü, ne yaptığı ve daha büyük teşkilâta malik olduğu takdirde neler yapabileceği telkin edilir ise o genç dimağlar, bu telkinat ve ilhamların tahtı te'sirinde kalarak Hilâliahmer bir har mürevviç ve perestîşkârı olarak yetişir ; bu da maksada vusul için kâfidir, netekim Milli Salibiahmer teşekküllerinin gençlik şubeleri bugün yüzbinlerce azaya maliktir. İnsani, şefkat ve merhamet hisleriyle yetiştirilmişlerdir ve milli teşekküllerin genç ve faal ve daimî azalarıdır.

Yine hakikati söylemek icâbeder ise şunu da ilâve ederim ki Hilâliahmer teşkilâtı esasiyesi itibariyle değil, fakat teferrui ve mütemmim teşkilâtı noktasından Salibiahmer teşekküllerinden geridir. Buda her iki teazzuvun menabii serveti arasındaki fark ile vesaiti nakliyenin derecei matlubede olmasından ileri gelmiştir.

Zengin memleketlerin milli teşekkülleri, teşkilâtları itibariyle zengindir ve bittabi insani sahadaki te'sir ve hizmetleri de o nisbette fazla ve meşkûrdur.

Bu teazzuvların çocukluk ve validelğin muhafazası, içtimai hıfzıssıhha sahalarındaki faaliyeti, umumi hıfzıssıhha

sıhhanın tamim ve talimi için alâkadar müesseselerle olan teması, bu maksatla serbest kurslar küşadı ve her kesin bilâ istisna bu derslere devamını teşci ve teşvik eylemesi ve bu bapta pek ameli usullere vücut verişî mahiyetleri itibariyle cidden takdire sezadır. Salibiahmerin faaliyet sahasındaki inkişafına her gün milli ve muhtelif teşekküllerin naşiri efkârı olan mevkut risalelerinde şahit oluyoruz. Hele son zamanlarda bu teazzuvlara direktif veren beynelmilel Salibiahmer komitesi ile birliğin ve ona merbut olan umumî kâtipliğin zamanı harpte sivil ahalinin o müthiş kimya harbine, havai taarruzlara, yangın ve tahrip bombalarına, muhnik gazlerden vikayesi hususunda yaptığı mücadele her tarafa büyük şükranlarla karşılanmıştır.

Filhakika, insanlık aleyhine yine insan elinden çıkan o öldürücü ihtiraata bir nihayet verilmesi zamanının artık hulûl etmiş olduğunun millet ulularının anlamaları lâzımdır.

İnsani hislerle tezeyyün edelim. Bundan evvelki yazdığımız Türkçe ve Fransızca makalelerde bildirdiğimiz veçhile artık bütün sahai faaliyetimizi milletlerin refah ve huzuruna hasr ve kasrederim. Huzur ve sükunetimizi ihlâl edecek mahiyetteki her türlü hareketleri muhkem ve esash te'minata rabtedelim, bunların payidar olabilmesi ve tatbik ve ameli sahalardan kalkmaları çarelerini düşünelin. Bu zeminin ihzârı insani gayelerle çalışan

Hilâl ve Salibiahmere teveccüh ediyor.

Bir fidanın yemiş verebilmesi için ne kadar bir emek sarfıyle vücade geldiği düşünülür ise azim fedakârlıklarla, asrı bir şekilde, vüs'atli bir ihata ve kudrette yetiştirilmiş olan yüz binlerce gencin bir anda havai bir taar-

ruzla muhnik gazlerle bogularak zehirlenmesi ve bu suretle haki helâke serilmesi kadar feci bir manzara, menfur bir teşebbüs olabilir mi? Bu halin devamı, Salip ve Hilâliahmerin hikmeti vücutlarına lüzum bırakmıyor.

Tevfik

Yokluk ateşten
gömlektir

Kimya harbine karşı sivil ahalinin himaye ve korunması

Humzu Karbon (Oksit dö Karbon) a karşı muhafaza maskesi

Revü enternasyonal dö la curva rıjdan

Son harpte tecavüz vasıtalarının adedi artmış ve muhnik gazlerin envai teaddüt etmiş olmak itibariyle bunlara karşı korunma çareleri alt üst olmuştur.

Binnetice muharipler, kimyevi ve teressüh kuvveti fazla olan bir maske icat ettiler, vücade getirilen bu cihaz aynı vakitte imtisas ve bilkimya imtisas alâkaları esasına istinat ettirilmişti.

Harpten beri, maske imal eden fabrikalar faaliyetlerine başka bir cephe verdiler. Zehirli buharlar, gazler, tozlara karşı istimal olunan sün-ger - ağız ve burun tamponları gibi korunma vasıtaları yerine bu gün harpte kullanılan maskelerin sanayia tatpikından başka bir şey olmayan tekemmül etmiş cihazlar kaim oldu.

Sinai maske malûm olduğu üzere alelekser alını, yanakları, ceneyi örten ve methaline emici maddenin dışarı oçmasına mani bir tarzda içerisi emici maddelerle doldurulmuş bir te-

neke kutu, süzgeç vidalanmış olan tam bir süzgeçtir.

Bu sistem dahilinde teneffüs edilen hava alelûmum ağızın önüne konulmuş bir süpaptan dışarı çıkar.

Her süzgeç bir veya iki gaze elverişli olduğu için aynı maske muhtelif süzgeçlerle en mütebayın ahvalde bile istimale salihdir.

Muzır gazler içinde en mühliğı, en korkulacak olanı ve amelenin korunması lâzımgelen gaz Humzu Karbon'dur.

Bu gaz harpte istimal olunan gazler meyanına ithal olunamaz; çünkü henüz ne suretle istimal olunacağı keşif ve tespit edilmemiştir. Bu gazin ika edeceği mazarrattan korunmak için hususî bir maske imal olunmuştur. Hususiyle Humzu Karbonun bazı sanayide ve bilhassa gazle tenvirat, zayıf kabiliyeti ihtirakiyesi olan gazat meyanında istimali, kimyevi sanayide, maden kuyularındaki gazler arasında

en mühim bir rol oynadığına şüphe edilemez. Bundan başka garajlarda, banyoları teshinde, ârizalı teshin alâ-tında, antrepolarda ve mahzenler de zuhura gelecek bazı yangınlarda öldü-rücü kazalara sebebiyet verdiği mu-hakkaktır. Renksiz, tatsız, kokusuz olan ve vücutteki kanın (Emoglobulin) ini terkip eden bu gazın burada ha-vassı hikemiyesinden bahis edecek değiliz. Ancak bu gazın pek müthiş bir silâh olduğunu söylemekle iktifa edeceğiz. Netekim $\frac{0}{100}$ 0,2 ilâ $\frac{0}{100}$ 0,3 miktarı yarım ilâ bir saat zarfında mühlik hadiselerle sebebiyet verir.

Fakat $\frac{0}{100}$ 0,01 ilâ $\frac{0}{100}$ 0,05 mik-tarına nihayet yarıy saatten bir saate kadar tahammül etmek kabildir.

Halbuki $\frac{0}{100}$ 0,02 miktarı teneffüs edildiği takdirde tesemmüm alâmetleri ancak bir kaç saat sonra tezahür eder.

Burada en ziyade şayanı dikkat olan bir şey varsa o da Karbonik ga-zin $\frac{0}{100}$ 6 ilâ $\frac{0}{100}$ 8 miktarı yarım saatten bir saate kadar mühlik vekayi tevlit eder. En ehemmiyetsiz miktarı olan $\frac{0}{100}$ 0,01 dozunu bile teneffüsü mu-zurdur ve müessirdir

O derecede ki sebep zail olsa da belki bir kaç ay sonra baş ağrıları kulakta uğultu, nefes darlıkları, kalp çarpıntısı vesaire gibi tesemmüm alâmetleri zail olmaz.

Bu gaz geçici olsa da bunu tenefüs edenlerin üzerinde tuhaf te'sirler bırakır.

Hususiyle iyice havalandırılmamış olan bir garajın mütefessih havası, gazle teshin olunan bir banyo salonu-nun arızalı tertibatı her vakit tehli-kelidir.

Bir kaç senedenberi, bilhassa bu gazın iptidai bir madde gibi sanayide mahrukat nev'inden istimaline başla-nıldığını ve içtimai hıfzıssıhhaya ve-rilen ehemmiyet sayesinde ameleyi koruma hususlarındaki kimya vasıta-larının inkişaf ettiği tarihten itibaren bu gazle olan tesemmüm ârâzının te-davisi vasıtaları araştırılmış ve yapı-lan müşikâfane tecrübelerle nazaran elde edilen muvaffakiyetli neticeler mecmuamızda derç olunmuştur.

Bu bapta yapılan tecrübeler ara-sında biz Amerikada maden ocakları baş doktoru M. R. R. Sayers'in bu husustaki tetkikatını bildireceğiz.

Buğazla tesemmüm arazi şudur :

Bidayette bir teheyyüc, ihtilâç, sinkop - bunu müteakıp cümlei asa-biye üzerinde bir paralizi, derin bir baygınlık (koma) inkıtaı teneffüs, sonra ölüm.

Buna karşı yapılacak âcil tedavi usulleri de şunlardır :

Ciğerlere kuvvetli hava ithali te-neffüsü sınaî, sade oksijen veyahut $\frac{0}{100}$ 5 nispetinde Karbonik gazle bir-likte 20-30 dakika kadar oksijen inki-şafı vesaire tedabiri müessire ve âcile. Bu gibi ahvalde (pülmotor) o derecede mühim ve nafi bir rol oynamaktadır ki teneffüsü sınaî için ameli sabada

hemen hemen yegâne ve müessir bir vasıta olmuştur.

Hava vasıtasıyla teneffüs edilen bu zehirli gazın tahribatından korunma için bir çok tahaffuz maskeleri bulunarak mevkii tatpika konulmuştur.

Bu tetkikatın kâffesi, asrımızdaki sanayiîin, Humzu karbonun tahripkâr tesirlerine karşı ameleiyi korumak için ne gibi tahaffuz çare ve vasıtalarına muracaat ettiğini gösteren canlı birer delildir.

Bulunan bu koruma cihazları içinde en ziyade (Simens) usulü zikre sayandır. Bu usulle takriben 0,05 miktarındahi Humzu Karbon tesirine tahammül imkânı hasıl oluyor.

Bu gazın Klorür dö Palâdyüm kâğıdı üzerine bıraktığı siyahlık, iyot reaktif (klorümetre) ile taktir ve tahmin olunur.

Bu tecrübe Ren havzasında beyaz fareler üzerinde yapılarak muvaffakiyetli neticeler elde edilmiş ve bu hayvanların $\frac{0}{100}$ 0,05 i nispetindeki Humzu Karbon tesirine tahammül kabiliyetleri olduğu anlaşılmıştır.

Yapılan müteaddit tecrübelerde bu gazın, âdi derecei hararete, betaatle tesir yapması emme dispozitiflerine mukavemet etmesi, tatsız ve bilhassa $\frac{0}{100}$ 0,2 ve $\frac{0}{100}$ 0,3 dozunın gayet mühlik bir zehir olması itibariyle bunun tahripkâr tesirlerine karşı bir koruma maskesi vücade getirilmesi hususunda

daimi müşkülata maruz kalmaktadır.

Bu gaz hususî bir süzgeçle kolaylıkla bel olunamaz. Bunu evvelâ Karbonik bir gaze tehammuz ettirmek, sonra dealkolik bir madde ile bel etmek icap eder.

Bu tehammuz keyfiyeti muhtelif şekillerde hal olunmuştur. Bu usuller meyanında en ziyade zikre şayan olanları (iyodiko sülfrik) ve Amerikalıların (Hopkalit) idir.

Daha açık ve vazıh bir ifade ile Humzu karbonun tesirinden korunma için maskedeki süzgeç içine konulacak müstahsılâtı kimyeviyeinin ekserisi emici bir madde değil bazan «muhalil» gibi te'sir yapan tehammuz ettirici maddelerdir.

Humzu karbonun te'sirinden korunma için mevkii istimale konulan maskelerin bir çok çeşitleri vardır. Maahaza bunların en muvafığı aşağıdaki bahs ettiğimiz Degea - CO maskesidir.

Bunun Humzu nuhas ve Humzu evvel Manganese'den mürekkep bir halitayı ihtiva eden süzgeçi $\frac{0}{100}$ 6 nispetinde Humzu karbon saçılmış bir havada on beş saat kadar teneffüse imkân bahşetmektedir.

Humz mürekkebatıyla Alkaliyi ihtiva eden süzgeç, bir az hecimli olduğu için cihaza vidalanmayıp bir lâstik boru vasıtasıyla arkaya veyahut yanlara bağlanmaktadır.

Gaz süzgeçin içine bir süpape vasıtasıyla girer ve yine diğer bir süpaptan dışarı çıkar. Degea süzgeçinin hususi bir faidesi de şudur ki içinde rutubet te'siriyle bozulan bir (Karbon dö Kalsiyum) tabakası vardır.

Süzgeçin içindeki terekübâtı kimyeviye tükendiği zaman ortalığa gayri kabili tahammül bir (asitelin) kokusu yayılır. Buda tehlikenin gayri kabili içtinap olduğunu gösterir.

Alelûmum Oksit dö karbon'la imtizaç eden gazler şunlardır :

« L'Aside cyanhydrique — Le sulfure de carbone — L'ammoniac — L'hydrogène phosphoré — L'hydrogène arsénisé — Le gaz sulfureux — L'éthylène — benzin buharları ve saire. »

Amelenin muhnik gaz ve toza karşı himayesi için istimal olunacak sınaî maskelerin ve bu husustaki fen vasıtalarının tetkiki meselesi sınaî hıfzı-sıhhanın bu gün en mühim bir kısmını teşkil eder.

Harp maskesi imalile uğraşan büyük firmaların zamanı sülhte bilhassa nafi ve içtimaî bir rol oynadıklarına şüphe edilemez. Bazı ihtiraatın her iki suretle yani hem tecavüzî ve hem tedafüî bir şekilde kullanılabileceğini bu nüshamızın kısmı mahsusunda gösterdik.

Sınaî maskeyi, harpte kullanılan maske doğurmuştur. Fakat sınaî maskenin tetkik ve mevkii istimale vaz'ı keyfiyeti sivil ahalinin kimya silâhına ve kimya harbine karşı korunması hususunda ittihaz edilecek tahaffuz tedbirleri tetkikatı teshil etmiştir.

1928 senesi Kânunusaniinde Brüksel'de toplanan Beynelmîl mutahassıslar komisyonu ancak faal (Actif) ahali den mücerret ve süzgeçli maske taşımalarına karar verdi. Fakat 1929 senesinde Roma'da bu husus yeniden tetkik ve mevkii münakaşaya kunuldu ve müşikâfane tetkikata istinat eden raporlar üzerine bilûmum sivil ahali den gayri faal sınıfının firarlarını teshil için bir saat devam eden süzgeçli maddeler ve faal ahalinin de mücerret maskeler kullanmasına müsaade olundu. Bu hususta kat'i bir fikir edinmek zamanı henüz gelmemiştir. Fakat pek yakın zamandan beri şehirlerin havai kuvvetlere karşı muhafaza ve müdafası hususunda yapılan muhtelif tecrübeler şüphesiz bu keyfiyeti hal edecektir.

Maamafih muhtelit komisyonların ilk işi, sivil ahali den muhnik ve zehirli gazlere karşı korunması için bu ahaliyi ona göre yapılmış maskelerle teçhiz etmek hususu olacağı şüphesizdir.

Paskal « Terakki ile tekemmül eden her şey muarız terakki kuvveti karşısında erir. » demişti.. Kimya tecavüz silâhı bu gün mukabil bir müdafaa silâhı ile karşılaşılıyor ki bu da maskedir ve bu itibarla tecavüzî olan bu silâh bundan böyle gayri muntazır bir tecavüz vasıtası olmak mahiyetinden çıkmıştır.

Kimya harbinin o nagihani olan tahrip kudreti a tık üful etmiştir. Maatteessüf gazlerden daha müthiş olan havai tehlike berdevam. Havadan atılan yangın ve tahrip bombalarına hangi kuvvet mukabele edebilir.

Kaza vukuunda ilk müdavat

Salibiahmer Birliği neşriyatından

Tabibin vüruduna intizaren ittihazı lâzım gelen ilk tedabiri bir kaç kelime ile izah mümkündür. Çünkü seri bir müdahalenin kat'î bir mahiyet iktisap eylemediği ahval, ihtinak, vahim seylanı dem ve bazı tesemmümlere münhasir kalmaktadır. Sair vâk'alarda, ihtilâtat vukuuna mani olmak ve evcai teskin eylemek kâfidir. En çok irtikâp olunan hata, ekseriya şeamet aver olan, fartı gayrettir.

Bir adam, suya düşmekle, cihazı teneffüsiyesinin ecnebi bir cisim tarafından ve ya bir iltihap neticesinde tıkanması, boğazının bir bağ tarafından sıkılması veya göğsünün bir ağırlık altında ezilmesi, mühlik gazler teneffüs etmiş olmas, tssemmüm eylemesi gibi ahvalde mahnuk vaziyetine düşer.

Onu evvel emirde kurtardıktan sonra ve eğer varsa, boğazındaki ecnebi cisimi ihraca çalışdıktan sonra ya açık havada veya havadar bir odada yüzü koyun, kolları öne doğru uzanmış, başı yan tarafta, ağzı açık olarak yatırırız. Vücudünün üzerine beygire binmiş bir vaziyette ve yüzünüz mahnukun başına müteveccih, elleriniz iki yandan göğsünün aşağı kısmını kavrayacak bir vaziyette diz çökünüz. Öne doğru eğile-

rek kaburga kemiklerini iki saniye müddetle sıkınız ve sonra doğrularak göğsün inmesi için iki saniye bırakınız. Bu suretle dakikada 15 teneffüs hareketi yapmış olacaksınız. Bu (Schaefer) usulüdür.

Elektrik çarpmasında veya göğüs kemiklerinin bir veya bir kaç kırılmış olduğu takdirde (Laborde) usulü müreccaktır. Kazazede arkazı üstü yatırılmalı. Bir bez ianesiyle dilini tutar ve iyice dışarıya doğru 2 santim çekersiniz. Sonra da ağza girmesi için 2 saniye salıverir ve bu minval üzere devam edersiniz peğ yorucu olan bu suni tensffüs ameliyesine tabibin vürudüne kadar devam olunmalıdır : saatlardan sonra iadei hayat eden mahnuklara tesadüf edilmiştir. Suni teneffüsle beraber biraz sonra tarif edeceğim bayılma tedavisini de tatbik edersiniz. mühim bir seylanı dem vukuunda, her şeyden evvel kanı durdurmak lâzımdır. Mecruha istirahatı mutlaka temin ediniz ve vücudünün yaralı kısmını yukarıya kalkık bir vaziyette bulundurunuz. Sıkı bir pansıman yapınız (pansımanı nasıl yapmak lazım geldiğini ileride anlatacağım) eğer bu tedabir kifayet etmezse baş par-

mağınızı şıryanın (boyunda şah damarı, kasıkta şıryanı fahzi) menşesine bastırınız. Vücudün yukarsındaki âza için kolun koltuk dibi kısmını bir bağ ile bağlayınız.

Dahili seyelanı demde edebileceğimiz yegâne tedbir hastaya buz yutturmaktır. Burun kanamasında, kan zayi eden adamı başı biraz arkaya eğik vaziyette oturtunuz ve parmaklarıyla burun deliklerini sıkırtınız. Bezle sarılmış bez tutmağa mahsus küçük bir maşa veya eldiven açmağa mahsus alette bu işi görür.

Tesemmüm vak'asında, ağzın içine parmak salarak gaseyanı tahrik ediniz (ancak bu, aşındırıcı humuzat ve kaleviyatla tesemmümde tatbik edilemez. Ve bunlardan birinin bel edilmiş olduğu elbise, dudak ve dilde bıraktıkları leklerden anlaşılır) sonra içinde yumurta beyazı çalkalanmış bol süt veya su içiriniz. Asit fenik ile tesemmümde sülfat dö manyezi, diğer humuzat için bikarbonat dö süt veya soda iritilmiş tebeşir mahlulü veriniz. Kaleviyata karşı içine sirke karıştırılmış veya limon sıkılmış, stiriknin, asit prossik, (cyanures) lere karşı kuvvetli çay veriniz. Atropin, Akonit, Afyon, Afyon ruhu, Morfin, Eroin, Kokain, kloral, Veronal ve halsizlikler müterafik küül tesemmümlerinde ve nabzın zarbanını zayıflattiren her bir vakada bayılma tedavisini tatbik ediniz,

Hastayı başı aşağıda olmak üzere yatırarak kendisine amonyak koklatınız.

Yuta bilirse kuvvetli kahve veriniz. Vücudüne masaj yapmakla beraber suni tensffüs tatbik ediniz. Ve her vasıtaya müracaatla uyuklamasına mani olunuz.

İhtilaçla müterafik daülkahılda ve felçte, serin ve havadar bir mabalde istirahatı mutlaka. Kalkık vaziyette olan başın üzerine buz veya soğuk su. Kat'iyen münebbihat verilmemesi. Sıcaktan bayılma veya güneş çarpması vakalarında aynen tarzı tedavi tatbik edilmeli ve fazla olarak vücuda soğuk su serpmeli ve banyo yapmalıdır.

Sara, İhtinaki rehim, Havale nöbetlerinde yapılacak yegâne şey nöbetin geçmesini beklemek ve hastanın yakından kendisini yaralaması mühtemel eşyayı uzaklaştırmaktır. Bere veya ezilme vak'alarında soğuk su serpmelidir. Tabibin müdahalesini istilzam etmeyen güneş çarpması, sıyrık, yara, haşerat sokması, kesik gibi ahvalde yarayı temizlemeğe veya yıkamağa kalkışmayınız. Bolca Reclus (1) pomatasiyla tılâ ediniz ve pansıman sargısıyla (bu sargı altına bir bağ parçası dikilmiş mürabbuşşekil bir gaz parçasıdır) fakat ellerinizi yaraya veya yaranın üzerine gelecek gaz kısmını dokundurmaksızın, sarınız. Eğer yara tabip celbini icap ettirecek derecede vahim ise yaraya dokunulmamalı ve pomata sürmemeli

(1) Reclus pomatası bir mustahzar olmayıp terkihi malumdur. Ve her eczacı tarafından istihzar edilebilir. Bunları tıp içinde tedarik etmek daha kolaydır.

dir. Onu sadece bir pansıman beziyle sarmak kâfidir.

Eğer pansıman bezi yoksa, on dakika müddetle sūda kaynatılmış veya müzadı taaffün bir madeye batırılmış bir bez kullanırsınız. Bunun üzerine de bir muşamba tabakası koyarak veya sarğı ile tespit edersiniz.

Humuzat temasından mütevellit yakımların üzerine Bikarbunat döşüt, kaleviyattan münbais yakıklar üzerine de sirkeli su dokünüz ve sonra sarğılayınız.

Haşerat sokmasında (ki tahtecilt zerk ettikleri hamızdan dolayı pek veca verir) sokulmuş olan kısmı iyice sıkıktan sonra üzerine bir damla Amonyak akıtınız. Yılan sokmasında veya kudurmuş olması muhtemel hayvan ısırmasında, ısırılmış olan kısmı aşağı eğerek yaranın üst tarafını bez sarğı ile sıkınız ve yarayı daha genişlettikten sonra sıkarak üzerine permenganat döşüt potas parçaları sürünüz.

Soğuk ısırmasına karşı vücudün o kısmını kar veya souk suya batırılmış bez ile uğuşturunuz. Sert kahve veriniz ve hararet tevlit edecek her şeyi ber taraf ediniz.

Ayak burkulmasında, kazazede yürüyebilecek halde ise potinlerinin bağını ve yahut kundurasının üst kısmını kesiniz (alçak bir kundıra rahatsız etmez) ve ayağın ve bacağın aşağı kısmının etrafını soğuk suya batırılmış bir bez ile sıkıca sarınız ve hasta ayak üzerine bastırmayınız.

Eğer kazazedeyi derhal yatırmak inkâm varsa, kundırasını çıkararak ve ayağını yukarı kaldırarak tarif ettiğimiz tedaviyi tatbik ediniz. Eğer ağrı şiddetli ise soğuk su yerine sıcak su pansımanı yapınız. Diğer burkulmalar da bu suretle tedavi edilir.

Kafa tasının kırılmasında, mecruha istirahat ettirmek ve dik vaziyette tutulan başı üzerine buz koymak iktiza eder.

Çene kemiğinin kırılmasında veya çıkmasında, amudü vaziyette bir mendil ile çeneyi yukarı itmeli ve mendili başın üzerinde düğümlemeli ve aynı zamanda çeneyi ufki vaziyette bir mendil ile arkaya doğru iterek mendili ense üzerinde düğümlemeli.

Amudü fıfarisinden veya basın (havsala - batın nahiyesi) nden mecruh olana bir şey yapmazsınız. Ancak, mecruhun arkasında manto varsa bunu vücudün iki tarafından kıvrarak bir nevi teskere yaparsınız eğer yok ise, bir yorgamı yavaşça vücudünün altından geçirmek suretile işi hal adersiniz.

Mecruhun nakli için beş kişiye ihtiyaç vardır. Birisi baştan, ikisi bele kadar olan kısmı (bir el omuza diğeri de kalçaya doğru) ikiside vücudün aşağı kısmını (bir el dize diğeri ayaklara doğru) tutulur, kaburga kemiklerinin kırılmasında, göğüz mürabbauşekil bir bez ile eyice sıkılmalı.

Eğer ciğerler yaralanmış ise sarğı sarmayarak yalnız buz koymalı.

Ayak kemiklerinin kırık veya çı-

kıkığında (con-de-pied değil) ve el kemiklerinin kırık ve çıkığında (bilek değil) tabanın veya avucun altına parmaklar uzatılmış vaziyette , bir mukavva koyunuz ve bir bez veya sargı ile sarınız. Aşağı aзалardan birinde böyle bir sakatlık olursa , kırık veya çıkık uzvu , bir kısmı hasta mahallin üstüne diğer kısmı da altına konulacak bezler ile sağlam uzva rapt edersiniz. Her iki uzuv da uzatılmış olmalı. Yalnız diz kapağında kırık varsa ayakların yukarı kaldırılması lâzımdır . Hatta mecrub sokak ortasında düşmüş olsa bils her hangi bir nakil teşebbüsünden evvel , kendisini gayrı müteharrik bir hale sokmayı temin ediniz . Azayı nfiyeden birinde veya köprücük kemiğinde kırık veya çıkık olursa dirseği bir zaviyei kaime teşkil edecek tarzda bükünüz (dirsek ucundaki kemik kırılmış ise kolun bükülmeyerek uzatılması lâzımdır) koltuk altına bir bez veya kâğıt paketi sıkıştırınız.

Kolun aşağı kısmını tutarak müsels şeklinde kıvrılmış büyücek dört köşe bir bezi yavaşça göğüs ile kırık kol arasından geçiriniz. Bezin bir ucu sağlam omuz üzerine atılmış ve ense arkasından geçerek hasta kolun omuzuna kadar uzatılmış , diğer uç hasta kolun dış tarafından geçirilmiş , üçüncü uç ta sarkık bırakılmış vaziyette olarak tanzim edildikten sonra sarkan ucu hasta kolun ön tarafından kaldırır ve aynı omuzdaki birinci uca bağlarsınız. Diğer

ucu hasta kolun ön tarafından indirerek bir ağraf ile tespit ediniz .

Kol kırılmasında (dirsek ile omuz arasındaki kısım) eşarp koymazdan evvel dört köşe bir bez vasıtasile kolu vücade raptediniz. Eğer kırık , yara ile ihtilat ederse , evl emirde yarayı tedavi ediniz .

Güneş çarpması hariç olmak üzere , az çok vehamet arzeden kazalarda , kazazedeyi ısıtınız , hiç olmaüsa soğuk almamasına itina ediniz . Her şeyden evvel elbiselerini bollatınız veya kesiniz ve ona istirahat temin eyleyiniz. Bu suretle de sizin için mütecessisleri uzaklaştırmak mecburiyeti hasıl olur . Nakil hariç olmak üzere , tedavi için iki kişi kâfidir .

Müskirat vermeyiniz. Eğer bir münebbih lazımsa ve seyelanı dem yoksa kahve içirtiniz. Hararete karşı taze su verirsiniz. Ceriha ve seyelanı dem vak'alarında bir damla mayi vermek caiz değildir .

Gördünüzü . İlk müdavat için ne kadar az şeye ihtiyaç vardır.

Bir tûp Reclus pomatası ile muhtelif cesamette bir kaç pansıman takımını , bir kaç sargı ve ağraf , bir tabaka muşamba ile bir şişe amunyaki ve eğer çok ihtiyath davranmak isterseniz bir şişe huile phéniqué ile bir paket sülfat dö manyeziyi ve bir paket bi karbunat dö snt ile bir küçük kutu permanganatı ihtiva eden bir küçük kutu kâfi ve vafidir.

Burundan nefes alalım

İsviçre Salibiahmer mecmuasından

Herkes bilir ki burunun yalnız koko almak cihetinden değil, teneffüs noktasından dahî çok mühim bir vazifesi vardır. Hatta teneffüs hususundaki vazifesi birinci derecededir.

Halbuki pek çok kişi bunu bilmez yahut ihmal eder. Etrafımıza bir göz gezdirelim : bir çok insanların burnundan değil ağızından nefes aldıklarını görerek hayret ederiz. Bu hal, insanı ve hayvanı fizyolojiye karşı sıhhat üzerinde büyük ihtizazlar husule getirmeğe müsait bir tecavüzdür.

Esas olarak kabul etmelidir ki hava ciğerlere ancak ve yalnız burun yolları ile gelmelidir. bu esasa riayet etmemek büyük ihtilatlara ve hatta felâketlere kendini ma'ruz bırakmak demektir.

Teneffüsü birinci derecede ehemiyeti olduğunu söylediğimiz için tenefüste burunun gürdüğü vazifeye şöyle çabuk bir göz atalım : etrafımızı kaplayan havanın girerken ılık, nemli, gıcıklayıcı, tozlardan ve eğer imkân varsa mülevves zerrelere ayıklanmış bir surette gelmesi şarttır.

Şurası aşîkârdır ki ağızdan nefes

alınacak olursa hariçteki hava ısınmayarak, nemlenmiyerek olduğu gibi doğrudan doğruya ciğerlere girer ve bu halin sıhhat üzerinde ağır ve tehlikeli kargaşalık husule getirecek bir mahiyeti vardır. Halbuki hava burun delikleri vasıtasile girerse bu nefes yolunun kıvrımlarında ısınacak vakit bulur ve ciğerlere ancak lazım olduğu kadar ısındıktan sonra geçer. Burunun çokca olan luzucetli ifrazatı dışardan gelen havayı ısıdır, lazım olduğu dereceye çıkararak ciğerlere sevkeder. Bundan başka dışardaki hale göre az çok kuru olan bu hava burunun ifrazettiği luzucetli madde ile temas hasıl edince nemlenir. Havayı burundan geçirerek yapılan bir teneffüsün işte tam bir halde cereyan eden iki esaslî vazifesi budur. Fekat burunun gördüğü hizmetlerin hepsi bu değildir. Bunlardan daha az ehemiyetli sayılmayan iki vazifesi daha vardır ki biri havayı süzmesi diğeri filtire etmesidir.

Burun deliklerinin ön tarafı bil as- sa erkeklerde kıllarla örtülüdür? Hava içindeki bir çok zerreleri tuttuğundan dolayı filtira hizmetini gören bu kıller

bu zerrelerin nefes borularının ta ilerisine kadar gitmeline mâni olurr. Nefes aldığımız mahallin haiz olduğu evsafa göre aded ve cesameti itibarile mütenevvi olan bu yabancı zerreler süm-kürerek burundan dışarıya atılır. Burun deliklerinin ön tarafındaki kılların gördükleri bu çok kıymetli filtire hizmetini herkes bilir. Bu muhafız kıllar teneffüs ettiğimiz havayı tam bir surette tasfiye edemez .

Gayet ince tozların bahusus bir çok mikropların gene geçmesine meydan bırakır. O zaman ortaya filtre hizmetini görmek için burundaki luzucathı maddenin lüzumu meydana çıkar. Burun deliklerine hava ile girmiş olan yabancı ve zararlı tozları bu luzucetli madde süm-kürerek dışarıya atılınca kadar tevkif eder. Teneffüs ettiğimiz havayı saf ve temiz bir hale getirmek için. daima her şeyi evvelce düşünmüş olan tabiat böylece her şeyi hazırlamıştır . Hakikaten burundaki luzucetli maddenin mikropları öldürecek çok kuvvetli bir hassası vardır. Bu suretle hapsedilmiş olan bu mikroplar nefes borularını pislenmesi ve bulaşması tehlikesine meydan vermeksizin derhal imha edilmektedir. Buresuretle tasfiye mutlak bir surette mükemmel olmamakla beraber her halde burun yolu ile teneffüs edecek olursak tabii evsafı haiz bir mahalde teneffüs ettiğimiz havayı tehlikesiz yapmağa gene kâfidir.

Teneffüs ettiğimiz havadaki tehlikelerden bizi korumak için tabiatın gös-

terdiği bu ihtimam şayanı hayret değildir. Bu ihtimam okadar basit bir haldedirki, burunlarımızın içinde cereyan eden bu fizyoloji hadise çoğumuzun nazarı dikkatini bile celp etmez ?

Şu hale göre anlaşıyorki bizim emrimiz altında ciğerlerimize hiç bir tehlike vermiyecek saf bir havayı teneffüs edebilmek için basit ve bahusus asla şaşırmayan bir vasıtamız vardır . Fakat burun yolu ile nefes almağa hiç bir mâni yok iken bir çok insanların neden dolayı bu teneffüs usulünü takip etmedikleri niçin bir çok insanların burun ve ağız yolları ile nefes aldıkları bilinemez. Halbuki bunun çok ağır olan tehlikeleri meydandadır. Çünkü ağızdan alınan hava ciğerlere çok souk ve kuru olarak gittiği gibi fazla olarak bu gayri tabii yolla ciğerlere giden hava ne temizlenmiş, nede ufak büyük bir tehlikeyi taşıyan mülevves zerrelerden kurtarılmış bir haldedir. bu şerait içinde ağızdan teneffüs etmek gibi fena bir adet edinmiş olanların, pek çoğu ciğer iltihabı. ve diğer mikroplu hastalıklardan ibaret olan bir çok tehlikelere meruz olmalarından daha tabii ne olabilir.

Filhakika hava burun delikleri ile az geçtiğinden, ufak bir zahmet çocuğu ağızdan teneffüse alıştırmak için kâfidir.

Böyle bir adet bütün fena adetler gibi dikkat edilmeyecek olursa derhal yerleşir ve az zaman içinde teneffüz ağız yolu ile yapılarak lüzum olan hava te-

neffüs borularına ancak ağızdan gider ve burundan çok ehmiyetsiz hısm geçmeğe başlar.

Herhalde burun deliklerinin tabii bir surette vazifesini yapabilmesinde dikkat etmek lazımdır. Eğer teneffüsde bir sıkıntı görülürse derhal bir mütehassısa muracaat etmelidir. Burun kapaklarının kapanması, polip, ve burun yollarının şişmesi ve ekseriya burun içinde bazı tufeylatın tenebütt etmesi gibi şeyler burun deliklerinin kapanmasına sebep olur. Bütün bu arızalarda, lazım gelen tedavi vakti zamanile yapılırsa her şey yoluna girer ve küçük hiç bir zahmet çekmeksizin tekrar burnundan nefes almağa başlar.

İşte görüyoruz ki fena bir teneffüs müteaddit ciger hastalıkları intaç ettiğinden dolayı tehlikelerle doludur. Fakat bu fena adetin tehlikeli aksülamellerinden müteeseir olan yalnız teneffüs boruları değildir. Birbiri ile sıkı münasebetlerinden ve boğazın arka tarafında bir birleriyle birleşmelerinden dolayı hazım cihazı da bundan mütees-

sir olur. İhmal edilmiş burun hastalıkları oldukça muannit gırtlak ve buda giderek mide ve bağırsak hastalıklarına vesile teşkil eder. Başka hastalıklarda burun deliklerinin afetlenmesinden çıkabilir. Bunların içinde adi bir iltihapla başlayarak çok tehlikeli hamlelerle çibana kadar giden yalnız kulak hastalıklarını zikretmek kâfidir.

Kulak zarı hastalığı da burun deliklerinin kapanmasına meydan verir. Bu hastalık tedavi edilmeyecek olursa evvela yarım ve vakit geçdikce tam bir sağırlığa kadar gider. Şu hallere göre burun deliklerinin vazifelerini güzelce görüp görmediklerine dikkat etmek pek tabiidir. Çünkü bu deliklerin tagayyürü ve hastalığı, en mühimlerini saydığımız hastalıkların sebebleridir. Velhasıl teneffüs ettiğimiz hava cigerlere girmeden evvel ağızdan değil burundan geçmesi lazım geldiğinden teneffüsün tabii ve tehlikesiz bir surette yapılabilmesi için burun deliklerinin sağlam bir halde olmasına bilhassa itina etmek elzemdir.

Zerzavat besleyici gıdalardır

İsviçre Salibiahmer mecmuasından

Gıdamızın, en bol mugaddi mâdeni maddeleri bulunan menbaı zerzavattır. İçinde bulunan vitaminlerden, bahusus çî olarak da yenilebildiğinden dolayı bizim için zerzavat çok faideli bir şeydir. Mâdeni emlah ile vitamin gibi iki hususiyetinden dolayı çok kıymetli olan yeşil zerzavatın bünyesi itibarile büyük bir kısmı sudan ibaret olduğundan vücudun sarfedeceği emeği çoğaltmadığı gibi adalatı da büyültmez.

Yeşil zerzavat bir çok zaman hazım cihazını dolduran ve vucuda faidesi olmayan bir gıda gibi talakki olunmuştur. Halbu ki bu talakki hakikata mugayırdır. Çünkü zerzavat yalnız vücudun tam ve rahat olarak işlemesine lâzım olan (alkalen) kalevi madenlerle vitamini tedarik etmekle kalmaz; muhtevi olduğu selilozlar da barsaklar için kuvvetli bir müharrik ve müşhil hizmetini görür. Bir kısım zerzavat ise erimiş halde şekeri ve hazmi kolay nişasta şeklinde pek çok miktarda maiyeti karbonu ihtiva eder.

Pişmiş patatesin nişastası en kolay hazm olunan şeklidir. Çok ekmek yemeği adet edinmiş olanlar yedikleri

ekmeğin bir kısmını patatesle değiştirecek olurlarsa,, şüphesizdir ki, daha iyi bir şey yapmış olurlar. İnsanları ekmeğe ve hububattan çıkarılan gıdaları yemeğe alıştıran şey, öyle zan olunur ki hayatın temeli ekmek olduğuna dair hüküm süren kanaattir.

Fakat gıda rejiminde zerzavata daha geniş bir yer ayırmak daha münasiptir. Zerzavat pek çok (alkalen) kalevi madeni maddeleri ihtiva ettiği halde zahirelerde bulunan madeni maddelerin en çok kısmı hamizattır.

Büyümeğe yardım eden vitamin en çok patatesde bulunur. Patates ekmeğin kabarmasına nasıl yararsa çocukların büyümesincede öyle yardım eder.

Patatesin diğer bir faidesi de esas zahireden olan yemeklere bir miktar şeker ilave olunduğu halde patatesden yapılan gıdalara şeker ilave edilmemesidir. çok zaman nefret edilen ve kokusile kendini his ettirdiği için kibar cemiyetlerden tartedilmiş olan soan fevkalade besleyici demir mürekkebatını muhtevidir.

Zerzavatta bulunan bu üç faideli

maddeyi olduğu gibi muhafazaya çalışmak da şarttır. Bu üç madde vitamin; madeniyat, şekerdir.

Tecrübeler gösteriyor ki zerzavatın içinde bulunau vitaminin yarısı pişirilirken kaybolmaktadır. Bu suretle kaybolan vitaminin mikdarı kaynadığı suyun mikdarına, pişmeye başlarken verilen hararete ve pişme zamanına tabiidir. Zerzavatın tam ve parça parça edilip pişirilmesine göre de kaybolan vitaminin mikdarı değişir .

Konserve kutularına yerleştirilmiş olan zerzavatın kıymetini kaybettiği, uzuu zaman zanedilmiş isede tecrübeler bunun aksine olarak bir netice vermiştir. Zerzavat tencerede kaynadığı zaman havadaki müvellidihumuzanın vitamin üzerinde tahripkâr bir tesiri varsada konserve edilen zerzevat kutulara yerleştirilmiş ve kutularda kapatılmış olduğundan zerzavat bu suretle hava temasından mahfuz bir surette

pişirilmektedir. İşte bundan dolayıdır ki bazı konserve halindeki zerzevat bilhassa tomates tencerde pişirilmiş olan tomatesten daha fazla vitamini muhafaza ederler. Bunun için pişirildikten sonra kırmızı lahana ile pancarın eski renklerinde kalmaları matlup ise kaynadıkları suya bir az limon suyu katılır ve vitamin derhal kendini gösterir, ve muhafaza edilmiş olur. Alkalenli (kalevi) olan maddeler ise hamizatın aksi olarak vitamini tahrip eder. Bunun için zerzavatı pişirirken asla soda kullanmamalıdır. Bazı sular vitamini bozacak derecede alkalen (kalevi) olduklarından bu sular zerzavat pişirmeğe elverişli değildirler .

Madeni maddeyi ve şekeri muhafaza etmek için de zerzavatı kaynamış suya atmak lâzımdır, Zerzavat bir az piştikten sonra tencerenin dibine yapışmak için pek az su kâfidir .

İhtiyar öksürüklülerin ictimai tehlikesi

İsviçre Salibiahmer mecmuasından

Öksürüklü ihtiyarların öksürüklerinden dolayısıyla meydana çıkardıkları meselenin ictimai yaşayış noktasından esaslı bir ehemmiyeti vardır.

Bir kilnik muayenesine göre nefes borularile ciğerlerinden bir müstesgi olduğu anlaşılan bu ihtiyarların öksürüp tükürdüklerini her zaman görüyoruz. Bu vaziyet karşısında bu öksürüklü ihtiyarların mikrop lu olup olmadıkları ve veremin tehlikeli bir sirayet vasıtası olmaksızın kendi aileleri içinde alıştikları bu hayatı devam ettirmeğe müsaade edilüp edilmeyeceğini gene kendi kendimize soruyoruz.

Bir çok müellifler bir birine benzeyen bir neticeye vasıl olmaksızın bu meseleyi tetkik eylemişlerdir.

Landuzi ile Hets bu öksürüklü ihtiyarların çocuklar bilhassa memedeki çocuklar için büyük bir tehlike olduklarını iddia etmektedirler.

Halbron ve ptez ihtiyat göstererek, tükürüklerin dikkatle muayene olunması lâzım geldiğini fakat ortada hiç bir ma'kul sebep yok iken bütün öksürüklü ihtiyarların yakınında bulunanları

telaşa düşürerek bu verem maznunları etrafında bir boşluk husule getirilmesi caiz olmadığını söylerler. Rene Legran bir büyük babanın yahut evde yaşayan ihtiyar bir emekdarın bilmeyerek çocuklara verem aşıladıklarını bir düzine vak'a zikrederek anlatmaktadır. Legran ihtiyar öksürüklülerle dolu olan tedavihanelerde çalışan memurların arasında da veremle aşılanmış müteaddit vak'alar göstermektedir. Legran ciğer istiskasına ograyanlarını $\frac{0}{100}$ 73 ı verem yahut şüpheli olduğuna kanidir. 330 ihtiyarın cesetlerinde yaptıkları otopsi de Openhaym ile Gozun elde ettikleri istatistiğe göre 60 yani $\frac{60}{100}$ 19 u veremden öldüğü anlaşılmıştır.

Bol mikdarda balgam tüküren bir ihtiyarın karşısında bu ihtiyarın mikrop lu olup olmadığını insanın kendi kenkine bir sual halinde sorması tabiidir. Radyoloji ve sair usuller çok mütehavvil olduğundan teşhisini ve öksürüklü ihtiyarlara karşı alacağımız bu usullerle yapılan muayenelere istinat ettirmeyiz. Son olarak bir balgam muayenesi kalır ki koh basili ele geçebil-

mek için bu muayenenin 10 - 20 defa yapılması lâzımdır .

Fakat balgam muayenesi müspet çıkınca büyük bir kıymeti varsada menfi çıkarsa hiç bir faidesi yoktur . Verem seyrini yaptığı halde balgam muayensinn uzun zaman menfi kaldığı çok defa vakidir.

Bundan başka Koh basili hakkında da malumatımız gittikçe genişlemektedir. Bu basilin klasik olan şeklinden başka süzülücü bir takım şekilleri de olduğu redolunamayacak bir surette tahakkuk etmiştir.

Maruf şekilde olan ciğer vereminin yanında şekli kendine mahsus veremler dahi vardır. Serjan ile Korilskinin bu hususa ait bir müşahedelri hatırlanmağa layıktır. Bu iki doktor nefes darlığı-

na tutulmuş bir genç hastayı müşahede altına almışlar, bu hastanın balgamında koh basili bulamamışlar fakat bu balgamdan kobaya telkih yaptıkları zaman basil alâimi müşahede etmişlerdir.

Göriliyor ki öksürüklü ihtiyarların sarilik meselesi uzandıkca karışık bir şekil almaktadır. Tam fenni bir neticeye varabilmek için yapılacağı mütat olan her türlü muayenelerden sonra böyle bir tehlike ve balgam da bu suretlede basili aramağa ihtiyaç vardır. Fakat ameli düşünülecek olursa öksürüklü ihtiyarların sari olabileceklerini farz etmek ve bu faraziyeğe göre tedbir almak lâzımdır Serjan ile Korilskiye göre bunlarında balgam halinde ifrazatı misal olarak gösterilen hastanın balgamı gibi sari olmak ihtimali vardır.

**Haylazın Mahı,
Sineğin Balı Olmaz**

Ayaklarınızı souk tutmayınız

İsviçre Salibiâhmer mecmuasından

Ayakların souk olmasının bazı hastalıkların sebebi olduğuna çok ehemmiyet verilmez. Halbuki buun ehemmiyeti meydandadır. Doktor Anjelman vücudun bu iki ucunu sureti mahsueada üşütterek bunun husule getirdiği tesirâtı kendi üzerinde tecrübe etmek istemiş ve tecrübesinde yapmıştır. Bu tecrübe için doktor Anjelman bir çok günler ayağına yaş çorap giymiştir. İlk akşam doktor yüzünde bir hararet ve başında ağrılar his etmiş ikinci akşam bu ağrılar çoğalmış üçüncü akşam bir sert baş ağrısını takip eden ürpemeler başlamış dördüncü gün boğaz ağrısı ve yutkunmak zorluğu ve gice hararet derecesi 37,2 ye çıkarak ve bademciklerde beyazlıklar başlamış, beşinci gün anjin alametleri tamamlanmış ve hararet 38 zi bulmuştur. Doktor Anjelman bu tecrübesine nihayet verince hastalıkda azalmağa başlamıştır.

Doktor çıplak göğsünü sert bir hava cereyanı altında üşütterek bu tecrübeyi tamamlamak istemiştir. Fakat göğsünü üşütürken aynı zamanda doktor ayaklarını sıcak su banyosuna da koymuş olduğundan bu şerayit içinde sıhata muzur bir netice husule gelmemiştir.

Bu tecrübeden çıkan neticeden anlaşılıyor ki souk göğüsden ziyade ayaklara muzurdur.

Diğer bir doktor da, doktor Spener, alelade bir surette ayaklarının üşümelerinden rahatsız olan 100 hastadan $\frac{76}{100}$ boğaz $\frac{6}{100}$ bronşit $\frac{12}{100}$ müzmin romatizma alaimi göstermiş olduklarına nazarı dikkati celp eylemektedir.

Ayaklarının üşümelerinden müztarip olan çocukların umumî denecek bir surette nahifülmizac, kararsız, dikkatsiz ve tenbel oldukları sarı bir kuş palazı çıkınca ilk evvel bunların yakalandıkları doktor Brandonun da nazarı dikkatini celp eylemiştir. Bu hadiseleri bu müşahedeleri nasıl izah etmelidir.

Anlaşılan netice şudur: vücudun uçlarında daimi bir surette hasıl olan soukluk vucutta dolaşan kanın sıcaklığından oldukça mühim bir kısmını imha ederek bütün vücudun üşümesine vesile olur. Vucut her ne zaman hararetinden evvelki onda biri olsun, kaybedince hastalıkları kabule hazır bir hale düşer. Kanın küreyvatı uyuşarak vazifesini eksik yapmağa başlar ve o zaman vücudun boşluklarında bilhassa boğazda sıtma ve zehirlenme şekilleri intaç eden mikroplu maddeler çoğalır.

Herhalde mikroplu maddelerin çoğalmasına karşı müessir bir surette mücadele etmek için kandaki maddelerin müdafaa faaliyetini çoğaltmak lâzımdır.

KARAHİSAR MADEN SUYU

Şehit Mehmetciğimize Şükran Çelengi

Merkezi umumimiz; 30 Ağustos zafer bayramımız mü-nasebetiyle Dumlu punardaki Şehit Mehmetcik abidesine Hilâliehmer namına bir çelenk konulmasına karar ver-miş, ve cidden nefis gül, karanfil, lotüs ve diğer nadir çiçeklerle yapılmış ve bir bediai san'at telâkki edilecek derecede güzel ve cesim bir demetihzar ettirmiş ve beyaz kurdelesini üzerine kırmızı yazı ile "Hilâliehmerden Şehit Mehmetciğe,, ibaresini yazdırarak merasim günü mer-kezi umumimiz azasından Doktor Vehbi bey efendi ve-daatile Dumlu pınara göndererek şükran borcunu ifaya şitap etmiştir.

Hilâliehmere
a'za olunuz

Hilâliahmer haberleri

Heyeti idaremizin kararları

*
* *

İntihabat tasdiki : Malatya, Keban, Kagızman, Pötürke, şavşat, gevar, İzmir, alâşehir, şile, Hafik merkez ve şubelerimizde yapılan intihabatın tasdikine :

*
* *

Rusyada esir olarak kalmış bulunan Ahmet efendinin celbi : Harbi umumi esirlerinden olup Rusyanın Şimali Kafkas vilayetinin Karaçay mevkiinde kalmış bulunan tirenin Ayak kırı kazasından İbrahim oğlu Ahmet efendinin : na vatana celbine :

*
* *

Amasya Seylapzedelerine ikinci defa yardım : Amasya seylapzedelerine 757 numaralı heyeti idare kararıyla yapılan beş yüz liralık yardımın bin liraya iblagına .

*
* *

Çiçek dağı seylapzedelerine yardım : Yagan şiddetli yağmurlardan husule gelen sellerin Kırşehirde Çiçek dağı mıntakasında iras ettiği hasara dair olan ma'lumat üzerine evleri yıkılmış iki çiftci aileye ellışer lira verilmesine :

*
* *

Bursada baba sultan köyü seylapzedelerine yardım : Bursaya tabi baba sultan köyünde yagan yağmurlardan hasıl olan seylabın yaptığı hasarata, ve Bursa merkezimizin ilk imdat olarak ekmek tevzii ve yurd tedariki gibi şeyleri yaptığına dair gelen ma'lumat üzerine evleri yıkılan bazı ailelerin meskenlerini tamir için lüzum gösterilen bin liranı Bursa merkezimiz vasıtasıyla irsal ve tevziine :

*
* *

İsparta şehri su mecralarının tahmirine yardım : Heylan neticesi göçen bir dağın İspartanın bütün su mecralarını tahrip etmesi hasebiyle çeşmelerin kâmilen kuruduğunu ve bu halin pek çok fenalıklara sebebiyyet vereceğini ve halkın pek muhtarip bulunduğunu bildiren İsparta belediyesinin tahriyatı nazarı dikkata alınarak mecraların tahmirine yardım olmak üzere bin beş yüz liralık nakten muavenet ifasına :

*
* *

Meriç seylapzedelerine yardım : Meriçin tıgyanı neticesinde Edirne, İpsala ve Kavaklı kazalarında husule

Germencik Hilâlihmer şubesi reisi Hafız Ahmet Nuri efendi

Cemiyetimize mülk teberru eden muhterem Cemal efendi

Gireson Hilâliahmer Merkezinin Kurban Bayramında Rozet dağıttığı
sevinli yavruları ve idare Heyeti

gelen seylaptan mütezarrır olanlara muavenet edilmesi talebini havi Dahiliye vekâleti celilesi tezkeresine merbut Edirne valiliği ve Hilâliahmer merkezi tahriratları mutalaa edilmiş ve bu sene memleketimizin her tarafında seylap afetleri tevali etdiğinden ve bundan mütezarrır olanlarada muavenet edilmesi lâzım bulunduğundan bunlara ancak bin lira tahsisıyla bu meblağın hasarzedelere mahallin en yüksek mülkiye me'murunun riyâseti altında teşekkül edecek bir komisyon vasıtasıyla tevziine :

*
* *

Amerikadaki Ditroit merkezimizin mühim bir teklifi: Hilâliahmer cemiyeti namına Türkiyede bir bina veya emlak alıp cemiyete teberru, arzusunu izhar eden Ditroit Hilâliahmer merkezi âzalarının tahriratlarına ıttıla hasıl olarak kendilerine Ankarada « Ditroit Hilâliahmer merkezi âzalarının hayır müessesesi » namıyla bir dogum evi inşa etdirilmesinin muvafık olduğunu ve bu husus için iki yüz elli bin Türk lirası kadar bir masrafa ihtiyac mesetdiğine dair teşekkürü havi bir cevap verilmesine :

*
* *

Uşşakın banaz nahiyesi mülhakatı seylapzedelerine yardım : Uşşakın Banaz nahiyesinde Büyük oturak, Banaz, Foluz, Düzölce, Küçük oturak köylerinde yagan şiddetli yağmur ve doludan mütehassil seylap neticesinde mezruatı

hasara uğrayan halka muavenet ifası talebine dair Sıhhat ve İctimai Muavenet, İktisat ve Dahiliye Vekâletleriyle, Uşşak Hilâliahmer Şubemizden gelen mektuplar mutalaa olunarak , bu sene memleketimizin her tarafında sel, ve tugyan afetleri tevali etdiğinden mühim miktarda yardım mecburiyeti karşısında kalarak bütcesi darlamış olan cemiyetimizce mezruat hasaratı ile hayvan telefâtına karşı muavenet ifasına imkân görülememiştir. Ancak seylap neticesi olarak bu köylerde tamamen yıkılan ve kısmen hasara uğrayan hane sahiplerine meskenlerinin ta'mirine medar olmak üzere üç yüz doksan liralık bir muavenet yapılmasına ve bunun Uşşak şubemiz vasıtasıyla ifasına :

*
* *

Amasya seylapzedelerine üçüncü defa yardım : Amasya seylapzedelerine muavenet yapılması hakkında Cumhuriyet Halk fırkası Kâtibi numumiliğinden gelen mektup mutalaa olunarak 757 ve 768 numaralı kararlarla beş yüzlerden bin lira irsali suretiyle yardım yepılan Amasya seylapzedelerine 1000 lira daha gönderilmek suretiyle bu muavenetin iki bin liraya iblağına :

*
* *

Akpınar köyünde seylaptan evleri yıkılanlara yardım : Bilecik ve Bozüyükte yağın yağmur ve doludan dört köyde hasara uğrayanlara yardım edilmesi hakkında Dahiliye ve Sıhhat, İctimai muavenet vekâletlerinden ge-

len tahrirat ve merbutatı mutalaa olunarak mezruat hasarına karşı yardım imkânı görülemediğinden yalnız akpınar köyünde selden evleri yıkılan beş aileye meskenlerinin tamirine medar olmak üzere beherine otuzar liradan cemen yüz elli liranın Hilâliahmer merkezine gönderilmesine:

*
* *

Ankara Vilayeti dahilinde selden mütezarrır olanlara yardım : Ankara vilayeti dahilinde son zamanlarda ve muhtelif yerlerde yagan şiddetli yağmurlar neticesinde husule gelen sellerden zarar gören ve bunlardan hakikaten muhtaç olanlara yardım edilmesins medar olmak üzere kendi bütçesi dahilindeki yüzde kırklarla bu muavenetin yapılmasına imkân mevcut olmadığı nazarı dikkata alınarak Ankara merkezimize bin lira verilmesine ve bu paranın bu husus için sarf etdirilmesine:

*
* *

Kemalpaşa ovasında doludan mütezarrır olanlara yardım : Kemalpaşa ovasında doludan mütezarrır olanlara yardım ifası talebini havi olarak «Cumhuriyet halk Fırkası» Kâtibi umumiliğinden gelen evrak ve merbutatı mutalaa olunarak, İzmir fırka reisinin merbut telgrafında hükümet ziraat bankası ve sair müessesatda istenilen muavenetden başka Hilâliehmer cemiyetince on yoksul acezeye yardım edilmesi hakkında vaki olan işar veçhile on acezeden beherine Otuzar lira

verilmek üzere üç yüz liralık muavenet ifasına :

*
* *

Hacı Ahmet efendiye yardım : On iki nüfustan ibaret bulunan ailesi efendini ihtiyarlığı hasebiyle gındirmekte müşkülât çeken Kangal kazasına merbut Alaca han nahiyesinde mukim Hacı Ahmet efendi acımacak bir halde bulunmasından dolayı kendisine nakti bir yardımda bulunulmasını iltimas eden kangal Şubemizin tahriratına tevfiқан kendisine yüz lira verilmesine :

*
* *

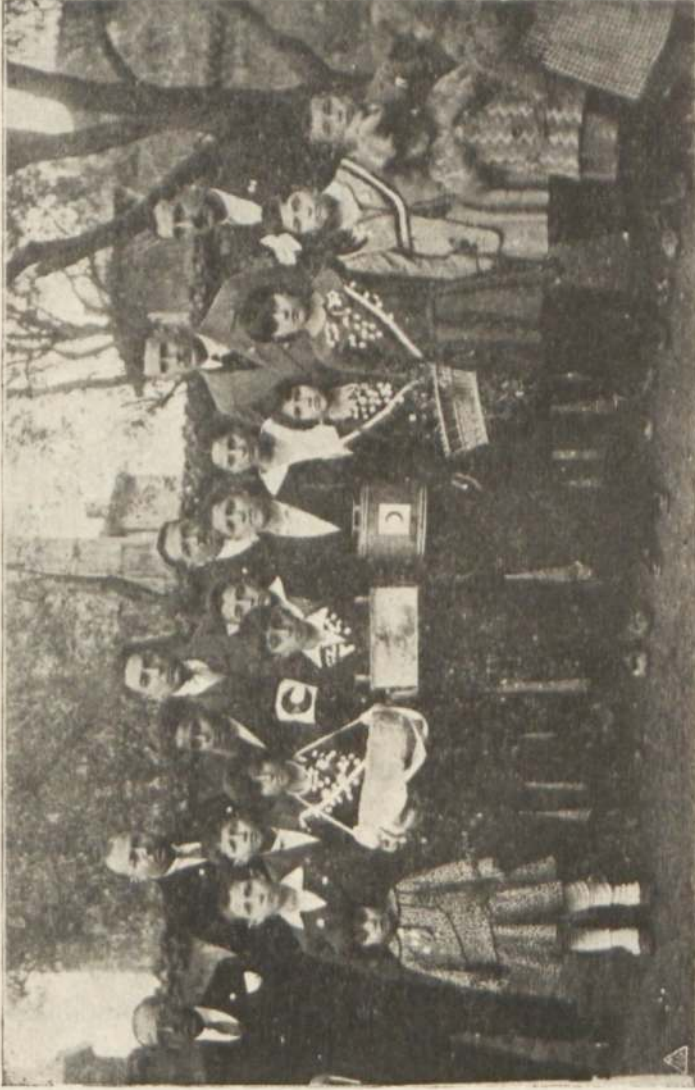
Öksüzlere yardım cemiyetine muavenet : Öksüzlere yardım cemiyetine tarafımızdan nakten ve ya aynen muavenet edilmesini temenni eden mezkûr cemiyetin izmirdeki umumi merkezinin mektubu müeddassınca kendilerine bin liralık nakti muavenetde bulunulmasına:

*
* *

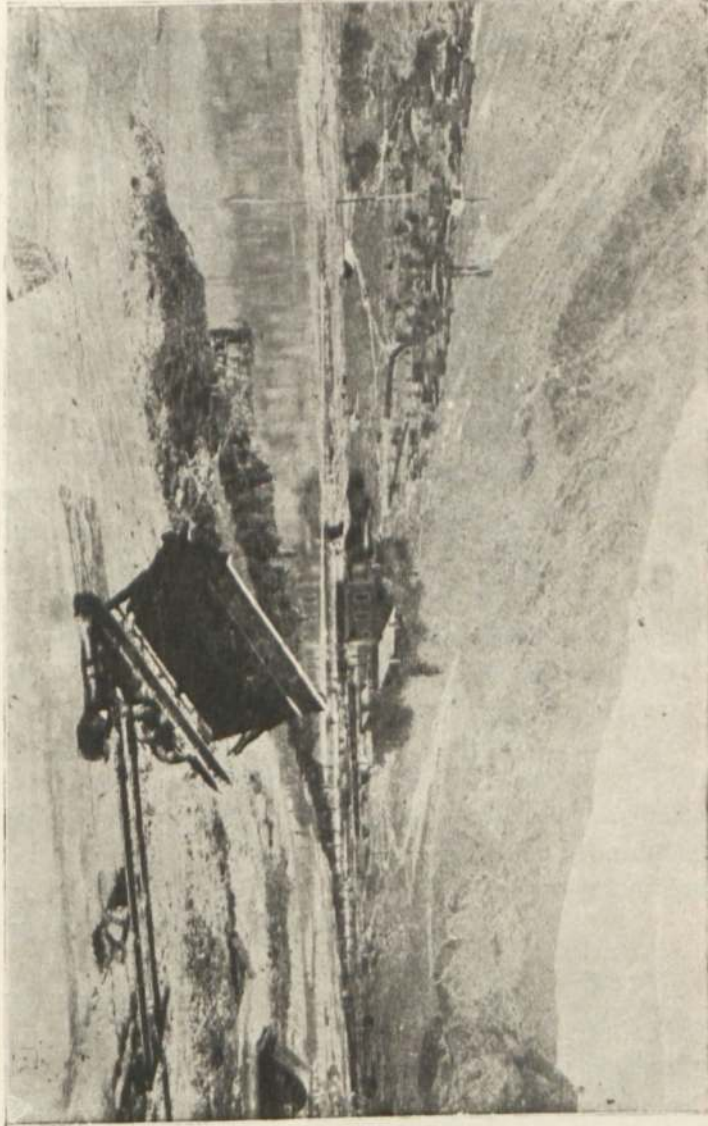
İsa oğlu Mehmet efendiye suni ayak yaptırılması : Kendisine bir tek suni ayak yaptırılmasını talep eden şarki Karaağaçlı İsa oğlu Mehmet efendinin istidası ve melfufu bulunan Sıhhat ve İçtimai muavenet Vekâleti tezkeresi ve merbutatı mutalaa olunarak İstanbuldaki Satış depomuz vasıtasıyla müstediye bir suni ayak yaptırılmasına :

*
* *

Kangalın seçen yurdu karyesinde iki kadına yardım : Kangalın alaca han nahiyesine merbut seçen yurdu

Gereze Şubemizin Heyeti idaresi ve Rozet dağıtan sevimli yavrular

Amasyada sel tahribatı : Hızırpaşa mahallesinin sular
gekindikten sonra görünüşü
Inondation d'Amasya : Quartier Hızırpaşa

koyünde yağın şiddetli yağmurdan husule gelen sel dolayısıyla evleri yıkılan üç dul kadına vezne mevcutlarından münasip miktarda yardım edilmesi talebini havi Kangal şubemizin teklifi münasip görülerek bu üç kadının beherine ellişer liradau ceman yüz elli liralık bir muavenetin yapılmasına :

*
* *

Akpınar ve demir köy seylapzedelerine yardım : Bileciğe tabi Ak pınar köyünde selden evleri harap olanlara dağıtılmak üzere 784 numaralı kararla Bilecik merkezimize gönderilen yüz elli liradan Akpınar ve demir köylerinde selden mütezarrır olan on hane sahibine on beşer lira tevzii için musaade talep eden mezkûr merkezimizin yaptığı teklifin kabulüne :

*
* *

Hasan veren köyü harikzedelerine yardım : Safranbolu kazasının ulus nahiyesine tabi Hasanveren köyünde zuhur eden yangından mütezarrır olanlara muavenet ifası talebini havi köyün ihtiyar heyetinden gelen telgraf okunarak altı ev sahibinden beherine yirmi beşerden ceman yüz elli lira verilmesine :

*
* *

Koluncuk köyünden Mahmut oğullarına yardım : Sivasın Kangal kazasına tabi, yellice nahiyesinin koluncuk köyünden Mahmut oğullarından İbrahim oğlu mamı, kardaşı İsmail ve hemşiresi Elife hanım tarafından kendilerine muavenet edilmesi recasını müşir Baş vekâleti celileye verdikleri

istida. Sihhat ve İctimai muavenet vekâletine ve oradanda cemiyetimize havale edilmiş ve müstedilerin her birine ellişer liradan yüz elli lira verilmesine :

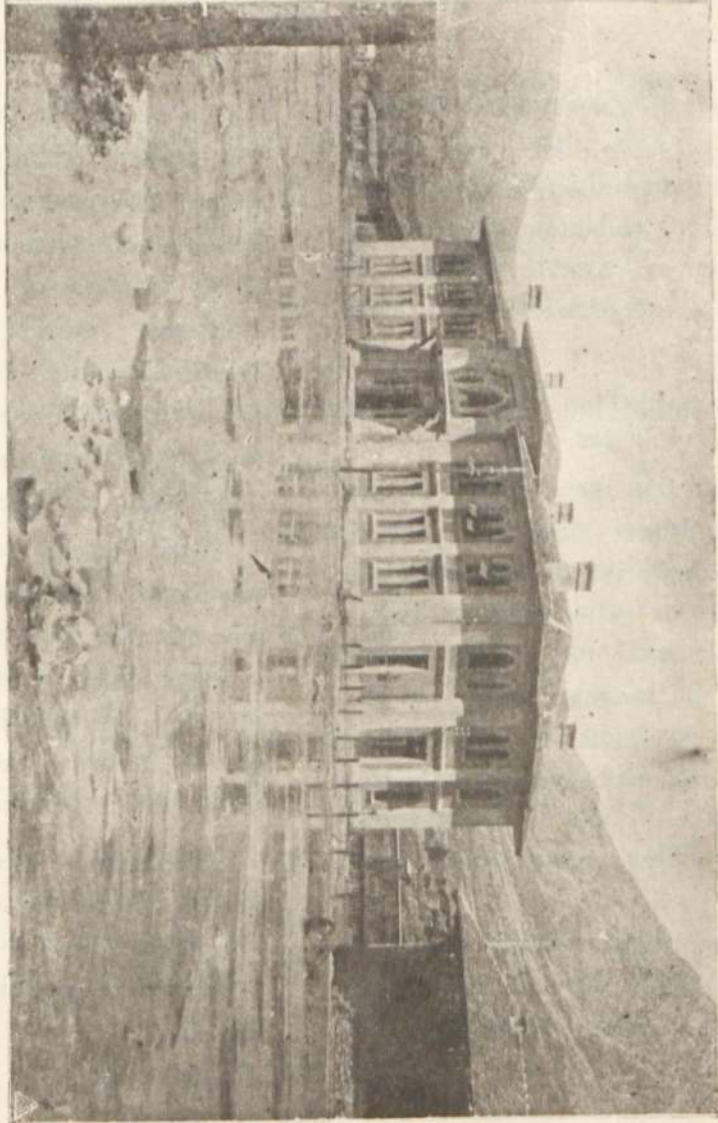
*
* *

Çiçek dağı seylapzedelerine yeniden yardım : Çiçek dağı Hilâliahmer Şubesinin 5/6/931 tarihinde yağın yağmurdan dolayı husule gelen selden evleri ve mezruatı harap olan beş aile reisine muavenet ifası talebini havi olarak merkezi umumimize gönderdiği 1/7/931 tarihli mektup ve merbutatı okunarak bu sene memleketin her tarafında tekerrür eden sel ve su baskını afeti dolayısıyla mühim miktarda muavenet etmek mecburiyeti karşısında kalan ve bütcesi daralan cemiyetimizin maalesef mezruat hasaratına yardım etmesine imkân bulunamadığı, ancak 796 numaralı kararla Çiçek dağı afetzedelerine yapmış olduğumuz 100 liralık yardıma zamimeten Köngüş köyünden Hasan oğlu Hüseyin ve Halil oğlu Osman ağalara ellişer ve harputlu oğlu Mehmet efendiye kırk ve Halil oğlu Bekir ağaya otuz ki cemaat yeniden 170 lira miktarında nakti yardım yapılmasına karar verilmiş :

Ve bu kararlar infaz olunmuştur.

Merkezi umumimiz nezdindeki Askerî murahhas

Büyük Erkânı harbiye Sıhhiye müfettiş vekili Doktor miralay Mazlum beyefendi cemiyetimiz merkezi umumi nezdinde Askerî murahhas ta'yin edilmiştir .

Amasyada sel tahribatı : İstasyonun görünüşü
Inondation d'Amasya : Vue de la gare

Necip bir teberru

Aydına tabi germencik nahiyesinin morali karyesinde eskici oğlu Cemal efendi namında muhterem bir zat mutasarrıf olduğu emlaktan dört dönüm tarla ile bir ev ve sekiz dönüm incir bahçesini cemiyetimize teberru etmiştir .

Bu alicenaplıktan cemiyetimiz çok mütehasşis olmuştur.

Her gün bin bir afetden muztarip vatandaşlarımızın akan göz yaşlarını müşfik yardımlarıyla dindirmeğe çalışan cemiyetimizin verim, yardım kabiliyetini çoğaltmaya ma'tuf olan Camal efendinin şu hareketi bize , milletin verimiyle umdemiz ve vazifemiz olan şefkat hizmetlerinin iyfa edilebildiğinin anlaşılmakta olduğunu gösteriyorki, bu nokta cidden şayanı takdir ve iftihardır.

Mecmuamızdaki yardımlarımızın ye-kûnunu dikkatla okuyanlar taktir ederlerki bunlar ancak Hilâliahmere aza

kayt alan ve ona az , çok teberruatta bulunanların verimiyle yapılmıştır. Bu sene memleketimizin hemen her tarafında sel afetinden muztarip olmamış havali kalmamıştır. Cemiyetimiz vus'u dairesinde bunlara yardım etmiştir. Binaen aleyh daha fazla yardım faaliyette bulunabilmemiz ancak Hilâliahmeri düşünmekle ana az çok teberru'da bulunmakla kabildir .

Necip ruhlu Cemal efendiye cemiyetimiz namına en har teşekkürlerimizi ifayı bir borç telekki ederken aynı zamandada mezkûr nahiye Hilâliahmer şubesi reisi Hafız Ahmet Nuri Bey ile Aydın merkezimizin feâl heyetinde taktir ile zikri bir borç biliriz,

Muteberri Cemal efendi ile germencik Hilâliahmer şubesi reisi gay-yur Hafız Ahmet Nuri beyin fotoğraflarını şükran ve taktir ile bu sayımıza koyduk .

Merkez ve Şubelerin hesap hûlasaları

			<u>Varidat</u>	<u>İrsalât</u>	<u>Masarifât</u>
Kilis	1/10/930	31/3/931	2525	24985	3010
Hafik	1/4/331	31/3/931	8678	9000	97
Pazarcık	1/4/930	30/6/935	45484	50000	3516
Maraş	1/1/927	30/6/931	437620	294318	124066
Zara	1/4/930	31/3/931	29523	000	1340
C. Haciköy	1/1/981	31/3/931	19974	15000	223
Göksün	1/1/928	30/6/931	24093	32452	289
Nizip	1/10/630	31/3/931	7260	8000	540
Andrin	1/4/926	30/6/931	55143	26000	19839
Kırşehir	1/7/029	31/3/931	13715		2306
Lapseki	1/10/930	31/3/931	2410	5000	
Bayramiç	1/10/930	31/3/931	6127	11000	1227
Eceabat	1/10/930	31/3/931	6416	5000	2133
Gelibolu	1/10/930	31/3/931	825	5000	
İmroz	1/10/930	31/3/931	11376	7000	2480
Bozcaada	1/10/930	31/3/031	16359	10000	9079
Mersin	1/4/931	30/6/631	122675	100000	24399
Mucur	1/10/930	31/3/931	8700	15013	580
Ayvacık	1/10/930	31/3/931	1214	4000	1000
Çanakkale	1/10/930	31/3/931	34532	22500	14102
Elbistan	1/7/978	30/6/931	39439	31856	9270
Gümüşhane	1/9/928	30/6/931	14891	12669	

			<u>Varidat</u>	<u>İrsalât</u>	<u>Masarifat</u>
Kocaeli	1/4/631	30/6/931	288987	261425	15769
Talas	1/4/930	30/6/931	7990	6000	810
Erkilet	1/4/930	30/6/931	21603		
İncesu	1/1/930	30/6/931	30649	25167	3854
Tavulsun	1/4/930	30/6/931	1998		82
Bor	1/7/930	30/6/931	40727	41000	1717
Ulukışla	1/6/930	31/6/931	55029	37450	19488
Akhisar Geyve	1/12/929	30/6/931	52554	50000	17651
Niğde	1/4/930	30/6/981	23880	23812	140
Nevşehir	1/8/930	30/6/931	25978	11025	10365
Erzincan	1/7/930	30/6/931	152338	141334	38311
Kelkit	15/6/926	30/6/931	6562	4180	
Kemah	1/7/929	30/6/931	30087	7737	721
Geyve	1/11/929	30/6/931	80141	61365	36845
Gemlik	1/7/930	30/6/931	75561	51560	25191
Eskişehir	1/4/931	30/6/931	105265	50000	30145
Cızre	1/10/930	31/5/931	23940	15000	8030
Trabzon	1/4/931	30/6/931	74692	42685	22638
Ünye	1/4/931	30/6/931	3440		577
Giresun	1/4/931	30/6/931	25101	36500	5782
Bodrum	1/4/931	30/6/931	8460		1017
Bağarası	1/4/931	30/6/931	5796	3708	1658
Bafra	1/4/931	30/6/931	68064	40000	18783
Aşkale	1/1/930	30/6/931	6700	6000	
Bünyan	1/1/930	30/6/931	14012	6262	5482
Tercan	1/7/930	30/6/931	15330	15000	1650
Pasinisüflâ	1/6/927	30/6/931	7713	7713	
Hasankale	1/10/930	30/6/931	20373	30000	11992
Erzurum	1/7/930	30/6/931	116823	125000	14678

TÜRKİYE HİLÂLİAHMER CEMİYETİ

Izmir Merkezine mensup İkiçeşmelik Dispanserinin
1931 SENESİ HAZİRAN AYINA MAHSUS SİHHÎ CETVELİ
BİR AY ZARFINDA MÜRACAAT EDEN HASTA MİKTARI

Hastalığın ismi	Çocuk	Kadın	Erkek	Yekûn
Mide hastalıkları	5	42	38	85
Akciyer	22	29	19	70
Kalp	0	34	39	73
İdraryolu	0	12	20	32
Sinir	0	48	4	52
Bağırsak	97	52	14	190
Cilt	16	20	9	45
Göz	8	10	14	32
Kulak, buğaz	71	82	47	200
Bağırsak kurtları	10	21	4	35
Sıtma	189	290	295	774
Grip	2	28	12	42
Zatürree	6	19	11	36
Zatülcenp.	1	27	12	40
Akciyer veremi	0	22	20	42
Sair âza veremi	9	7	13	29
Romatizma	0	51	47	98
Belsoukluğu	0	17	5	22
Kadın hastalıkları	0	20	0	20
Harici hastalıklar	39	35	68	142
Sair hastalıklar	81	147	161	389
Kuş palazı	0	0	0	0
Kızamık	17	2	0	19
Yekûn	573	1015	879	2467

TÜRKİYE HİLÂLİAHMER CEMİYETİ

İzmir Merkezine mensup İkiçeşmelik Dispanserinin

1931 EENESİ TEMMUZ AYINA MAHSUS SIHHÎ CETVELİ

AİR AY ZARFINDA MÜRACAAT EDEN HASTA MİKTARI

Hastalığın ismi	Çocuk	Kadın	Erkek	Yekûn
Mide hastalıkları	10	31	29	70
Akciyer	25	6	4	35
Kâlp	0	30	40	70
İdrar yolu	2	19	14	35
Sinir	0	45	20	65
Bağırsak	31	29	30	90
Cilt	35	15	10	60
Göz	5	10	27	42
Kulak, buğaz	37	99	69	205
Bağırsak kurtları	20	18	12	50
Sıtma	91	302	547	940
Grip	7	18	22	47
Zatürre	5	9	6	20
Zatülcenp	0	17	18	35
Akciyer veremi	1	33	29	63
Sair âza veremi	4	9	21	34
Romatizma	0	38	52	90
Belsoğukluğu	0	9	21	30
Kadın hastalıkları	0	25	0	25
Haricî hastalıklar	6	32	72	164
Sair hastalıklar	35	201	145	381
Kuş palazı	0	0	0	0
Kızamık	0	0	0	0
Yekûn :	363	995	1188	2551

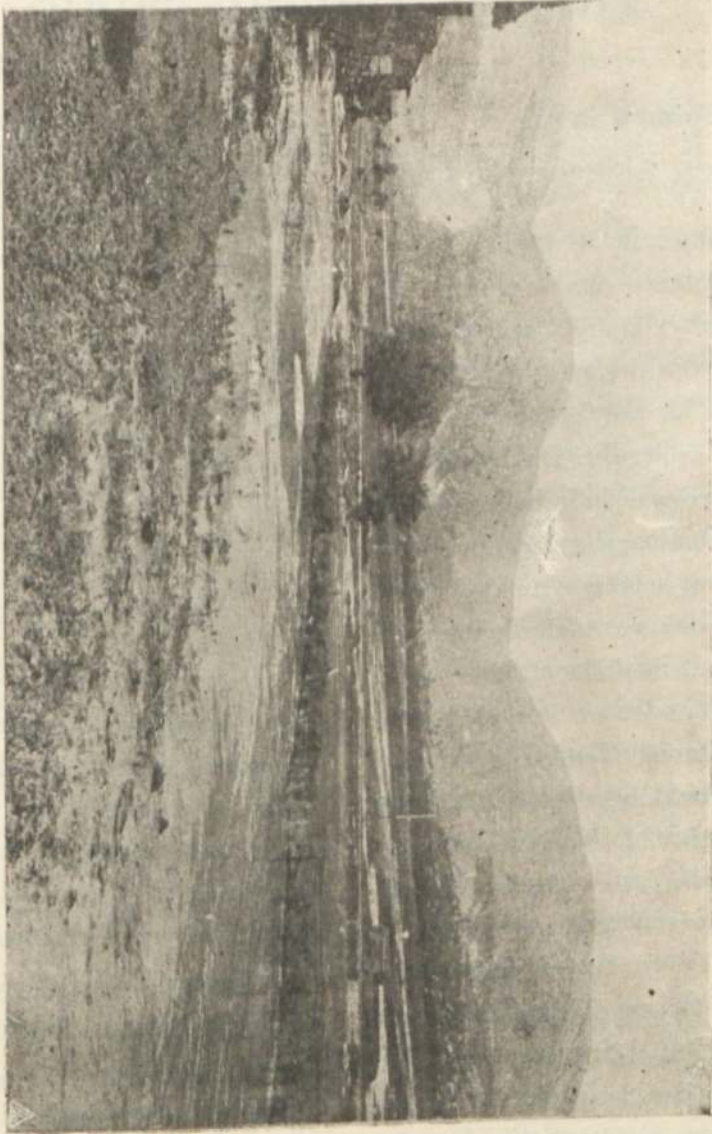
TÜRKİYE HİLÂLİAHMER CEMİYETİ

İzmir Merkezine mensup Karşıyaka Dispanserinin
1931 SENESİ HAZİRAN AYINA MAHSUS SİHHİ
İSTATİSTİK CETVELİ

Hastalığın ismi	Çocuk	Kadın	Erkek	Yekûn
Mide hastalıkları	0	7	5	12
Akciyer	25	13	11	49
Kalp	0	3	5	8
İdrar yolu	0	0	3	3
Sinir	0	15	12	27
Göz	8	2	3	13
Kulak, buğaz, burun	17	11	8	36
Sıtma	119	187	126	442
Bağırsak	12	17	19	48
Bağırsak kurtları	15	0	0	15
Zatürree	0	0	0	0
Zatülcenp	7	9	2	18
Romatizma	0	11	13	24
Akciyer veremi	0	19	17	30
Sair âza veremi	0	13	10	23
Firengi	0	0	0	0
Belsoğukluğu	0	0	0	0
Kadın hastalıkları	0	87	0	87
Harici hastalıklar	49	7	66	185
Sair hastalıklar	19	75	83	177
Yekûn :	271	549	383	1203

TÜRKİYE HİLÂLİAHMER CEMİYETİ
İzmir Merkezine mensup Karşıyaka Dispanserinin
1931 SENESİ TEMMUZ AYINA MAHSUS SİHHİ
İSTATİSTİK CETVELİ

Hastalığın ismi	Çocuk	Kadın	Erkek	Yekûn
Mide hastalıkları . . .	0	17	18	35
Akciyer	0	12	9	21
Kâlp	0	8	5	13
İdrar yolu	0	0	11	11
Sinir	0	19	12	31
Göz	11	10	9	10
Kulak, buğaz, burun . .	27	21	19	67
Sıtma	215	310	319	844
Bağırsak	8	17	9	34
Bağırsak kurtları	11	9	10	30
Zatürre.	0	1	2	3
Zatülcenp	0	0	1	1
Romatizma	0	15	21	36
Akciyer veremi	0	9	8	17
Sair âza veremi	0	19	21	40
Firengi.	0	0	0	0
Belsoğukluğu	0	0	0	0
Kadın hastalıkları . . .	0	79	0	79
Harici haetahklar	82	89	91	262
Sair hastalıklar	18	21	15	54
Yekûn :	372	650	582	1610

Amasyada sel afeti menazizinden Amasya istasyonu civarı
Inondation d'Amasya

Hilâliahmer meclisi umumisine Taktim olunan rapor

Başı geçen sayımızda

Üçüncü fasıl

Hilâliahmerin (Ligue) e duhulü

Harbi Umuminin hitamını müteakip merkezi Pariste olmak ve sulh zamanlarında icrayı faaliyet etmek üzere (Beynelmilel Salibiahmerler ittihadı) namı altında bir Hey'etin teşkil edildiği malnmu alileridir. Bu Hey'et ile merkezi Cenevre şehrinde buluuun Beynelmilel Salibiahmerler Komitesi arasında vazife ve salâhiyet noktai nazarından hasıl olan ve senelerdenberi sürüklenip giden ihtilaflar 1928 senesi Lahide in'ikat eden on ikinci Beynelmilel Salibiahmer Konferansının vazeylediği esaslar dahilinde halledilerek her iki Beynelmilel Hey'etin vazifeleri ile hududu salâhiyetleri ve bu Hey'etlerin harekât ve faaliyetlerini mürakabe edebilecek Hey'etin Bynelmilel Salibiahmerler Konferansı olduğu tespit edilmiş ve Beynelmilel Salibiamerler ittihadına (Ligue des Sociétés de la Croix-Rouge) hemen bütün Salibiahmerler Cemiyetlerinin iltihak etmiş bulunduğu görüldüğü gibi, gayesi bilhassa sulh zamanlarında ve umumi afetlerde müteakibilyardımlar teminine matuf olan bu Hey'ete Cemiyetimizin iltihakı husu-

sunda Hey'et Riyasetinde bulunan Amerika Salibiahmer Cemiyeti Reisi tarafından çok samimi bir surette davet vaki olduğundan ve bu iltihakta faide tasavvur edildiğinden Hükümetimizin de tasvibi istihsal edildikten sonra Cemiyetimizin (Ligue) e iltihakı hususuna karar verilmiş ve keyfiyet (Ligue) Reisliğine bildirilmiştir.

Dördüncü fasıl

Merkez ve şubelerimiz

Cemiyetimizin istihdaf eylediği ınsani gayelerin tahakkukunu teminen Merkezi Umumimizi takviye hususunda Merkez ve şubelerimizin hergün mutezayit bir surette tecelli eden kıymetli faaliyetlerini burada da lisanı şükranla yadetmeği vecibe addederiz.

Merkez ve Şubelerimiz kâffeı icraatlarında Cemiyet Nizamnamei esâsisine kemali itina ile tevfiği hareket ederek varidatlarının tezyidi âza miktarının teksiri hususunda cidden meşkûr mesai gösterdikleri gibi temin ettikleri varidatın muayyen bir kısmını Merkezi Umumimize muntazaman irsâl ve mahalli imdat ve muavenetlere tahsis edilen miktarını da kendi muhitleri dahi-

linde hakikaten yardıma mühtaç olan vatandaşların tehvini ihtiyaç ve tahfifi alâmina hasrederek Cemiyetimizin insani gayelerinin tahakkukunu temin hususunda başlıca amil olmuşlardır.

Merkez ve Şubelerimizin bu devre zarfındaki faaliyetleri hakkında maruzatımıza başlamadan evvel bunlardan bazılarının mevki ve ehemmiyetleriyle mütenasip varidat temin edememelerinin, bir kaç seneden beri mahsulünün, bir kaç seneden beri mahsulünün, bir kaç seneden beri mahsulünün ümit edildiği gibi iyi olmamasından ve bazı yerlerde seylâp ve saire gibi hadisattan dolayı halkın kazancına arız olan muvakkat sektelerden mütevellit mahallî sebeplerden ileri geldiği ve önümüzdeki senelerde bu noksanların tamamıyla telâfi edileceği hakkındaki ümitlerimizin kavi olduğunu arz ederiz. Filvaki işbu fasıl nihayetine ilâve olunan cetvelin mütalaa ve tetkikinden müsteban olacağı veçhile bazı Merkezlerimizin diğer senelere nisbetle varidatlarında bir miktar tenakus görülmekte ise de buna mukabil bazı kaza ve hatta nahiye şubelerimizin diğer senelere ve ehemmiyeti mevkiye ve ticariyelerine nisbetle pek mühim varidat temin eyledikleri müşahede edilmektedir. Her halde Merkez ve Şubelerimizdeki muhterem Heyetlerin Cemiyet işlerine atf eyledikleri ehemmiyet ve ihtimam ve sarf eyledikleri gayret ve faaliyet sayesinde varidatımızın daima tezayüt ederek yapılan yardımların daha vasi ve şumullü bir şekilde ifasına imkân bulunacağı hakkındaki ümitlerimiz berkemaldir.

Bilhassa gerek Merkez ve Şubelerimizdeki faal Heyetlerin ve gerek Hilâliahmere karşı alâkalarını her vesile ile ızhâr ederek maddi yardımlarını ibzal eden ve taahhüt ettikleri aidatlarını insani bir borç addederek kendi arzu ve ihtiyarlarıyla memnuniyet ve intizamla veren hayırkâr azamızın ve kuraklık senelerinde Cemiyetimizden gördüğü yardımı unutmayarak bereketli seneni mahsulünden ayırdığı miktarı hiç bir teklife ve hatta teşvika hacet görmeksizin Hilâliahmere ihda ve teberru eden hassas ve âlicenap halkımızın yardımlarıyla bütün bu ümitlerin tahakkuku tabii görülmektedir. Velhasıl bütün icraatlarında Cemiyetin Nizamnamei esasisine kemali itina ile riayet ve her hususta Hilâliahmerin şeref ve nezahetini muhafazada son derece ihtimam gösteren ve Cemiyetimizin baka ve tealisi için kıymetli yardımlarını diriğ etmiyen merakiz ve şua-batımızın muhterem heyetlerine burada da teşekkürlerimizi tekrar ile bunlardan bir kısmının bu devre zarfındaki faaliyetlerine dair malûmatı berveçhi zir arz eyleriz :

ADANA MERKEZİ : Geçen senelerde olduğu gibi bu sene zarfında da müsmir faaliyetine devam ederek on beş bin yedi yüz küsur lira varidat teminine muvaffak olan bu Merkezimiz bu paradan (6800) lirasını Merkzi Ummimize göndermiştir. Mahallî fukarayı halkının meccanen tedavileri için bu Merkezimiz tarafından idare olunân

Dispanserde yüzlerce hasta muayene ve tedavi edilmektedir. Bu Merkezimizi idare eden ve kıymetli zaman ve mesailerini Hilâliahmer işlerine hasredererek müsmir faaliyetler gösteren hey'eti İdare ve Merkeziyeyi takdir ve teşekkürlerle yat ederiz.

ANKARA MERKEZİ : Bu sene zarfında (10,764) lira varidat temin ederek bunun (6840) lirasını Merkezi umumi-mize vermiştir. Heyeti Merkeziye ve idaresinin gösterdiği faaliyet sayanı takdir ve teşekkürdür. Atiye daha müsmir netayic elde edilecek kıymetli mesailerinde devamları cümlei temenniyatımızdandır. Hilâliahmerin insanı ve hayırlı hizmetlerini tamamen takdir buyuran Hey'eti Merkeziye ve İdaresinin, masruf mesai ve himmetlerini burada da teşekkürle tekrar etmeği lüzumlu addederiz.

AYDIN MERKEZİ : Aydın Merkezimiz bu sene içinde (11,424) lira varidat temin ederek (4593) lira irsalatta bulunmuştur. Hey'eti muhteremelerinin fevkalâde mesai ve himemati masrufalarıyla bu merkezimizde âza miktarı büyük bir tezayüt göstermiş ve başta Vali Beyefendi olmak üzere Vilâyette mevcut bütün memnrin Cemiyetimize âza kayıt olunmuşlardır.

Gerek aydın merkezimizin ve gerek Merkeze merbut Şubelerimizin Hilâliahmere âza kaydına verdikleri ehemmiyet ve bu bapta elde ettikleri muvaffakiyet diğer merakiz ve şubamızca nümune itihaz olunmağa şayandır.

Bu Merkezimiz mahalli yardımlara tahsis olunan varidat hissesi ile fakir ve bîkes çocuklarla mühtacı muavenet eşhasa muhtelif şekillerde değerli yardımlarda bulunmuş ve Hilâliahmer barakalarına iltica ederek orada ikamet etmekte olan bîkes ve mühtaç ailelerin muhafazai sıhhatleri için iki yüz küsur lira sarf ile barkaları tamir ettirmiştir.

Bunlardan başka bu sene içinde Sırbistandan hicret ederek Sökenin Doğanbey ve Akköy nahiyyelerinde iskân edilen muhacirinin tedavileri için kırk yataklı bir Dispanser tesis olunmuş ve bu Dispanser için muktazi yatak, yorğan, battaniye ve sair levazım-temin edilerek Aydın muntakası Sıtma Mûadele Heyetinin sayanı teşekkür yardımlarıyla muhacirinin sıhhat ve afiyetleri muhafaza ve temin edilmiş ve bu müddet zarfında muhtacin ve hastaların infak ve iaşeleri de tahtı temine alınarak bu muhacirler Cemiyetimiz tarafından lâıyk olduğu veçhile yardım görmüşlerdir.

İnsanı ve vatani vazifelerini büyük bir feragati nefsile bihakkın ifa eden Aydın merkezi muhterem Hey'etinin bu icraatı pek ziyade sayanı takdir ve teşekkürdür.

BALIKESİR MERKEZİ : Bu Merkezimiz bu sene zarfında (2387) lira varidat toplayarak Merkezi Umumi-mize (2608) lira irsalatta bulunmuştur. Aza miktarının teksir ve varidatının tezyidine matuf himmetleri sayanı

teşekkürdür : atiyen bu merkezimizden daha büyük faaliyetler beklemekteyiz .

BURSA MERKEZİ : Her devrede yeni bir tarakki ve inkişaf göstermekte olan bu merkezimiz bu sene temin ettiği (11,804) lira varidattan (8407) lirasını Merkezi Umumimize göndermiştir. Bu merkezimizin şefkat pulu sarfiyatı ve oyunkâğıtlarıyla madensularımızın satışında gösterdiği mesai bilhassa şayanı takdir ve teşekkürdür. Bu merkezimiz kendi muhitinde Cemiyetimizin gayesiyle mütenasip bir çok hayırlı hizmet ve muavenetlerde bulunmaktadır. Hey'eti idare ve merkeziyesini teşkil eden güzide zevatın yüksek himmetleri ve kıymetli mesai-leri sayesinde bu merkezimizin her gün yeni bir teali ve inkişaf göstereceği hakkındaki ümitlerimiz pek kavidir.

DIYARİBEKİR MERKEZİ : Bu merkezimizin bu seneki varidatı (5013) liraya balığ olmuştur. Bunun (1030) lirası Merkezi Umumimize gelmiştir. Yeni inkişaf etmekte bulunan bu merkezimizden ileride büyük faaliyetler ve kıymetli yardımlar ümit ediyoruz.

ELAZİZ MERKEZİ : Bu merkezimiz bu sene zarfında mühim faaliyetler göstererek (8310) lira varidat teminine muvaffak olmuş ve bunun (1050) lirasını Merkezi Umumimize göndermiştir. Varidatın çoğalması hususunda her fırsat ve vesileden istifade etmekte olan bu merkezimizin bu devre zarfında temin ettiği varidat şa-

yını dikkattir. Her gön yeni bir tarakki gösteren bu merkezimizden atiyen büyük hizmetler bekliyoruz.

ESKİŞEHİR MERKEZİ : Bu merkezimizin bu sene zarfında temin ettiği varidat (4603) lira olup bunun (1739) lirası Merkezi Umumimize gelmiştir. Bu merkezimizin tezyidi varidata matuf teşebbüslerde bulunarak mütezayit bir faaliyetle çalıştığı takdir ve teşekkürle görülmektedir.

İş başındaki muhterem Hey'etin himmeti meşkûresi sayesinde mevkiinin ehemmiyeti nisbetinde mühim varidat temin edeceğini ümit etmekteyiz .

İSTANBUL MERKEZİ : İstanbul merkezimiz , Merkezi Umumiye niyabeten kendisine raptedilen Beyoğlu şubemizin fevkalâde mesai ve himmeti ve Adalı, Üsküdar, Bakırköy, Çatalca ve Şile kaza şubeleriyle Eminönü, Beşiktaş, Yeniköy, Aksaray, Beyazıt, Çarşı, Eyüp ve Karagümrük şubelerinin inzimamı muavenetleriyle bu sene zarfında (108,439) lira varidat teminine muvaffak olmuştur .

Bu şubelerden Beyoğlu , Kadıköy ve Üsküdar şubelerinin çok kıymetli ve müsmir faaliyetlerini, Adalar şubelerinin balo hasılatını tezyide matuf gayret ve himmetini, Bakırköy, Çatalca, Şile şubelerinin tezyidi varidat hususunda sarf ettikleri mesaiyi, Eminönü şubelerinin bütçe muhammenatını tecavüz eden varidatını teminde gösterdiği muvaffakiyatı ve Beşiktaş, Yeniköy, Aksaray, Beyazıt, Çarşı, Eyüp ve Kara-

gümrük şubelesimizin de daimi ve muttarit mesailerini kemali şükranla yadetteği lüzumlu görüyoruz.

İstanbul merkezimiz bu şubelerimizin muavenetleriyle kendi muhiti dahilinde yapmış olduğu yardımlar cümlesinden olarak mekteplerde gıdasını teminden aciz fakir ve bîkes 3000 talebinin infak ve iâşesine yardım ve bu hayırlı maksadın temini için bir sene zarfında (16,458) lira sarf etmiştir. Bundan başka ayrıca bu sene içinde 165 veremli hastaya iki ay müddetle yevmi gıda tahsis ve itasıyla sıhhatlarının takviyesine hizmet ve Kadıköy hasta muayenehanesinde (1938) hastanın muayenesi yapılarak mühtaç olanların ilâçları da meccanen ita edilmiş ve başkaca üç mühtaç malûle sun'î ayak ve muhtelif kimselere koltuk değnekleri yaptırılarak malûline de yardım edilmiştir.

İZMİR MERKZİ: Merkezlerimiz arasında ehemmiyeti mahsusayı haiz olan bu merkezimiz, çok kıymetli zevattan mürekkep olan ve yorulmak bilmez bir sayile çalışan Hey'etlerinin farti mesaisi ile, bu sene zarfında (48917) lira varidat teminine muvaffak olmuştur .

Muaddel nizamnamei esasımız mucibince ahiren bir çok kaza şubelerimizin bu merkezden irtibatlarını fekketmiş olmalarına rağmen ancak merkeze merbut bir kaç nahiye şubemizin inzımanı muavenetiyle böyle mühim bir vaidat teminine muvaffakiyeti, muhterem Hey'

etlerinin derecei mesai ve faaliyetleri hakkında bir fikir verebilir.

İzmir ve mülhakatında vukua gelen hareketi arz dolayısıyla bu merkezimiz Merkezi Umumiden kısmen yapılan muavenet ile gerek İzmirde ve gerek hareketin en ziyade tahribat yaptığı Torbalı ve mülhak köy ler mühtaçlarına (43095) lira muavenette bulunmuştur .

Bundan başka İzmir ve Karşıyaka Dispanserlerinde (30396) hastaya bakılmış ve bunlar için (16451) lira sarf edilmiştir. Kezalik Karşıyaka Bostanlı köyünde yapılan Sıtma mücadelesine yardım edilmiş, malûl iki mühtaca (260) lira sarfiyle sun'î ayak yaptırıldığı gibi İzmirde fakir ve bîkes (91) mektep talebesine elbise, ayakkabı tedarik edilmiş ve nakdî yardımlarda bulunmuştur. Bunlardan maada fakir ve mühtacı muavenet (577) vatandaşa nakdî ve aynı olmak üzere (2362) liralık muavenette bulunulmuş ve İzmirde yabancı ve fakir mühtaçlardan (49) kişinin (288) lira sarfiyle memleketlerine sevk ve izamları temin edilmiştir.

KOCAELİ MERKEZİ: Bu Merkezimiz Bu sene (3889) lira varidat temin ve bundan (3200) lirasını Merkezi Umumimize irsal etmiştir . Bu merkezimizin mühim varidatından başlıcası Tütün İnhisar İdaresindeki alım ve satımlarda şefkat pulu sarfiyatı olup işbu varidat daima bir nisbeti mütezayide ile tarakki etmektedir.

İnkışaf ve tealiye pek müstait olan

bu Merkezimizden atıyen pek büyük muvaffakiyetler ümit etmekteyiz.

MALATYA MERKEZİ : Bu merkesimizin bu sene zarfındaki varidatı (1342) liradır. Bu havalide bu sene hüküm süren kuraklıktan dolayı mühim varidat teminine muvaffakiyet hasıl olmamış ise de âtinin feyiz ve bereketi nispetinde bu noksanların tamamile telâfi edileceği ümit olunmaktadır.

MERSİN MERKEZİ : Bu merkezimiz bu sene (7110) lira varidat temin ederek Merkez Umumimize (6660) lira irsalâta bulunmuştur. Bu merkezimizi idare eden muhterem Hey'etin ibraz ettikleri kıymetli mesai ve faaliyetle âtiyen daha büyük muvaffakiyetler temin edileceğini kaviyen ümit ediyoruz. Himemat ve mesali masrufalarından dolayı Hey'eti Merkeziye ve idaresini teşkil eden zevatı muhteremeye arzı teşekkürü şerefli bir vazife biliriz.

SAMSUN KERKEZİ : Mevkii itibariyle ehemmiyeti mahsusayı haiz olan Samsun Merkesimiz de daima mütezayit bir gayretle çalışarak tezyidi varidat hususunda mühim teşebbüslerde bulunmaktadır. Bu sene içinde temin edilen varidat (11,671) liraya balığ olmuş ve Merkesi Vmumimize (4843) lira irsalâta bulunmuştur. meşkür masailerile temayüz eden güzide Hey'eti İdarenin ve bilhassa Reis Nedinne Hf. nin kıymettar hizmetleri sayesinde bu merkezimiz günbegün tarakkı ve inkişaf etmekte ve Reis

Nedime Hanımsfendinin Samsunun yüksek aileleri nezdinde haiz oldukları teveccüh ve şerefli mevkiden bilistifade balolar ve müsamere ve eğlenceler tertibile tezyidi varidatta pek büyük bir âmil oldukları şükranla görülmektedir.

SİNOP MERKEZİ : Bu Merkezimizin bu seneki varidatı (3189) lira ve Merkezi Umumiye irsalâtı (2810) liradır. Hey'eti İdaresini teşkil eden güzide zevatın himmetleriyle bu merkezimizden ati için çok ümitvarız .

TOKAT MERKEZİ : Bu merkezimiz geçen senelerde olduğu gibi, bu sene zarfında da şayanı teşekkür ve memnuniyet varidat teminine muvaffak olmuştur. Merkezin bu seneki varidatı (4842) ve Merkezi Umumiye irsalâtı (4214) lira olup Merkez ve İdare heyetlerini teşkil eden kıymetli zevatın masruf mesailerı şayanı şükrandır. Bu Merkesimizin âtiyen büyük inkişafa mazhar olacağı hakkında ümidimiz kavidir .

TRABZON MERKEZİ : Bu merkezimiz, bir çok yerlerinde kuraklık hüküm sürmesine ve ehaliden bir kısmının iâşe darlığı çekmesine rağmen (6128) lira varidat temin etmiş ve Merkezi umumize (5000) lira irsalatta bulunulmuştur . Bu Merkezimizin ehemmiyeti mevkiiye ve ticariyesi ve halkının farti hamiyeti ve Hilâliahmere karşı olan teveccüh ve alâkaları dolayısıyla ileride en mühim Merkezlerimizden biri olacağı hakkında itimadımız vardır

Diğer Merkezlerimizden Amasya , Burdur, Bolu, Çanakkale, Çorum, Çankırı, Edirne, Erzurum, Erzincan, Giresun, Gaziantep, Isparta, Konya, Kars, Artvin, Sivas, Urfa, Mardin, Manisa, Niğde ve Ordu, Merkezlerimiz geçen senelere nisbetle daha fazla varidat temin edememişler ise de gelecek devrelerde daha mühim faaliyetler gösterecek tezyidi varidata muvaffak ve ötenberi olduğu gibi Merkezi Umumimizi kuvvetlendirerek Hilâliahmer gâyesinin tahakkukunda ehemmiyetli âmiller olacaklarını katıyetle ümit ediyoruz.

Kaza Şubelerimizden Adapazarı , Adıyaman , Ayvalık , Akhisar , Balya, Bafra, Düzce, Gerede, Karacasu, Kuşadası, Karamürsel , Keskın, Uşak , Polatlı, Suşehri , Tarsus , Kasaba , Tire, ve Uzunköprü Şubelerimiz bu sene zarfında çok yüksek himmet ve gayret göstermişler ve bazı Şubelerimiz merkezler derecesinde varidat teminine muvaffak olmuşlardır .

AMERİKADAKİ MERKEZLERİ - MİZ : Amerikada bulunan vatandaşlarımızın ana vatana karşı olan muhabbet ve merbutiyetleri dolayısıyla hidemat ve mesaisini tekdır ettikleri Cemiyetimize karşı büyük bir teveccüh ve alâ-

ka göstererek evvele (Ditroit) te bir Merkez tesis etmişlerdi Bu sene içinde yine Amerikada (Büfalo) ve (Witing-Indiana) da yeniden birer şube küşat eyleyerek faaliyete başlamışlardır.

Amerikadaki vatandaşlarımız Cemiyetimiz menfaatine balo ve müsamere tertip ve iane derci suretiyle mühim varidat temin etmektedirler. Bu sene içinde Ditroit merkezimizden (1812 $\frac{92}{100}$) ve Bufalo Şubesinden (1000) ve Witing-Indiyandan (413 $\frac{50}{100}$) dolar Merkezi Umumiye irsalat Yapılmıştır .

Ana vatandan pek uzakta bulundukları halde yine vatani ve memleketin hayır müesseselerini düşünmek ve onlara bu suretle yardım etmek büyüklüğünü gösteren bu güzide ve muhterem vatandaşlara tesekkürlerimizi arz etmeği pek mühim bir vazife addederiz.

Merkez ve Şubelerimizden bazıların faaliyetlerine dair işbu maruzatınıza ilâveten Cemiyetimizin bilumum mevcut merkez ve şubasının bu sene zarfında temin ettikleri varidat ve masrafları miktairyle Merkezi Umumimize vaki olan irsalâtını berveçhi zir cetvel ile hulâsaten Hey'ti Celilelerine arz etmeği faideli görüyoruz .

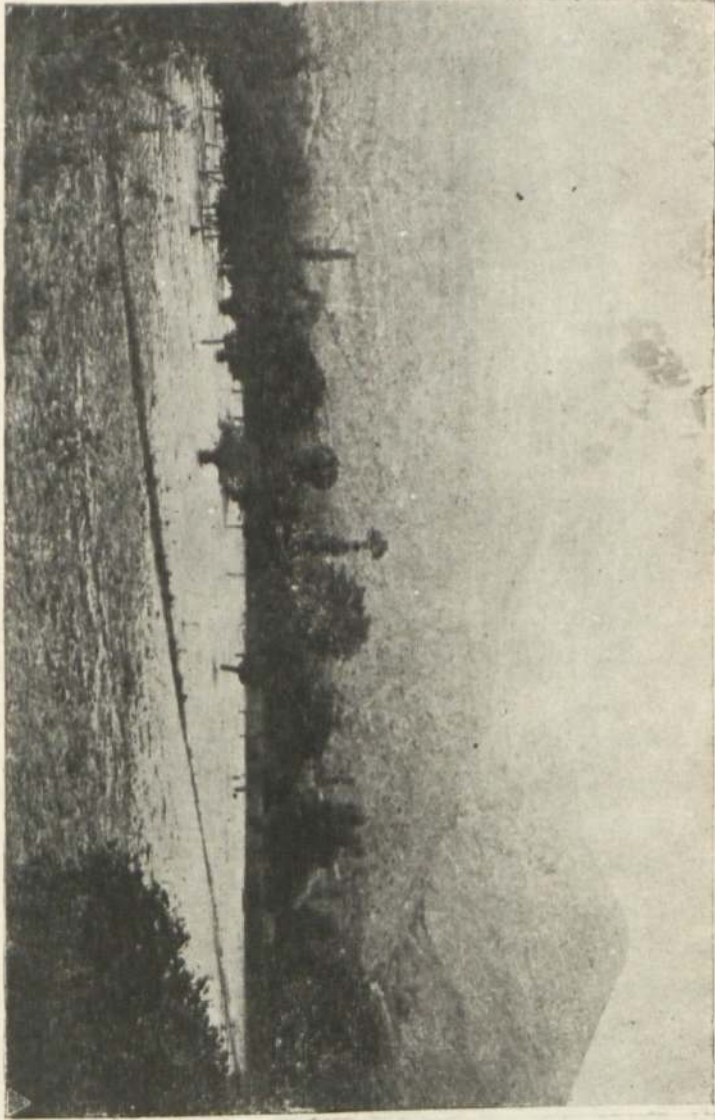
İ S M İ		Varidatı Kr.	İrsalâtı Kr.	Sarfiyatı Kr.
Ankara	Merkezi	1076413	683995	394465
Aksaray	"	7562	0	2400
Afyonkarahisar	"	31424	42728	3489
Antalya	"	87549	40000	45093
Artvin	"	42570	31645	2850
Amasya	"	113475	50000	63651
Aydın	"	1142496	459380	560294
Adana	"	1571444	680180	807282
Acıpayam	Şubesi	57658	75000	14092
Ardahan	"	29832	26078	7071
Araç	"	805	12500	75
Ayvacicık	"	10848	55360	3750
Adıyaman	"	115083	85198	22171
Adapazar	"	335889	225000	190242
Akşehir	"	56656	0	21242
Anamur	"	24115	16210	823
Akçaabat	"	36617	0	2575
Akçadağ	"	17268	10000	1300
Artova	"	9759	13880	6817
Alucra	"	2670	4000	3265
Alâiye	"	15013	11365	599
Arpaçay	"	93000	79000	1000
Ayaş	"	0	23043	131
Alaşehir	"	27612	8000	12468
Arapsun	"	3583	0	1580
Ayvalık	"	110641	63000	54981
Akhisar	"	111698	90000	28780
Arapkir	"	15905	13200	2666
Aziziye	"	145130	101000	42083
Balıkesir	Merkezi	238737	260875	73277
Burdur	"	137545	50000	76303
Bolu	"	39319	0	800

İ S M İ		Varidatı Kr.	İrsalâtı Kr.	Sarfıyatı Kr.
Bursa	Merkezi	1180399	840682	480682
Bilecik	"	17059	3000	9640
Balâ	Şubesi	16782	0	5078
Bayramiç	"	32610	16000	3046
Bayburt	"	17600	0	4050
Burhaniye	"	3985	3900	66
Bozcaada	"	7316	0	975
Bucak	"	23809	29335	4642
Beytüşşebap	"	8640	7322	1318
Borçka	"	21398	0	1855
Beypazarı	"	8508	553	4328
Bor	"	40428	38482	3100
Bozdoğan	"	20062	20420	7342
Bolvadin	"	73373	20000	1289
Bodrum	"	57678	47000	7221
Beyşehir	"	4927	0	4650
Balya	"	127630	117200	7711
Bünyan	"	2850	0	4000
Bozüyük	"	49966	45000	5284
Birecik	"	26879	25000	12280
Bandırma	"	65422	38180	8992
Bergama	"	70866	10000	5280
Boldan	"	47069	30792	13694
Bafra	"	243129	125000	83265
Biga	"	28315	40000	3975
Besni	"	63160	20000	19383
Cizre	"	80853	63391	3332
Çanakkale	Merkezi	130501	90060	44418
Çorum	"	82825	97600	12663
Çankırı	"	31126	0	5800
Çeşme	Şubesi	15122	20000	1000
Çıldır	"	34690	0	2600

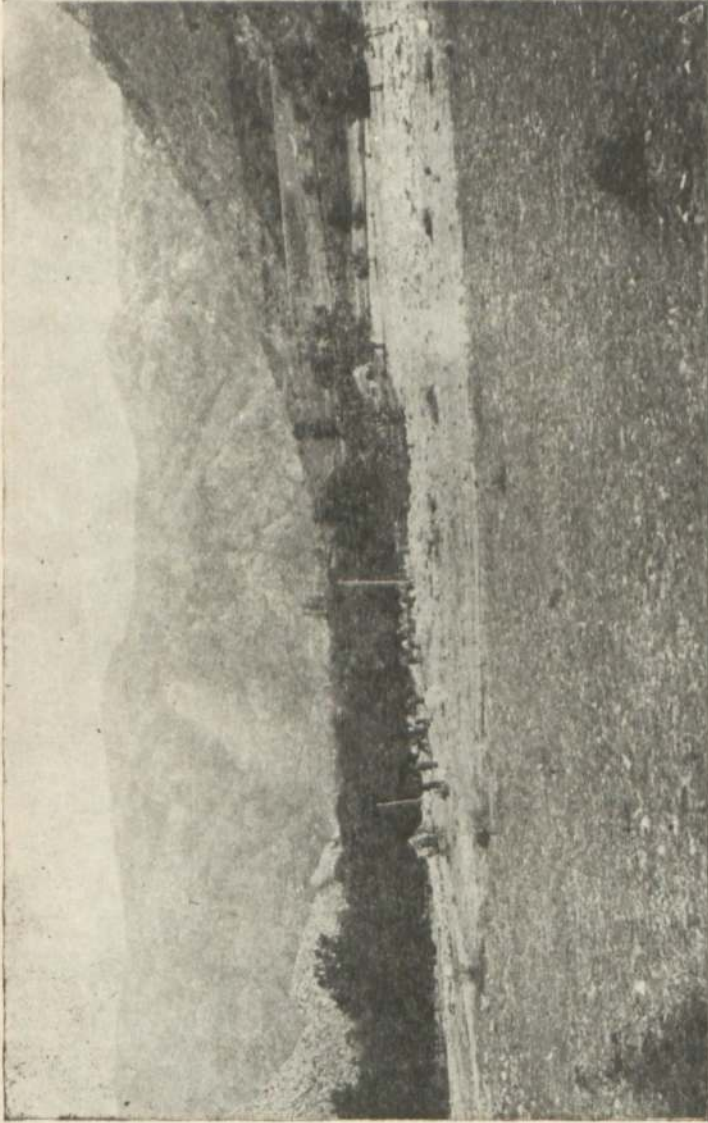
İ S M İ		Varidatı Kr.	İrsalâtı Kr.	Sarfiyatı Kr.
Çubuk	Şubesi	4345	0	620
Çarşamba	"	48757	34646	6548
Çerkeş	"	1055	0	0
Çivril	"	60914	54900	12262
Diyanibekir	Merkezi	501346	100000	424163
Denizli	"	54624	10000	22203
Demirci	Şubesi	69980	20000	9406
Düzce	"	100202	110000	17032
Devrek	"	16228	18000	1561
Daday	"	20770	20000	3855
Dikili	"	14695	13000	2249
Derik	"	54249	36000	8339
Dinar	"	8982	20000	7292
Develi	"	946	0	0
Darende	"	42435	26710	4606
Divriği	"	2312	2000	1800
Dursunbey	"	17825	13000	2080
Edirne	Merkezi	197230	85000	138340
Eskişehir	"	460300	173918	172866
Elâziz	"	830984	104540	480361
Erzurum	"	114967	50000	19537
Frzincan	"	214532	122640	39052
Eşme	Şubesi	83119	35000	23157
Edremit	"	71748	75000	33751
Ereğli [Karadeniz]	"	38814	75000	2210
Eceabat	"	39372	75000	6539
Erbaâ	"	11816	0	0
Erdek	"	1583	0	3390
Emet	"	67942	60800	17609
Eergani madeni	"	22700	17770	1524
Ezine	"	23163	30000	2928
Elmalı	"	10175	0	1410

İ S M İ		Varidatı Kr.	İrsalâtı Kr.	Sarfıyatı Kr.
Eskifoça	Şubesi	20288	17669	10644
Fenike	"	3921	0	0
Fethiye	"	70531	65254	28020
Fatsa	"	24292	49000	5012
Giresun	Merkezi	101508	0	19190
Gaziayıntap	"	212783	194000	50976
Gerede	Şubesi	132940	60000	1864
Gümüşhacı köy	"	30900	25000	5344
Gemlik	"	44740	19932	23652
Gelibolu	"	7340	21000	1646
Gerçüş	"	20900	9000	60
Gevaş	"	17756	0	9435
Günan	"	16530	10000	4605
Geyve	"	18098	0	7714
Gerze	"	200	0	0
Görele	"	14966	22000	2766
Gediz	"	25802	4879	26324
Göynük	"	11215	10000	1200
Gölpazarı	"	3205	3178	32
Gebze	"	6555	0	0
Görün	"	4935	31700	1000
Gördes	"	12980	17500	2875
Hilvan	"	4425	0	685
Hekimhanı	"	37402	44203	39735
Hopa	"	3732	0	0
Hafik	"	25832	17194	172
Hozat	"	6587	13300	29
Haymana	"	63046	58000	197
İçel	Merkezi	20309	2859	1840
İzmir	"	4891773	1399836	4262675
İstanbul	"	9920913	3908890	3866842
İsparta	"	110146	7000	22992

Sonu gelecek sayımızda

Amasyada sel tahribati, bir bağıın hali
Inondation d'Amasya, dévastation d'une vigne

Amasyada sel tahribatı,

Selin bozduđu Samsun şosesinin tamiri

Inondation d'Amasya, réparation du chaussé Samsun

Salibiahmer haberleri

Salibiahmer birliği neşriyatından

Salibiahmer timsali Nur

Bir âmâya rast gelindiği vakit, sadece ona yardım için ne yapılabilir? Diye düşünmemelidir. Kalabalık arasında kolaylıkla seçilebilmesi için eli-ne beyaz bir bastonmu vermeli? Tehlikeli yollarda ona rehberlik etmek üzere bir köpekmi terfik eylemeli? Dimağına küşayış vermek için Braille harflerile mücehhez bir kitap mı hediye etmeli? Hayır. Hatıra tebadür edecek ilk düşünce şudur: Onu, kör olmaktan vikaye mümkündür. Nasıl? Gayet sade bir takım tedabir ve herkesin eli altında olan az masraflı bazı usullerle: Bir çiçek aşısı tûpü, bir kaç damla nitrat darjan, bir tane gözleri muhafazaya mahsus gözlük. Gözleri kurtarmak için daha fazlasına lüzum yok, hatta bazı kere bu kadarına bile: Kış mevsiminde adam başına haftada verilecek bir yumurta, binlerce çinlinin, fena tagaddi dolayısıyla, zaafi rüyete uğramasına veya kör olmasına mani olurdu. Amma size denebilir ki: Bir miktar buğday olsaydı

binlerce çinli açlıktan ölmezdi. İtiraz muhiktir; tedavi sade fakat tarzı tatbiki o kadar basit değildir.

Medeniyet yalnız bir manzumei kuanin ve teşkilât, ilim sahasında her hangi bir derecei terakki değildir. Bu bir haleti ruhiyedir. Miskin, kadere mütevekkil halka nasıl muavenet edilir? Sizin İnsaniyet perverliğinizi o küfür gibi telâkki eder. Bu halka evvel emirde tedrisatta bulunmak ve onu ikna eylemek lazım.

Filân memleket bir kaç sene içinde hakiki bir emrazı ayniye klinik şebekesile mücehhez oluvermiştir. Fakat göz hastalıklarının nispeti hemen hemen değişmemiştir. Buna da sebep iyileşen hastaların bulaşık olan memleketlerine avdetlerinde, asırlardan beri tatbik olunan ve sirayeti teshil eden bir takım usulleri tekrar bulmalarıdır. Tam ıslahat aile yuvasında, fikirlerde husule gelir. Mes'ele bir milletin zihniyetini değiştirmek, onu doğru görmeğe sevkettir. Bu him-

metin, diğerleri meyanında, Salibiahmerin gayesine tekabül ettiği zannında değilmişiniz? Ruhlar üzerindeki manevi nüfuzu, derinliklere mütevec-cih faaliyeti ile Salibiahmerin her kesten ziyade efkârın bu umdeye iltihakını te'min edeceği ve bu iltihak olmadıkça her hangi bir maddi terakkinin tahakkuk edemiyeeği aşikâr değildir?

Binaenaleyh, bir çok memleketlerde Salibiahmeri, âmâların adedini tenkise çalışan müesseselerin başında görmekliğimiz mucibi istiğrap değildir.

Yerli ahalisinin 0/0 95 i Trahom hastalığıyla malûl olan Mısır'da İngiliz Salibiahmerinin teşebbüsü ve Sir Ernest Kassel'in semihane muaveneti sayesinde ilk emrazı ayniye seyyar kolları teşkil edildi. Doktor Mac Callun'un idaresi altında büyük bir inkişafa mazhar olan Mısır emrazı ayniye hidematı elyevm bütün şarkta nümune olarak gösterilmektedir.

Lehista, göz hastalıklarıyla mücadele teşebbüsata hemen hemen gayri kabili iktiham müşkülâtla karşılaşyordu: Uzun mesafeler, vesaiti nakliyenin kifayetsizliği, tulû müddet ecnebi işgali altında kalmış ve sonra da harbi umuminin fecayiini görmüş olan bir millette sıhhi seviyenin dun olması.

Wilno'daki Salibiahmer mahalli komitesi, 1929 senesinde emrazı ayniye için beheri beş kişiden mürekkep iki seyyar kol teşkil etti. Bunlardan

her birinde: Bir sertabip, bir tabip muavini, idare ve hesap işlerini tedavire me'mur bir tıbbiye talebesi, bir kadın hastabakıcı, bir teskereci bulunuyordu.

Her kolda asgarî olarak en mübrem levazım mevcut idi: âlâtı tıbbiye ve cerrahiye, mualecat, muzaddı teafün mevat. Her kolun kendisine irae edilen mahalde üç hafta tevakkuf etmesi şartıyla, faaliyet devresi 15 Haziran - 15 Ağustos olmak üzere tespit edildi. Kollar köy mekteplerinde eski hastane ittihaz edilmek üzere kiralanmış yerlerde ikamet ediyorlardı. Vesaiti nakliye, ikametgâh, muktezi müstahdimin ve hastane olmayan yerlerde de, ahvali sıbhiyesi hususî bir tedaviyi istilzam eden hastalar için yatak gibi levazım mahalli hükümet tarafından te'min ediliyordu. Gerek tedavi gerek muallece her kes için seyanen meccani idi. İmkân hasıl oldukça mektep talebelerinin de gözleri muayene ediliyor idi. Bu tecrübe derhal hüsnü kabûl gördü. Salibiahmer bayrağının çekildiği her yerde, araba kafileleri ve elemlerinin tedavisini, kaybettikleri nimeti basarın iadesini istiyen hasta kümeleri birikiyordu, Bazı günler 250 hastanın muayenesi yapılmakta olup bunlar arasında tedavi olunmak üzere 10-20 kilometro uzaklardan gelmiş olanlara tesadûf ediliyordu.

Birinci emrazı ayniye kolunun bilançosu berveçhi atidir:

2900 hasta, 521 ameliyat. İkinci kolda 3365 hasta muayene ve tedavi

etmiş ve 334 ameliyat yapmıştır. Bundan başka 3150 mektep talebesi muayenei tıbbiyeye tabi tutulmuş ve neticede bunlardan 0/0 8,35 inin trahoma müptelâ oldukları görülmüştür.

Lehistan Salibiahmerinin başardığı iş hakkında tafsilâta girişmemize sebep bu müessesenin asgari vesait ile ve daha az cesur teşebbüsleri duçarı fütur edecek şerait dahilinde. ne kadar iyilik yapılabileceğinin müessir bir nümunesini teşkil etmesidir.

Aynı şeraite, mahalli bir takım tenevvüllerle, göz hastalıklarının şiddetle hükümferme olduğu memleketlerde de tesadüf olunur. Bütün Şimali Afrika bundan mustariptir. Orada cerihaları saran ve göz yaralarını tedavi eden Fransız Salibiahmeridir. Tunus'ta Cezayer'de Fas'ta müesses komiteleri vasıtasıyla, kör olmak tehlikesine maruz bir çok bedbahtların tedavisini te'min ediyor.

Yalnız. "Fransa kadınları ittihadı,,nın Oran, Sousse, Sfax, Cezayer ve Tunustaki göz hastalıklarına muhtas dispanserlerinden her sene trahom veya sair göz hastalıklarıyla musap 100000 yerli geçmektedir.

Arjantin'de, trahom ve diğer sarı hastalıklarına karşı mücadelenin başında Salibiahmeri buluyoruz. Çocuklarının yüzde 16 ilâ 35 i trahomlu olan Santiago del Estero Şehrindeki Salibiahmer komitesi, başlıca mekteplerde talebelerin tedavisi için koğuşlar tanzim etmiştir. Bu koğuşların hidematı,

emrazı aynıye hakkında hususi surette yetiştirilmiş olan seyyar hasta bakıcı kadınlara mevdu olup, bunlar yevmiye vasatı olarak 375 çocuğa bakmaktadırlar. Tahminen bir sene evvel, Salibiahmer cemiyetleri ittihadının tahtı himayesinde olarak (kör-lükten vikaye beynelmilel cemiyeti) tesis edildi.

Meşhur emrazı aynıye mutahassıslarından tıp akademisi reisi Profesör de Lapersonne'un tahtı himayesinde bulunan mezkûr cemiyet 36 memleket ile 23 millî Salibiahmer cemiyetinin iltihakını te'min etti. Millî Salibiahmer cemiyetlerinin bu teşebbüse gösterdikleri hüsnü kabul, bu cemiyetlerin kendilerine terettüp eden insanı vazifeyi ne derece müdrik olduklarını gösterir. Esasen burada Salibiahmerin gözlerin vikayesi hususunda bezlettiği faaliyetin heyeti mecmuasına atfı nazar etmiş olmak daiyesinde değildir.

Biz, sadece bu vadide bazı memleketlerdeki icraatın bir taslağını yaptık.

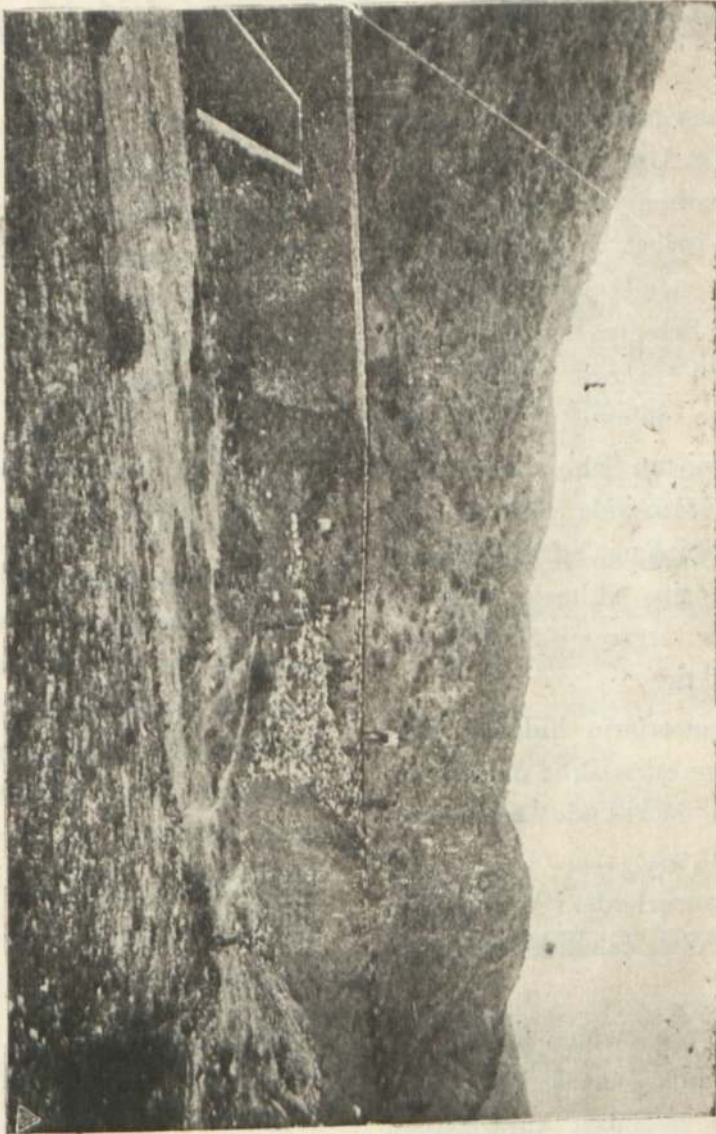
Selibiahmerin ümit ve istikbali olanlardan bahsetmezsek beyanatımız natamam kalmış olurdu. Mösyö Jourdain'in farkında olmaksızın güzel mensur parçalar yazmış olduğu gibi gençlik Salibiahmeride faaliyeti sayesinde istikbalde körlerin adedini tenkise çalıştı. Trahom kurbanları tedavi etmek üzere Japonya'da bir dispanser teessüs ettiği gibi muhtelif min-

takalarda da sari göz hastalıklarının vasıtai nakli olan sineklere karşı mücadeleler tertip etti. Şarkta körlerin üçte birini çocuklar teşkil ettiğine nazaran, gençlik Sâlibiahmeri kendisini hassaten alâkadar eden bu sahada büyük hizmetler ifasına namzettir.

(Gözleri vikaye mücadelesi) en güzide yardımcılarını, faal alâkası ve

medetres rahmi ile temayüz eden Juniors lardan başka nerede bulabilirdi? Bundan başka muhtelif esbabin müvelidi olan körlük, gençlerin zihnine fevkalâde calibi merak bir mesele arz etmektedir: Körlükten tavakkide şahşı ve içtimai bütün bir hıfzıssıhha programının mündemic bulunması.

Amasyada sel âfeti, Demir yolu üzerinde selin tahribatı
Inondation d'Amasya, destruction sur la ligne du Chemin de fer

Yunanistan Salibiahmerinin Atina şehri Umuru Sıhhiye ve hıfzıssıhha dairesiyle teşriki mesaisi

Vereme karşı mücadele için Yunan Salibiahmeriyle Atina şehri umur sıhhiye ve hıfzıssıhha idaresi arasıuda daha sıkı bir irtibat ve münasebet ve teşriki mesai vücade getirilmesi hakkında Atina Belediye reisinin vaki olan bir teklifi üzerin atideki mukarrerat ittihaz olunmuştur. Şöyle ki :

1 — Yunanistan Salibiahmeri, belediyenin tahtı idaresinde bulunan dispanserlere Salibiahmer hıfzıssıhha merkezlerince tensip edilmek şartı ile lüzumu kadar ziyaretçi hastabakıcı Hanım verecektir.

2 — Dispanserlerin hidematı tıbbiyesi, belediye hıfzıssıhha dairesi müdürünün tahtı idaresinde bulunacaktır .

3 — Dispanserlerdeki memurların masrafları kâmilen belediyece tesviye olunacaktır.

4 — Mücerrep memur fikdani dolayısıyla şimdilik ancak iki dispanserin te'sis ve ihdası kararlaştırılmıştır.

Bayron (Byron) içtimai hıfzıssıhha dispanseri - Maarif nezareti ile yapı-

lan bir itilâf üzerine tıbbiye talebesi imtihanlarının icrasına mahsus olmak üzere Bayron dispanserlerinde hususi bir şube teşkil edilmiştir. Hastaların muayenesi hastabakıcı kadınların iştirakiyle Maarif nezareti emrindeki mektepler tabipleri ve Yunanistan Salibiahmeri tarafından idare olunan hükümet hıfzıssıhhai umumiye mektebi talebesi tarafından icra olunmaktadır.

Salibiahmer hastanesi için konturatlı bir (diététicienne) alınması - Avrupa ve Amerika'daki hastanelerde bulundurulan (diététicienne) lerin ifa ettikleri hizmetlerin fevaidini nazari dikkate alan Yunanistan Salibiahmeri bir sene müddetle hastane için bir (diététicienne) alınmasını tahtı karara almıştır .

Salibiahmer Cemiyetleri birliğinin muzaharetiyle Yunanistan Salibiahmerinin Anina'daki hastanesinde (diététique) teşkilâtı vücade getirmek üzere bu vazife , Paristeki Amerika hastanesinde Mis (E. Smith) namındaki bir kadına tevdi olunmuştur.

Felemenk'teki Hastabakıcı Teşkilâtı

Hastabakıcılar teşkilâtıyla meşgul olan komisyon, 1929 senesi kânunusani-sinde Felemenk Salibiahmer mer. komitesi âzasından Doktor Ritger'sin tahtı riya-setinde olmak üzere Salibiahmer mer-kez komitesi idarei meryeziyesinde iki defa içtima etmiştir.

Komisyon, veremle mücadele ce-miyeti merkeziyesi muhasebecisi ve kâtabinin ve Groning hastanelerinin içtimaî muavenet ve teşriki mesaileriyile (evlerde hastalara muavenet) husu-sunda ziyaretçi hastabakıcı yetiştirme-sine dair (Salibiahmer) reisi tarafın-dan kalême alınan raporu biletraftet-kik etti.

İcra edilen muşikâfane tetkikat ne-ticssinde ziyaretçi hastabakıcı yetiştiril-mesi hakkındaki ümniyenin sahai tat-bika isali için komisyon bunlara okut-torulacak derslerin programlarını ber-veçhi ati tespit etmiştir :

ANATOMİ - FİZİYOLOJİ PATOLOJİ

Anatomi ve Fizyoloji hakkında ma-lûmat .

Çocuk hastalıkları-Âzayi tenasüliye hıfzıssıhhası .

Zührevi hastalıklar .

Emrazı akliye .

Bakteriyoloji-Rrofilaksi(hastalıktan vikaye) mebadisi .

HIFZISSIHHA

Dezenfeksiyon-Hastalıktan koruma.

Sari hastalıklarla mücadele .

Ev hıfzıssıhhası .

Mevadî gıdaiyede hıfzıssıhha .

İşte hıfzıssıha .

Mektepte hıfzıssıhha .

MÜDAVİ ZİYARETÇİ HASTA BAKICILARIN VEZAİFİ

Evlerde yapılacak müdavat teşkilâtı.

Bir hasta ve bir Doğum evi ter-tibatı .

Doktorlara yardım.

Hasta nakli.

İlk müdavat .

Evlerdeki hastaları tedavi için bir edviye deposu te'sis ve idaresi .

MESLEKÎ MORAL

Ziyaretçi hastabakıcı meslekinin tarihçesi .

Müdavi ziyaretçi hastabakıcı vezaifi ve bunların efrat ve müseesat ile olan münasebeti .

San'at sırrı .

Nizamnameler (iş konturatları) .

Hıfzıssıhha müteallik içtimai hükümler .

VEREME KARŞI MÜCADELE

Tarihçesi .

Muafiyet ve hastlığa kabiliyet ve istidat .

Koruma tedbirleri ve tedavi .

ÇOCUKLUĞU KORUMA

Doğumdan evvel tatbiki icap eden hıfzıssıhha usulleri .

İrzâ halinde tatbiki icap eden hıfzıssıhha usulleri .

Mektebe gitmezden evvel tatbiki icap eden hıfzıssıhha usulleri .

Mektepte iken tatbiki icap eden hıfzıssıhha usulleri .

ZÜHREVÎ HASTALIKLAR

Alkolizme karşı mücadele .

Muaveneti içtimaiye .

Fakirlere - Körlere - Sagır ve dilsizlere - Bedenen malûl olanlara yardım .

Dimağî hastalıklarla malûl olanlara - Budalalara - Kötürümlere - Gayri

tabii hilkatte yaradılmış olanlara yardım .

Valdelere ve çocuklarına yardım .

Meslekî tayini cihet .

Umuru hayriye .

HIFZISSIHA HUSUSÎ
TEŞKİLÂTI

Muhtelif hıfzıssıhha teşekkülleri - Bunların gerek birbirleriyle ve gerek milli hükûmetlerle olan münasebetleri (cemaat - vilâyetler - hükûmetin nakti muavenetleri) .

İÇTİMÂÎ AHKÂM

Hıfzıssıhha - sarî hastalıklar - emrazı akliye - tetfin - çocuk ve fakirlerin himayesi - sigortalar - is hakkında konturatlar .

KISMI İDARÎ

Rapor tanzimi .

İstatistik tanzimi .

Defter ve fiş tutulması .

AMELÎ TEDRİSAT

Ziyaretçi hastabakıcılık servislerinin birinde staj (konsültasyonlarda bulunmak) Verem tedavisine mahsus dispanserlerin birinde ; emzikteki çocukların her hangi bir konsültasyonunda ve yahut Himayei etfal merkezi müesseselerinin birinde ; İlk imdat ve muavenet teşkilâtının birinde ; dezenfeksiyon merkezi müesseselerini , içtimai hıfzıssıhha teşekküllerini ziyaret, idarei beytiye dersleri (fenni tabahat) .

Siyam

Ziyaretçi hastabakıcılık teşkilâtı - Siyam Salibiahmeri içtimai hıfzıssıhha kursları 17 Mayıs 1930 tarihinde açılmıştır .

Bu kurslara beşi umumî hıfzıssıhha servisine ait olmak üzere yirmi bir talebe devam etmiştir.

Talebe her gün sabahları , ya hıfzıssıhha merkezî müesseselerinden birinde ve yahut diğer bi müessesesi sıhhiyede tatbikat görmektedir. Öğleden sonra konferanslar verilir. Bu kursların programı ; İçtimai hıfzıssıhha - Emrazi sariye - Şahsî ve beytî hıfzıssıhha - Himayei etfal - Eczacılık - Mekteplerde hıfzıssıhha - Umuru sıhhiye kısımlarını ihtiva eder.

Çekoslovakya

11 Eylül 1930 dan 15 Şubat 1931 tarihine kadar devam etmek üzere Prağ'daki içtimai hizmetler mektebinde hastabakıcılara mahsuu olmak üzere açılmış olan mütemmim hıfzıssıhha ve içtimai hizmetler kursları, Çekoslovakya Salibiahmeri ile diplomalı hastabakıcılar cemiyeti ve içtimai hizmetler-içtimai hıfzıssıhha cemiyetleri devairi merkeziyesinin himaye ve nezareti altında devam etmektedir .

Bu kurslara, lâakâl iki sene tecrübe görmüş diplomalı 18 hastabakıcı hanım ile nehari bir talebe devam etmek-

tedir. Konferansların ekserisi fakülte müderrisleri tarafından içtimai hizmetler mektebi salonunda verilir. Diğer konferanslar hükûmetin idaresindeki hastabakıcı mektebi ile yine hümûmet idarssinde bulunan hıfzıssıhha enstitüsünde ita olunur .

Her gün sabahları ve öğleden sonra haftada üç defa nazari derslere tahsis olunmuştur. Haftada bir gün müessesatı sıhhiyeyi ziyaret günüdür. Müzakereler, hastaların tedavisi, tatbikatı, terbiyei etfal, gıdaî maddeler hakkındaki hıfzıssıhha dersleri akşamları okutturulur. Senei tedrisiye, imtihan neticesinde isbatı ehliyet edenlere diploma tevzii suretiyle hitam verilir.

Okutturulan derslerin programı berveçhi atidir :

Hıfzıssıhha ve içtimai hizmetle müesseselerinin idaresi	90 saat
Bilhassa aile ve çocukluğun himayesi hakkındaki ahkâm ..	54 »
Psikoloji	40 »
Hususi ahvalde muavenet ve yardım	72 »
Pedagoji (terbiyei etfal)	28 »
Bir müessesesi hayriyenin idaresi	10 »
İçtimai tebabat	56 »
Sosyoloji	56 »
Terbiyei bedeniye	20 »
Kütüphanede tetkikat ve mutalea	36 »
Çocuklar için hıfzıssıhha ve veremle mücadele kliniklerindeki işlere alışma	6 »
müessesatı sıhhiyeyi ziyaret	72 »

Beynelmilel hastabakıcılar yurdu (ocağı)

(Manchester Square) de 15 numarada kâin beynelmilel hastabakıcılar yurdu müdiresi 1926 senesi kânunu sanisinin birinden beri mevcudu olan talebeye ilâveten atide irae olunan 12 muhtelif memlekete mensup 16 Beynelmilel talebe almıştır. Bu memleketler şunlardır :

	adet		adet
Yunanistan	3	Siyam	1
Hindistan	1	Yugoslavya	1
Seylân	1	Belçika	1
Japonya	1	Fenlandiya	2
İtalya	1	Yeni Zelanda	2
Felemenk	1	Litvanya	1

Bu hastabakıcılarının bu yurtta gördükleri Staj müddeti üç aydan bir seneye kadardır. Yaptıkları tetkikat ve tahsil mevzuları bilhassa hasta ve hasta bakıcılık mekteplerinin idaresi, fenni velâde, valde ve çocuk hıfzıssıhhası veremle mücadele, mekteplerde hıfzıssıhha usulleri tatbikatını istihdaf eder .

Bundan maada yurtta on günden bir aya kadar, yirmi hastabakıcı doktor ve içtimai hizmetler kadın asistanlarına mahsus olmak üzere bir program dahilinde içtimai hıfzıssıhha, Hasta kabulü kursları ihdas olunmuştur. Bu kurslara atide gösterilen memleketlerin talebesi iştirak etmişlerdir :

	adet		adet
Avusturya	8	Danimarka	1
Kanada	1	Siyam	1
Almanya	1	Amerika	1
Litvanya	1	Fransa	4
Filipin adaları	2		

Belçikada gençlik tazhuratı

Beynelmilel ondördünü Salibiahmer konferansı vesilesiyle Belçika gençliği konferansa iştirak eden altmış muhahas vasıtasıyla Bütün dünyadaki dostlarına karşı muvalât ve samimiyetlerini izhar maksadiyle şayanı takdir bir tezahuratda bulunmuşlardır. Belçika gençliği mektepliler arasında müteati muhaberattan vücade getirdikleri kırk kadar albümü her ecnebi memlekette bir gençlik grubuna verilmek üzere gençlik Salibiahmer şubesi teşkilâtı olan millî Salibiahmer cemiyetleri mümessillerine tâkdim etmişlerdir.

Bu merasim Brükselde Palais des Académies'de yapılmıştır. Altmış kadar genç bir intizamı mahsus ile salonu yüksek bir mahallinde Belçika ve Salibiahmer bayrakları etrafında ahzi mevki etmişlerdi . İçlerinden bir genç kız cemiyete hitaben atideki sözleri söyledi :

« Beynelmilel ondördüncü Salibiahmer konferansının muhtelif memleketlere mensup altmış muhahası Bū-

rüksel'de sinesinde toplayacağını ve bu vesile ile pek uzaklarda bulunan dostlarımızla doğrudan doğruya muhabere etmek imkânının hasıl olacağını haber aldığımız zaman , bütün dünya gençleriyle temas ve onlara yaklaşmak keyfiyeti bize o kadar kolay göründü ki kendilerini tanımak ve onlara meserret, muvalât, samimiyet hislerimizi iblâğ etmek arzuları kalbimizde büyük bir yer tuttu. İmtihan zamnlarının yaklaşmış olmasına rağmen büyük bir istek ve arzu ile işe başladık . 1930 senesi ve istiklâli millimizin yüzüncü senei devriyesi hatırası bizde büyük bir alâka uyandırdı : tarihi vak'alar , milli gün ve bayramlarımızla albümlerimizin sayfelerini tezyin ettik. Bunlara bakarken uzaklarda bulunan dostlarımız Belçikayı ihya eden ve onu yükseltmeğe saik olan vatanperver his ve savletlerini takdir edeceklerdir.

Kıymetli hediyelerimizi ancak bu gün misafirlerimiz olan muhterem murahhaslara takdim edebilmek şerefiyle mubahi bulunuyoruz. Kendilerinden dünyanın o güzel memleketlerine pek har ve samimî olan selamlarımızı, birleşme ve tanışma arzularımızı götürmelerini ve hilhassa orada genç arkadaşlarımıza samimî ruhumuzdan kopan muvalât hislerimizin , sevişme ve teavün hislerimizin tebliğine delâlet buyurmalarını rica ederiz. Maksat ve idealimize daima sadık kalacağımız hususundaki vaatlerimizin bir nişanesi olan şu naçiz hediyelerimiz bilemeyiz

mazharı kabul olabilmir ? bizlerce meçhul olan ve fakat dünyayı daha güzel ve daha müreffeh bir hayata mazhar etmek için çalışma idealine vusul azim ve hissini besleyen o aziz kardeşlerimizi bir gün olupta görebilecekmiyiz ? »

Bu sözleri müteakip her biri ellerinde bir albüm olduğu halde ileriye yürüdüler ve albümleri murahhaslara takdim ettiler ve murahhaslar verilen hediyelere teşekkürle mukabele ettiler. Diğer bir genç te atideki sözleri söyledi :

« Belçika gençliğinin bütün dünyadaki dostlarına ve kardeşlerine karşı hürmet ve muvalât hislerinin nişanesi olan bu değersiz hediyeleri sizlere takdim ediyoruz.

Salibiahmerin semahat, ulüvvü cenap, teavün, milletler arasında tesanüt ve mukarenet hislerinin inkişafına hadim bir müessese olduğunu ve büyüklüğümüzün bu gayeyi tahkim ve tarsin için neler yaptıklarını biliyoruz .

Sizlere açıkça bir lisanla mukaddes bildiğimiz vazifemizden asla ayrılmayacağımızı ve Belçika gençlik Salibiahmerinin daima emniyet ve itimadınıza lâyık olarak kalacağını arz ederiz . »

Gençliğin bu hitabeleri pek hararetli alkışlarla dinledikten sonra Birlik müdiran meclisi reisi bunu müteakip Beynelmilel Salibiahmer komitesi reisi münavebe ile gençliğe bir kaç kelimelik teşekkürden sonra takip ettikleri

bu mes'ut ideale vusul ümit ve temenniyatını ızhar ettiler. Ertesi gün Yeni Zelând Salibiahmer cemiyeti mümessili Gençlik Salibiahmerine hitaben yazılı bir mektubiyle yapılan hararetli muzaherattan pek mütehassis olduğuna ve bu tezahuratı takdirle karşıladığını bildirmiştir.

Yunanistan

Yunanistan çocukları koruma kongresi — Valide ve çocuklarını koruma hakkındaki ilk kongre 1930 senesi Teşrini evvelinde toplanmıştır. Maarif nezareti, hıfzıssıhha mektebi müdürü olup aynı vakitte Yunanistan Gençlik Salibiahmer cemiyeti reis vekili bulunan doktor Mōşyō Lampadariyos, kâtibi umumî Doktor İstiltıyā opulos bu işle bizzat meşgul oldular. mektebe devam eden çocuklarla henüz mektebe devam zamanları gelmemiş olan çocukların korunma çareleri hakkında söz aldılar. Gençlik Salibiahmer cemiyetinin bir teklifi kâtibi umumî tarafından kongreye takdim edildiği gibi bir sureti de birlik kâtibi umumiğine gönderildi. Kongrenin toplandığı gün Gençlik Salibiahmeri tarafından bir sergi tertip olundu. Bu sergide fotoğraflar, Yağlı boya tablolar, mektepliler arasında müteatı muhaberat, mekteplerde bulundurulmuş kabili nakil eczaneler, mecmualar ve sair teşhir olunmuştur. Gençlik Salibiahmeri üzerine kaleme alınan bir çok

risaleler tevzi olundu. kongre atıdaki temenniyatt bulundu :

« Kongre, Gençlik Salihiahmerinin kıymetini takdir ve sahai faaliyetinin takviye ve inkişafını temenni eder. »

Japonya

Japonyada veremle mücadele — Osaka Gençlik Salibiahmeri geçenlerde tertip edilmiş olan veremle mücadele teşkilâtına iştirak ettiler. Elleri de bayraklar ve yaftalar olduğu halde (pencerelerinizi acınız) namındaki şarkıyı söyleyerek bütün sokakları dolaştılar.

Salibiahmerle birlik tarafından verilip vereme karşı tedabiri sıhhiye propagandalarını ihtiva eden kâğıtları dağıttılar.

Hıfzıssıhha cemiyeti, Gençlik Salibiahmerinden bu baptaki beyannameleri bizzat ihzar ve resimlerle tezyin etmelerini rica etmişti.

Bu beyannameler ile bu hususta yapılan resimlerin en iyileri sokak köşelerine rezz edilen direkler üzerine talik olunmuştu.

Yangından koruma — Yangın çok olan şehirlerde yaşayan bir çok heyetler, yangından korunma için mücadeleye başladılar. «Ateş sevilir fakat ondan korkmalıdır. Ufak bir kayıtsızlık

yangına sebebiyet verir. Memleketiniz-
de evlerinizi ateşe vermek ayıptır . »
vesaire gibi cümleleri ihtiva eden lev-
halarla propağanda usullerine tevessül
ettiler .

İmdat ve yardım — Japonya Genç-
lik Salibiahmeri, bir sinemada zuhur
edip bir çok çocukları mecruiyet ve
vefatına sebebiyet vermiş olan yangın
münasebetiyle cem ettiği 141 Yeni
Kora Salibiahmerine göndermiştir .

YOKSULUN URGANI UZAMAZ

Yugoslavya Salibiahmerinin Raporu

Cenevre ünivesitesi privat - docent lerinden (hususı müderris) Dr. M. Rista Mikoviç beynelmil bülten'e Yugoslavya Salibiahmeri tarafından neşrolunan raporu hulâsa etmek lüt-funda bulundu.

Beynelmille on dördüncü Salibi-ahmer konferansına takdim edilen Yugoslavya Salibiahmerinin 1929-1930 senesine ait umumî raporunun kiraeti bu nüshamıza derçettğimiz bu mü-him hulasayı itmam ve ikmâl ede-cektir.

Yugoslavya Salibiahmeri 21 Ni-san 1929 tarihinde kırk birinci defa olmak üzere heyeti umumîye halinde Belgratta içtima etmiştir. Bu baptaki merasim mutantan olmuştur. Hazır bulunanlar içinde Haşmetlu Kral Haz-retlerinin mümessili, meclisin reis ve-kili, patrik, üniversite emini; Belgrat belediye reisi bilûmum müessesatı hayriye murahhasları da mevcut idi-ler. Reis M. Dr. Marko Lekko güzel bir nutuk ile celseyi küşat etti ve Salibiahmer işlerinin esash ve ana hatlarını çizdi. Salibiahmerin büyük hamileri olan haşmetlu Kral ve Kra-liçe hazretlerine Salibiahmer hakkında

gösterdikleri himaye, teveccüh ve alâ-kadan ve bu meyanda Kral Hazretle-rinin bir mülakat esnasında "ledel-icap tevzi edilecek ianat ve yapılacak yardımlara Salibiahmerin tevsiti,, hakkındaki beyanatlardan dolayı arzı teşekkür etti.

Yugoslavya hükûmet ve Salibiah-merince Yunanistan ve Bulgaristan hareketi arz felâketzedelerine yapılan beş milyon yardımdan bahsetti. Ve bu felâketin kurbanı olan Salibiahmer müstahdeminin isimlerini hürmetle yadettikten sonra Cenevre beynelmi-lel komitesi reis vekil Doktor M. Al-ber Röverdin'in zıyaı ebedisinden do-layı hissedilen umumî tessüre işaretle Salibiahmere karşı sarsılmaz bir kanat vé itimadı olduğunu soyliyerek nut-kuna nihayet verdi.

Yugoslavya Salibiahmerinin faali-yeti - Yugoslavya Salibiahmerinin fa-aliyeti her gün artmaktadır. Evvelce 5532 kişiden iberet olan azası bu gün 52,184 kişiye baliğ olmuştur.

Son altı sene zarfındaki terakkı-yatına atideki erkam delil olarak gös-terilebilir:

1924 senesinde 384 şubenin 15.000

azası varken 1925 sensinde şubeler adedi 520 ye ve aza adedi de 18, 604 de çıkmıştır. 1926 senesinde şubeler adedi 677 ye ve aza adedi 20. 538 e, 1927 senesinde şubeler adedi 743 e, aza miktarı 24, 464 e, 1928 de şubeler adedi 861 e ve aza adedi 46, 652 ye, 1929 da şubeler adedi 969 e azası da 52,184 e fırlamıştır.

Merkezi ksmite - sene zarfında üç defa toplanan merkez komitesi felâketzedelere yapılacak yardım meselesinin tetkikiyle meşgul olmuş ve hükûmetin tastikine arz edilecek Salibiahmer nizamnameleri kat'î metinlerinin ihzârı hususunu icarî komiteye tevdi ve ihale etmiştir.

İcarî komite - otuz defa toplanmış ve Salibiahmerle hükûmet isimlerini te'lif eylemiştir. Bundan böyle Yugoslavya Salibiahmeri (Yuğoslavya Kraliyeti Salibiahmeri) namını taşıyacaktır.

Memleket dahilinde sadece Vişi namile alınan ve tanılan Vrnjatchka Banja mevkiinde harp malulleriyle fakara mahsus olmak üzere bir dispanser te'sis edilmiştir. Mevsiminde bu dispanser 472 hasta kabûl eylemiştir.

Levazımı sıhhiye depoları - levazımı sıhhiye depoları her gün zenginleşmektedir. Biri Niş'te ve diğeri Belgrat'ta olmak üzere başlıca iki cesim ve mühim depo vardır.

Bu depolarda 600 muhtelif cins eşya mevcuttur. Bu eşyanın ekseriye-

tini pansıman levazımıyle teskereler teşkil etmektedir.

Yakında beheri 100 er yataklık dört hastane te'sisi mukarrerdir.

Samariten mektebi - Samariten mektebi iyi neticeler vermekte devam ediyor.

Salibiahmerin ianâtı - bazı havallide kuraklık sebebiyle mahsulât alınamaması Salibiahmerce nazrı dikkate alınarak bu havali sekenesine muavenette bulunulmuştur. Salibiahmerin bu bapta verdiği iane miktarı 4,254. 651 Dinar olup bunun dört milyon Dinarı hükûmetçe verilmiştir. Skoplje de vukuagelen seylâp dolayısıyla Salibiahmer, seylâpzedegâna gerek nakten ve gerek eşya göndermek suretiyle muavenette bulunulmuştur.

Salibiahmerin hastaneleri - Salibiahmerin Belgratta. Sarajevo - Niche Kra - goujevatz oujitsé - Tetovo ve Novi Sad'de olmak üzere yedi hastanesi vardır.

Zagrep şehri, ihtiyacı hazıraya muvafık te'sis edilecek bir hastane için 325,000 Dinar tahsis etmiştir.

Belgrattaki hastabakıcı mektebi - bu mektep terakki ve inkişaf etmektedir.

150 talebesi vardır.

Yetim yurdu Salibiahmerin Oujitsé deki yetim evinde 45 küçük pansiyoneri vardır. Bunların iaşeleri Salibiahmere 252,000 Dinarı mal olmaktadır. Bu yetim çocuklar mekteplere devam ederek san'at öğrenmektedirler.

Salibiahmer Meşrutaları - beynelmilel komite, İmperatoriçe Chóken vakfından mahsuben tahsil ettiği 2000 Frangı Yugoslavya Salibiahmerine göndermiştir.

Çocuklara yardım evi - Çocuklara yardım evi, altı senedenberi çalışmaktadır.

Bu müddet zarfında (Beynelmilel çocuklara yardım ittiadı) ndan 1, 300,000 Dinar alınmış ve bu para ile 630 u Yugoslav ve 490 ı Rus olmak üzere cem'an 1120 çocuğa yardım edilmiştir. Makamı teşekkürde (Beynelmilel çocuklara yardım ittiadı) nın onuncu senei devriyesi Yugoslavya Salibiahmerince tes'it olundu. Bu merasimde Kral Hazretleriyle bir çok müessesatın mümessilleri hazır bulundular.

Salibiahmer mecmuası - Yugöslavya Salibiahmer mecmuası Doktor M. Popoviçin riyaseti altında olmak üzere bir heyet tarafından tanzim ve neşrolunmaktadır.

Masarifi tab'iye 351,116 Dinara balig olmuş ve bu meblağın 210,328 Dinarı abonümanlardan tahsil olunmuştur.

Mecmua 25,000 nüsha olarak çıkmakta ve 1488 muhtelif memlekete dağıtılmaktadır.

Salibiahmer günü - bu sene Salibiahmer günlerinde tadilat yapılmıştır. Kahıt ve seylâpzedegân miktarı arttığı için Salibiahmer kış günü yerine Salibiahmer haftası kaim olmuş ve

devam eden bu yedi gün zarfında 605, bin Dinar toplanmıştır.

Kezalik Salibiahmer yaz gününde de epeyce ianat toplanmış ve hasılat miktarı 639, 885 Dinara balig olmuştur.

Salibiahmer Müze ve Kütüphanesi - bir Salibiahmer Müze ve kütüphanesi te'sis edilmiştir. Ru kütüphaneye ahalinin mutaleası için bir çok kitap ve mecmualar konulmuştur.

Milli Salibiahmer komitesi - kimya harbine karşı korunma çarelerini istihdaf eden Salibiahmer milli komitesi Mayıs ayı zarfında toplanmıştır.

Yugoslavya Salibiahmeri, Cenevre mukavelenamesinin tetkiki ve harp esirleri hakkında bir kanun ihzarı maksadiyle Cenevre'de toplanmış olan siyasi konferansa murahhas izamı suretiyle işbu konferansa iştirak etmiştir.

Yugoslavya murahhasları, bu konferansta hasta tayyarelerinin bitarafılığı, sivil ahalinin kimya ve bakteriyo-loji harplerine karşı muhafaza ve himayesi hususlarında tedbirler, alınmasını teklif etmişlerdir.

Bu konferansta Yugoslavya Salibiahmerini Sefir Mösyö Şomatkovıç ile sıhhiye Jenarellerinden M. Rovodiç temsil ediyorlardı.

7 ve 9 Teşrini evvel 1929 tarihinde Cenevre'de toplanan zührevi hastalıklarla mücadele kongresinde Yugoslavya Salibiahmerini Cenevre

üniversitesi (privat docent)i Doktor Rista Mitkoviç ile M. Vladeta Vukitçeviç temsil etmişlerdi.

Bu son seneler zarfında Yugoslavya Salibiahmerinin şefkat sahasındaki faaliyeti gittikçe Cenevre beynelmil komitesiyle Paris Salibiahmer cemiyetleri birliğinin nazarı dikkatini celbetmekte ve bu iki müessese nezdinde büyük bir alaka uyandırmaktadır.

İşte sırf bu saikledir ki beynelmil Salibiahmer komitesi reisi vekili M. Bernar Buviye son defa Yunanistan'da (Koren)te vukua gelen hareketi arz sebebiyle felâketzedelere Yugoslavya Salibiahmerinin yaptığı yardım hakkındaki intibamı reisten sormuştur.

Mumailayhin mektubu beynelmil Salibiahmer mecmuasına baş makale olarak geçmiş ve bu keyfiyet gerek reis M. Marko Lekko ve gerek Yugoslavya hükûmeti ile bu memlekette Salibiahmer üzerinde pek büyük ve lâyezâl bir intiba bırakmıştır.

Bu makalede reis, Balkan yarım adası memleketleri Hilâl ve Salibiahmer cemiyetlerinin iştirakiyle menatiki bir konferans aktetmek hususundaki tasavvurundan bahsetmiştir.

Bu fikir, bu tasavvur ötedenberi kendisince bir ideal idi ve bir ideal olarak kalmıştır. Esasen 1925 senesinde Cenevre'de toplanan beynelmil on ikinci Şalibiahmer konferansında bu

baptaki temennisini şu suretle ifade etmiştir.

« Balkan Salibiahmer Cemiyetleri arasında iştiraki mesai elzemdır. Yugoslavya Salibiahmeri, Bu temennisinin komşularımız olan memleketler Salibiahmer teşekkülleri nezdinde müsait bir makes bulduğunu görmekle mes'ut olacaktır. İnsanlar arasındaki bu fikri tesanüdün, meş'um rekabetler sebebiyle uzun zamanlardanberi yekdigerinden ayrılmış olan milletleri birbirine yaklaştıracığına kaniiz.

Ağustosun son günlerinde (Beynelmil çocuklara yardım itihadı) Cenevre'de toplandı. Yugoslava Salibiahmerini M. Makenzi ile M. Püşkaref temsil ediyor idi.

Bu iki zat Yugoslavya'daki çocukların vaziyetleri hakkında birer rapor takdim ettiler.

Merkezi komite. Cenevre beynelmil komitesiyle Paris'teki Salibiahmer cemiyetleri birliğine bir muavenet olmak üzere 25,000 dinar göndermiştir.

Cemiyetin 1929 senesi bütçesi — Cemiyetin bu seneki bütçesi 543.937 Dinar bir fazlalık göstermiştir. Senei mezkûre zarfındaki hasılat 4,279,888 Dinar ve masraf ta 373,595 Dinar idi. Bu fazlalık, Salibiahmer günlerinde cem oluuan ianeler, Salibiahmer mecmuasına kayıt olunan abunümanlarla sureti hususiyede hayır erbabı tarafından yapılan teberrüattan ileri gelmiştir. Bu fazlalık istikbalin bir zımanıdır.

Fakat her madalyenin bir ters tarafı olduğu gibi ev kiralarnın tenezzül etmesi üzerine cemiyetin gayri menkul emvali kıymetlerinde %50 nispetinde bir noksanlık vukubulmuştur.

Yugoslavya Gençlik Salibiahmeri—Yugoslavya Gençlik Salibiabmeri muvaffakiyetli faaliyetinde devam ediyor. Bu cemiyetin geçen seneye nispetle 29,463 fazla azası vardır. Bu cemiyet 6723 hıfzıssıhha, 18 Samariten ve 11 istikbalin valideleri kursları tertip etmiştir. Bu kursların programları Yugoslavya Salibiahmeri merkez komitesi tarafından tertib olunmuştur. Gençlik Salibiahmeri, müessesatı hayriye ve sıhhat ve muaveneti içtimaiye nezaretinin muzaharet ve yardımıyla mekteplere mahsus olmak üzere 517 aşhane açmıştır. Bu aşhanelerde geçen 1929 senesi kışındır 23,626 talebe it'am olunmuştur.

Talebeye verilen gıdaların kısmı âzâmı, zengin havaliye mensup talebe tarafından tedarik ve te'min edilmiştir. Bu tarzı hareket, genç dimağlarda re'fet ve şafkat, muvalât, Muaveneti mütekabile hislerinin inkişafına canlı bir misaldir.

Gençlik Salibiahmeri, Şimdiki halde talebeyi idarei beytiye ile alâkadar etmek ve muhtac talebeye bir muavenet olmak üzere her mektepte bir

meyve, bir sebze, bir zahire anbarı ve birerde kumes te'sisini tamim etmektedir.

Gençlik Salibiahmeri 12 Mayıs'ta (validelere muavenet) 11 Teşrinî evvelde (Sulh) günleri tertip etti. Talebe arasında sulh üzerine en iyi bir eser yazılması hakkında Bir müsabaka açtır.

Mükâfat kazanan eserler tabı, teksti ve tercüme edilerek bütün memleketlerde Gençlik Salibiahmer teşekküllerine gönderildi.

Yılbaşı münasebetiyle Amerika Gençlik Salibiahmeri tarafından gönderilen hediyeler talebemizin fevkalâde memnuniyetlerini mucip oldu.

Gençlik Salibiahmerinin senevi hasılatı 1,049,233 Dinardır.

Bu hususa, Yugoslavya Kıralityeti Yugoslaya Salibiahmerinin faal sahada ki hareketinin bir timsalidir. Husule gelen inkişaf ve terakki bihakkın tahsin ve takdire şayandır.

Haşmetlu Kırallık Hazretlerinin tahtı himayelerinde olmak üzere bütün Yugoslavya ahalisinin teveccüh ve emniyetini kazanmış olan bir zat tarafından idare olunan Yugoslavya Kıralityeti Salibiahmeri, âtiyi daha büyük bir itimatla karşılar ve insanı vazifesinde daha emin ve daha elyak bir surette ifa edebilir.

TÜRKİYE
HİLÂLİAHMER MECMUASI
ANKARA

PARTIE FRANÇAISE

Table des matières de la partie
Turque

1. — L'hygiène morale (soyez gai) par Ercüment Ekrem Bey.
 2. — Nos devoirs devant la guerre aéro-chimique.
 3. — La protection de la population civile contre la guerre chimique.
 4. — Premiers soins à prodiguer en cas d'accident.
 5. — La Croix-Rouge est le symbole de la lumière.
 6. — Respirez par le nez.
 7. — Le danger social des vieux tousseurs.
 8. — Les nouvelles du Croissant-Rouge.
 9. — » » des Croix-Rouges.
-

Table des matières de la Partie Française

1. — Les nouvelles du Croissant-Rouge.
 2. — Suite du Rapport.
-

Nouvelles du Croissant-Rouge

Décisions du Comité de Direction

Validation des Élections

Il a été décidé de reconnaître la validité des élections auxquelles ont procédé nos Sièges Centraux et Succursales ciaprès mentionnés : Malatia, Kéban, Kaguizman, Puturke, Chavchat, Kévar, Smyrne, Ala Chéhir, Chilé, Hafik.

14 Juin 1931

Rapatriement d'Ibrahim Ef. prisonnier de guerre resté en Russie

Il a été décidé d'assurer le rapatriement d'Ahmet Ef. fils d'Ibrahim Ef. (natif du village d'Ayak Kiri, dépendance de Tiré) qui, tombé prisonnier pendant la guerre générale a dû rester dans le Caucase du Nord.

13 Juin 1931

Deuxième secours aux inondés d'Amassia

Il a été décidé de porter à Ltqs. 1.000 le premier secours de Ltqs. 500

accordé aux inondés d'Amassia, en vertu de la décision sub No. 757 du Comité de Direction.

Secours aux inondés de Tchitchek-Dagh

Il a été décidé, à la suite de renseignements obtenus sur les dégâts que des pluies torrentielles ont occasionnés à Tchitchek - Dagh, relevant de Kir-Chéhir, d'accorder un secours de Ltqs. 50 à chacune des deux familles de laboureur, dont les habitations se sont écroulées.

21 Juin 1931

Secours aux inondés de Baba Sultan (Brousse)

Il a été décidé, après réception d'informations sur les dégâts que les inondations, provoquées par de fortes pluies, ont occasionnés au village Baba Sultan, et sur les mesures de premier secours que notre Comité

Central de Brousse a prises sous forme de distribution de pain et d'aménagement de domicile, d'accorder les 1.000 Ltqs. demandées par notre susdit Comité Central et qui devront être distribuées, par les soins de ce dernier, pour la réparation des habitations de certaines familles éprouvées.

21 Juin 1931

Contribution à la réparation des conduites d'eau de la ville de Sparta

Il a été décidé, à la réception d'une lettre de la municipalité de Sparta, relatant les difficultés avec lesquelles est aux prises la population locale, par suite du manque d'eau dans les fontaines, dû à la destruction de toutes les conduites de la ville, du fait d'un éboulement, d'accorder un secours de Ltqs. 1.500, destiné aux réparations requises.

21 Juin 1931

Secours aux inondés de Mériçh

Il a été décidé, après lecture d'une lettre du Vali d'Andrinople, annexée à une dépêche du Ministère de l'Intérieur et des communications du Comité Central du Croissant-Rouge, par

lesquelles des secours étaient demandés en faveur des personnes éprouvées par les inondations qui se sont produites à Andrinople, Ipsala, Kavaklı à la suite de la crue de Mériçh, et, considérant que les cas d'inondation et de crue viennent à se produire cette année-ci presque dans toutes les parties du pays et qu'il importe de venir en aide aux sinistrés, de leur accorder un secours de Ltqs. 1.000, qui devra être réparti entre eux, par les soins d'une Commission placée sous la présidence du plus haut fonctionnaire civil de la localité.

Une proposition généreuse des membres de notre Comité Central de Ditroït

Connaissance prise d'une communication des membres du Croissant-Rouge à Ditroït, par laquelle ils exprimaient le désir d'acheter en Turquie un immeuble au nom du Croissant-Rouge, il a été décidé de les informer en réponse, qu'il paraîtrait opportun de construire à Ankara une maternité qui porterait ce nom : «Etablissement de bienfaisance des membres du Comité Central du Croissant-Rouge, à Ditroït», projet dont la réalisation entraînerait une dépense d'environ Ltqs. 250.000.

23 Juin 1931

Secours aux villageois d'Ak-Pinar dont les maisons ont été détruites par les inondations

Connaissance prise des deux lettres des Ministères de l'Intérieur, de la Santé et de l'Assistance Sociale, par lesquelles on demandait des secours en faveur des habitants de Bilédjik et de Bozeuyuk dont les ensemencements ont été détruits par les pluies et la grêle, il a été établi qu'en raison des secours qui ont été prodigués cette année, à la suite de nombreux cas de crue et d'inondation qui se sont produits, notre Société dont le budget a été sérieusement allégé ne pouvait matériellement par étendre son assistance aux cas de destruction des cultures.

Néanmoins, il a été décidé d'envoyer Ltq: 150 au Comité Central de Bilédjik pour être répartis uniformément entre cinq chefs de famille du village d'Ak-Pinar, à l'effet de la réparation de leurs maisons, détruites par les inondations.

25 Juin 1931

Envoi de Ltqs: 1.000 au Comité Central d'Ankara à titre de secours aux inondés du Vilayet d'Ankara

Le Comité Central du Croissant

Rouge n'étant pas à même, avec le 40 % de ses ressources, dont le débours, est autorisé par le Statut Organique, à l'effet de venir en aide aux populations qui ont eu à souffrir des fortes pluies tombées dans différents endroits du Vilayet, il a été décidé d'envoyer un secours de Ltqs: 1.000 au susdit Comité Central pour lui permettre d'accomplir son œuvre d'assistance.

25 Juin 1931

Secours aux personnes éprouvées par la grêle dans la vallée de Kémal Pacha

Lecture est donnée d'une lettre, anisique de son annexe, envoyée par le Secrétariat Général du Parti du Peuple Républicain, par laquelle il est demandé des secours en faveur des personnes qui ont eu à souffrir des dégâts occasionnés par la grêle, dans la vallée de Kémal Pacha.

Connaissance prise également d'un télégramme du président du Parti à Smyrne où ce dernier, après avoir relevé que l'assistance du gouvernement, de la Banque Agricole et d'autres Etablissements avait déjà été requise, demande celle de notre Société en faveur de dix indigents, il a été décidé d'accorder un secours de Ltqs: 300 à répartir entre dix indigents éprouvés par la grêle.

Secours aux inondés de Tchitchek Dag

Lecture est donnée d'une lettre datée du 1er Juillet et sub No. 8 de notre succursale de Tchitchek Dag par laquelle elle demande des secours en faveur de cinq chefs de famille dont les champs ensemencés ont été ravagés par les fortes pluies qui se sont abattues sur cette localité.

le 5 Juin 1931

L'obligation dans laquelle s'est trouvée notre Société de soulager la misère des personnes éprouvées par les crues et les inondations qui se sont produites cette année un peu partout, l'amise devant une situation budgétaire telle qu'il lui est impossible d'étendre son secours aux cas de destruction des cultures. En conséquence, elle n'a pu venir en aide à Moustafa bey, fils de Hüssein bey, propriétaire de ferme.

Néanmoins et en sus d'un secours de Ltqs: 100 déjà accordé suivant décision sub No. 779, il a été décidé d'alloquer un nouveau secours de Ltqs: 170 à répartir comme suit entre quatre éprouvés dont les habitations ont été endommagées: Ltqs: 50 respectivement à Hassan oglou Hussein et Halil oglou Osman, Ltqs: 40 à Mehmed Ef. fils de Harpoutlou, Ltqs: 40 à Halil oglou Békir, tous du village de Keunguch.

Secours accordé à Hadji Ahmed Ef.

Après lecture d'une communication de notre succursale de Kangal, en date du 14 mai 1931, par laquelle elle sollicite une aide pécuniaire en faveur de Hadji Ahmed Ef, de la commune d'Aladja Han (Kangal), dont l'âge très avancé ne lui permet par d'assurer la subsistance d'une famille nombreuse, composée de douze membres il a été décidé d'accorder à ce vieillard un secours de Ltqs: 100.

11 Juillet 1931

Aide pécuniaire à la Société d'Assistance aux Orphelins

Connaissance prise de la lettre en date du 18 Juin, sub No. 28 du Siège Central, de Smyrne, de la Société d'Assistance aux Orphelins, par laquelle elle sollicite une aide pécuniaire ou en nature de notre Société il a été décidé d'accorder à cet établissement un secours en espèces de Ltqs: 1.000.

11 Juillet 1931

Fabrications d'une jambe artificielle pour

Ia oglou Mehmed Ef.

Connaissance prise de la requête de Issa oglou Mehmed Ef. de Charki Karaagatchi et de la lettre du Ministère

de la Santé et de l'Assistance Sociale, qui l'accompagne, par laquelle le requérant sollicite qu'il soit pourvu d'une jambe artificielle, il a été décidé de faire droit à cette demande et des instructions ont été données à notre Dépôt de vente d'Istanbul pour qu'il avise au nécessaire.

11 Juillet 1931

Secours à trois femmes éprouvées par les inondations survenues au village de Sétchen yourdou (Kangal)

Lecture est donnée d'une lettre de notre succursale de Kangal, par laquelle elle demande l'autorisation d'opérer un prélèvement sur son encaisse, en vue de soulager la détresse de trois veuves dont les maisons, sises au village de Sétchen yourdou de la commune d'Aladja Han (Kangal), ont été détruites par les fortes pluies tombées à la date du 25 Juin 1931.

Cette proposition ayant été acceptée, il a été décidé d'inviter notre succursale locale à accorder à chacune des sinistrés Ltqs: 50 soit au total Ltqs: 150.

Secours aux inondés d'Ak Pinar et Demir Keuy

Lecture est donnée d'une lettre de notre Comité Central de Bilédjik où

ce dernier demande l'autorisation de répartir entre dix villageois d'Ak Pinar et de Demir — dont les maisons ont été détruites par les inondations qui s'y sont produites —, le montant de Ltqs: 150 qui avait été précédemment mis à sa disposition, suivant décision No. 784 du 25 Juin.

Cette proposition ayant été acceptée, il a été décidé d'inviter le susdit Comité Central à agir en conséquence.

Secours aux inondés de Banaz et de ses dépendances (Ouchak)

Lecture est donnée des lettres des Ministères de la Santé et de l'Assistance Sociale, de l'Economie Nationale, de l'Intérieur, et de notre succursale d'Ouchak, par lesquelles des secours sont demandés en faveur des habitants des villages de Banaz, Buyuk Otourak, Folouz, Duzunlu, Kutchuk Otourak dont les cultures ont été ravagées par les pluies torrentielles qui se sont abattues sur ces parages, il fut convenu de la fréquence, cette année-ci, de pareils fléaux et de l'impossibilité, avec un budget que l'octroi de multiples secours a considérablement réduit, de venir en aide dans les cas de perte de cultures et de bétail.

En conséquence, il a été décidé d'expédier à la succursale d'Ouchak,

pour servir à la réparation des habitations totalement détruites ou partiellement endommagées par les inondations, un secours de Ltqs. 390.

25 Juin 1931

Troisième secours de Ltqs. 1.000 aux inondés d'Amassia

Lecture est donnée de la lettre adressée au Siège Central par le Secrétariat Général du Parti du Peuple Républicain, demandant des secours en faveur des inondés d'Amassia, il a été décidé, conformément à la demande du Parti, d'accorder aux éprouvés un nouveau secours de Ltqs. 1.000, ce qui avec les deux tranches de Ltqs. 500 chacune, précédemment envoyées, suivant les décisions enregistrées sub No. 757 et 768, porte le total de l'aide pécuniaire à Ltqs. 2.000.

25 Juin 1931

Secours aux incendiés du village du Hassanveren

Après lecture d'une dépêche signée par le Conseil des anciens du village de Hassanveren (relevant de la commune d'Oulous, dépendance de Safranbolu), dans laquelle on solli-

cité de venir en aide aux habitants dont les maisons ont été dévorées par l'incendie, il a été décidé d'accorder 25 Ltqs. à chacun des six sinistrés, soit au total Ltqs. 150.

Secours

Connaissance prise d'une requête que les nommés Ibrahim oğlu Mamo, son frère İsmail et sa sœur Elifé hanoum, du village Kouloundjuk (commune de Yellidjé, Kaza de Kangal relevant de Sivas), ont adressée à la Présidence du Conseil qui l'a référée au Ministère de la Santé et de l'Assistance Sociale et que ce dernier a transmise à notre Société, il a été décidé d'accorder un secours de Ltqs. 50 à chacun des requérants.

**Les Décisions ci-haut relatées
ont toutes été exécutées.**

Délégation Militaire auprès du Siège Central

Le médecin-colonel Mazloum bey, Inspecteur-Général Adjoint du service sanitaire au Grand Etat-Major Général, a été désigné comme délégué militaire auprès de notre Société.

Statistique du dispensaire « KARCHIYAKA » du Comité
du Croissant - Rouge Turc de Smyrne

Juin 1931

	<u>Enfants :</u>	<u>Femmes :</u>	<u>Hommes :</u>	<u>Total :</u>
1 — Maladies de l'estomac . . .	0	7	5	12
2 — „ des poumons . . .	25	13	11	49
3 — „ du cœur . . .	0	3	5	8
4 — „ des voies urinaires .	0	0	3	3
5 — „ des nerfs . . .	0	15	12	27
6 — „ des yeux . . .	8	2	3	13
7 — Maladies des orteils et du larynx	17	11	8	36
8 — Malaria . . .	119	197	126	442
9 — Maladies des intestins . . .	12	17	19	48
10 — Pneumonie . . .	0	0	0	0
11 — Pleurésie . . .	7	9	2	18
12 — Rhumatismes . . .	0	11	13	24
13 — Tuberculose pulmonarie . .	0	19	17	36
14 — „ des autres organes . .	0	13	10	23
15 — Syphilis . . .	0	0	0	0
16 — Blénnorrhagie . . .	0	0	0	0
17 — Maladies des organes génitaux des femmes	0	87	0	87
18 — Maladies externes . . .	49	7	66	185
19 — „ diverses . . .	19	75	83	177
20 — „ des vers intestinaux	15	0	0	15
Total	271	549	383	1203

Tableau de Statistique hygiénique du dispensaire
« IKİTCHECHMELİK » du Comité du Croissant - Rouge
Turc de Smyrne

Juin 1931

	Enfants :	Femmes :	Hommes :	Total :
1 — Maladies de l'estomac	5	42	38	85
2 — „ des poumons	22	29	19	70
3 — „ du coeur	0	34	39	73
4 — „ des voies urinaires . .	0	12	20	32
5 — „ des nerfs	0	48	4	52
6 — „ des intestins	97	52	41	190
7 — „ des peaux	16	20	9	45
8 — „ des yeux	8	10	14	32
9 — „ des orteils et du larynx	71	82	47	200
10 — „ des vers intestinaux .	10	21	4	35
11 — Malaria	189	290	295	774
12 — Grippe	2	28	12	42
13 — Pneumonie	6	19	11	36
14 — Pleurésie	1	27	12	40
15 — Tuberculose pulmonaire . .	0	22	20	42
16 — „ des autres organes .	9	7	13	29
17 — Rhumatismes	0	51	47	98
18 — Blennorrhagie	0	17	5	22
19 — Maladies des organes génitaux des femmes	0	20	0	20
20 — Maladies externes	39	35	68	142
21 — Divers	81	147	161	389
22 — Rougeole	17	2	0	19
Total	573	1015	879	2467

Tableau de Statistique hygiénique du dispensaire
« İKİTCHECHMELİK » du Comité du Croissant - Rouge
Turc de Smyrne

Juillet 1931

	Enfants :	Femmes :	Hommes :	Total :
1 — Maladies de l'estomac	10	31	29	70
2 — „ des poumons	25	6	4	35
3 — „ du coeur	0	30	40	70
4 — „ des voies urinaires	2	19	14	35
5 — „ des nerfs	0	45	20	65
6 — „ des intestins	31	29	30	90
7 — „ des peaux	35	15	10	60
8 — „ des yeux	5	10	27	42
9 — „ des orteils et du larynx	37	99	69	205
10 — „ des vers intestinaux	20	18	12	50
11 — Malaria	91	302	547	940
12 — Grippe	7	18	22	47
13 — Pneumonie	5	9	6	20
14 — Pleuresie	0	17	18	35
15 — Tuberculose pulmonaire	1	33	29	63
16 — „ autres organes	4	9	21	34
17 — Rhumatismes	0	38	52	90
18 — Blennorrhagie	0	9	21	30
19 — Maladies des organes génitaux des femmes	0	25	0	25
20 — Maladies externes	60	32	72	164
21 — Divers	35	201	145	381
22 — Rougeol	0	0	0	0
Total	363	995	1188	2551

Statistique du dispensaire « KARCHIYAKA » du Comité
du Croissant - Rouge Turc de Smyrne

Juillet 1931

	<u>Enfants:</u>	<u>Femmes:</u>	<u>Hommes:</u>	<u>Total:</u>
1 — Maladies de l'estomac	0	17	18	35
2 — „ des poumons	0	12	9	21
3 — „ du coeur	0	8	5	13
4 — „ des voies urinaires	0	0	11	11
5 — „ des nerfs	0	19	12	31
6 — „ des yeux	11	10	9	30
7 — Maladies des orteils et du larynx	27	21	19	67
8 — Malaria	215	310	319	844
9 — Maladies de intestins	8	17	9	34
10 — Pneumonie	0	1	2	3
11 — Pleuresie	0	0	1	1
12 — Rhumatismes	0	15	21	36
13 — Tuberculose pulmonarie	0	9	8	17
14 — „ autres organes	0	19	21	44
15 — Syphilis	0	0	0	0
16 — Blénnorrhagie	0	0	0	0
17 — Maladies des organes génitaux des femmes	0	79	0	79
18 — Maladies externes	82	89	91	262
19 — „ diverse	18	21	15	54
20 — „ des vers intestinaux	11	9	10	30
Total	<u>372</u>	<u>650</u>	<u>582</u>	<u>1610</u>

Suite du rapport de l'exercice 1931

SECOURS AUX NÉCESSITEUX D'ISLAHIÉ

Sur demande formulée par notre succursale d'Isahié, dans sa lettre en date du 13/7/1929, une somme de Ltqs. 150 a été mise à sa disposition pour être distribuée aux nécessiteux de la façon qui aurait été jugée la plus opportune. Cette somme fut affectée à l'achat de vêtements et de chaussures pour 19 écoliers, orphelins de militaire

SECOURS AUX PERSONNES ÉPROUVÉES PAR LA SÉCHERESSE A TCHANKIRI

Comme continuation des secours déjà accordés aux personnes éprouvées par sécheresse à Tchankiri, un nouveau secours de Ltqs. 3659 et piastres 6 a été distribué aux nécessiteux par les soins de l'agent du Croissant-Rouge, délégué sur les lieux.

ALIMENTATION DES ÉLÈVES INDIGENTS DES ÉCOLES PRIMAIRES D'ISTANBUL

Notre Société, prenant en considération la situation sanitaire déplorable

dans laquelle se trouvent par suite d'une alimentation défectueuse et insuffisante certains enfants indigents inscrits dans les écoles primaires d'Istanbul, a mis à la disposition du Comité Central du Croissant-Rouge à Istanbul une somme de Ltqs. 12.000 pour assurer un déjeuner substantiel aux écoliers de cette catégorie.

ASSISTANCE AUX PRISOUNIERS DE GUERRE

Sur une nouvelle demande formulée par notre Légation à Bagdad, une somme supplémentaire de Ltqs: 1.000 a été envoyée à cette dernière en vue du rapatriement des prisonniers de guerre, désireux de rentrer dans leur foyer, mais ne disposant par des moyens pécuniaires d'effectuer ce voyage.

ASSISTANCE AUX ÉMIGRÉS

Distribution de 10 tentes, de meubles et d'objets divers d'une valeur de Ltqs: 327 et psr. 15 ¹/₂ aux émigrés de Plevné, établis à Sivri--Hissar.

En outre une somme de Ltqs: 1.000 a été mise à la disposition du Vilayet

de Nighdé, pour le transport, à leur lieu de destination, des immigrants concentrés à Oulou--Kichla.

SECOURS DIVERS

Dons, en eau minérale, faits aux hôpitaux il a été fait don à l'hôpital-model d'Ankara, de 25 caisses d'eau minérale de Kara—Hissar d'une valeur de Ltqs: 262 $\frac{1}{2}$. Ce geste a été accueilli avec beaucoup de plaisir par le personnel de l'établissement hospitalier.

SECOURS AUX PERSONNES ÉPROUVÉES PAR LE TREMBLEMENT DE TERRE A SELMAS.

Informée, par lettre en date du 26/5/1929 du Chargé d'Affaires de Perse à Ankara, qu'un tremblement de terre a eu lieu à Selmas, notre Société a mis à la disposition de l'Ambassade de Perse à Ankara, une somme de Ltqs: 4.000 pour être remise au Croissant Rouge Persan (Chiri Hourchidi Surhu Iran)

SECOURS A LA CROIX ROUGE FRANÇAISE, A L'OCCASION DE INONDATIONS QUI SE SONT PRODUITES EN FRAFCE

A l'occasion des inondations qui ont ravagé certaines région de la France, une somme de frs. 12.000 a été

envoyée à la Croix--Roug française, pour être distribuée aux inondés

ASSISTANCE A LA CROIX— ROUGE INTERNATIONAL

Ainsi que cela se pratique chaque année, une somme de Ltqs: 3.000 a été envoyée au Comité International de la Croix--Rouge, à titre d'Assistance à l'œuvre de la Croix Rouge Internationale.

SECOURS DIVERS

En sus des secours énumérés dans le présent Rapport, une somme total de Ltqs: 3.773 et psr. 62 a été déboursée par notre Siège Central, en diverses œuvres de secours.

SECOURS FAITS PAR LES DÉPENDANCES (COMITES CENTRAUX ET SUCCURSALES) DU CROISSANT ROUGE.

En dehors de ces secours faits directement par notre Siège Central nos dépendances ont, de leur côté, accordé à des citoyens éprouvés par des calamités, divers secours qui se chiffrent par Ltqs: 20. 449 et psr. 80.

LE DISPENSAIRE DU CROISSANT ROUGE A ADANA

Dirigé par notre Comité Central de la localité ainsi que les deux établissements similaires sis à Tchechmélik et

à Karchi-Yaka et dirigés par notre Comité Central de Smyrne ont respectivement dépensé en traitement des malades Ltqs : 2.945 et piastres 60 ; Ltqs: 10.384 et piastres 13; Ltqs: 6.067 et piastres 57, soit un total de Ltqs: 19.396 et piastres 30, ce qui porte à Ltqs: 39.846 et piastres 10 le montant global des secours faits par nos dépendances.

PARTICIPATION DU CROISSANT ROUGE TURC A L'EXPOSITION DE DRESDE

Parmi les oeuvres exposées dans le pavillon turc à l'Exposition Internationale de l'Hygiène ouverte à Dresde en 1930, ont figuré également des dessins et des graphiques représentant l'activité du Croissant Rouge.

TÉLÉGRAMME DE REMERCIEMENTS REÇUS

Copie de la dépêche en date du 2/7/929, adressée à notre Siège Central à l'occasion de l'assistance prêtée aux personnes éprouvées par les inondations à Sari Ouglan, et par le séisme, à Sou Chehir

PRÉSIDENCE CROISSANT ROUGE ANKARA

Arrivé à Sou-Chehir; remerciements pour bonté.

Chukri

Ministre de l'Intérieur

Copie de la dépêche de remerciements adressée à notre Siège Central par le président de la Municipalité de Sou-Chehir, pour le secours que notre Société a accordé aux sinistrés de la localité.

PRÉSIDENCE SIÈGE CENTRAL CROISSANT ROUGE ANKARA

Vous remercie au nom population pour généreuse assistance et marque bonté témoignée aux éprouvés tremblement de terre.

Kiamil

Président de la Municipalité

Copie de la dépêche de remerciements reçue du Kaïmakam d'Of, en retour de l'assistance prêtée par notre Société aux inondés de cette localité;

Vous informe de la gratitude avec laquelle populations a accueilli intérêt témoigné.

Yahia

Kaïmakam

Copie de la dépêche en date du 24/7/929 reçue de la Commission de distribution de secours aux inondés de Trébizonde et d'Of.

SIÈGE CENTRAL CROISSANT-ROUGE ANKARA

Remercie au nom inondés honorable Société Croissant-Rouge qui, fidèle à sa tradition a accouru secours inon-

eds region, l'informe distribution fonds envoyés.

Hilmi
Président Com. Secours
Vali Trébizonde

CHAPITRE II

ORGANISATION GÉNÉRALE ET FONCTIONNEMENT SIÈGE CENTRAL

Afin de raffermir les biens qui attachent les dépendances au Siège Central et de faciliter ainsi, par une collaboration étroite et mutuelle, la réalisation du haut idéal vers lequel converge l'activité de la Société, des efforts communs ont été faits qui ont eu pour résultat de nous permettre de créer de nouvelles succursales, de régénérer, par la voie de nouvelles élections, celles des succursales qui, par un malheureux concours de circonstances avaient pratiquement cessé d'exister ou étaient venues inactives.

Grâce au zèle et à la bonne volonté dont font preuve nos agents des sections de la Comptabilité et de la Correspondance, le service général marche avec la régularité voulue.

A ce propos, une mention spéciale doit être faite pour la parfaite tenue de tous les registres.

Les inscriptions et les comptes afférents aux diverses secours de revenu de la Société, telles que reçus à valeur timbres de charité, feuilles destinées à

la transcription des sentences judiciaires, eau minérale de Kara-Hissar, cartes à jouer que notre Société administre par procuration au Gouvernement; ainsi que tous autres comptes et inscriptions sont tenus au jour le jour.

Le nombre des pièces reçues au cours de cette année, tant de nos dépendances que des établissements ou des particuliers, relativement au service du Croissant-Rouge, est de 8.154; le nombre des pièces expédiées durant la même période, y compris les circulaires adressées à nos dépendances, s'élève à 11.664. De soins spéciaux sont apportés à l'enregistrement des pièces reçues et expédiées.

Reçus à valeur. — Pendant l'exercice qui nous occupe, pour 84.644 Livres Turques de reçus à valeur ont été expédiés aux dépendances.

Timbre de charité. — La contreva leur des timbres expédiés à certaines administrations officielles, à divers établissements et à nos légations et consulats à l'Etranger, est représentée par Ltqs. 139.566 et piastres 47.

Feuilles judiciaires. — De ces feuilles qui sont pourvues de timbres charité et livrées aux particuliers sur demande, 4.341 paquets ont été envoyés à nos dépendances pour être distribués aux tribunaux et aux bureaux judiciaires.

Eau minérale de Kara-Hissar. — Notre Comité Central ne manque pas de faire les démarches requises et de

prendre les dispositions nécessaires en vue de l'amélioration des conditions de rendement et de l'augmentation de la consommation de cette eau minérale qui est appelée à constituer une importante source de revenu.

C'est ainsi que les travaux de nettoyage, d'embouteillage et de capsulage qui, au moment du transfert de la Source à la Société, s'effectuaient dans des conditions primitives, s'accomplissent maintenant, grâce aux machines et appareils que nous avons spécialement fait venir d'Europe, de façon scientifique et moderne.

De même, les nombreuses installations établies près de la Source ont permis d'en augmenter le débit et de procéder à la mise en bouteilles et aux autres manipulations, dans des conditions aussi bonnes et aussi scientifiques que ce travail s'effectue les sources similaires de l'Europe.

Grâce à ces aménagements scientifiques, le rendement de l'eau minérale a été amélioré, et, par la concentration en un point déterminé, des diverses sources dont une grande quantité du débit allait autrefois en pure perte, on est arrivé à en intensifier le rendement de façon à pouvoir aux besoins d'une consommation progressive.

La question de la réclame a fait également l'objet de nos préoccupations et nous poursuivons nos démarches en vue du placement de l'eau minérale en

Egypte, en Syrie, en Irak, aux Indes et dans d'autres marchés étrangers.

Le succès de ces démarches et l'augmentation progressive du volume de nos ventes sont attestés par les chiffres reproduits dans le relevé, annexé au présent Rapport.

Bref, par l'installation scientifique qu'il a créée, le Siège Central a la conviction d'avoir accompli une bonne œuvre, en procurant au pays une eau minérale de bonne qualité, hygiénique et ensuite en rendant plus productive une source de revenu de la Société.

Cartes à jouer. — Le droit d'importation et de vente, jusqu'alors monopole de l'Etat, a été, à partir d'avril 1928, concédé à notre Société qui gère ce revenu par procuration du Gouvernement. Nous croyons devoir vous rendre compte des dispositions que nous avons prises à cet effet et qui donnent des résultats satisfaisants. Dans la gestion de ce revenu que nous assure des profits appréciables, nous étudions avec soin et en tenant compte du moindre désir des clients et des exigences de la place, les améliorations à introduire dans le système de vente et nous nous conformons scrupuleusement aux règles commerciales, ce qui explique la plus-value progressive constatée dans les recettes.

Ainsi que nous avons eu l'honneur de le signaler dans notre Rapport sur les opérations de l'exercice 1928, nos recettes sur les cartes à

jouer qui ont été de Ltqs. 95.354 pendant la période allant du 1er. Juillet jusqu'à fin Juin de la même année, se sont élevées, pour la période correspondante en 1930, à Ltqs. 169.682, accusant ainsi une plus-value de Ltqs. 74.328.

Nous avons tout lieu d'espérer qu'en retour des soins et de l'attention dont nous entourons l'application des mesures arrêtées par notre Siège Central, cette branche de revenu est appelée à prendre chaque jour une plus grande extension.

Après une étude approfondie, faite, dans un strict esprit commercial, des divers systèmes d'importation et de vente des cartes, nous avons été amenés à constater que le meilleur était la gestion directe des ventes et nous avons conclu à l'opportunité de maintenir ce mode de gestion jusqu'ici pratiqué. Prenant en considération l'extension que prennent nos opérations de vente, nous avons transféré au centre de la place d'Istanbul, à Bagtché-Capou, notre dépôt de vente qui était installé jusqu'au 1er Octobre 1930 dans le local de notre Comité Central à Istanbul.

Le transfert du dépôt au centre d'activité commerciale et l'augmentation progressive du volume des ventes, démontrent l'opportunité des mesures arrêtées et appliquées relativement à l'importation et à la vente des cartes à jouer.

Le service d'opposition des scellés sur les cartes importées et vendues, assuré jusqu'à ces derniers temps

par les agents du Fisc, nous a été confié à la suite d'une entente intervenue entre le Ministère des Finances et notre Société.

La faculté qui nous a ainsi été donnée de procéder, sans l'intervention du Fisc, à cette opération comme aussi au banderollage soit des cartes importées soit de celles qui, confisquées par le Fisc pour avoir été introduites clandestinement, nous sont remises, a particulièrement simplifié les formalités d'usage.

Soucieux d'enrayer la contrebande qui se pratique sur cet article à notre détriment nous étudions l'opportunité de faire fabriquer, sous une forme spéciale, les cartes destinées à être importées chez nous, ce qui, en établissant une différenciation marquée entre les véritables et les fausses, faciliterait la constatation de la contrebande.

En somme, mue par un esprit essentiellement commercial, notre Société prend en considération les desiderata des acheteurs, ouvre des crédits aux négociants en gros, s'emploie à intéresser les dépendances à cette entreprise, initiatives grâce auxquelles sont obtenus des résultats tout à fait satisfaisants.

Un relevé comparatif, annexé au présent Rapport et qui englobe les opérations de la période, allant de la date où la gestion de ce revenu nous a été confiée jusqu'à maintenant, donne un aperçu du mouvement des importations, des ventes ainsi que des recettes réalisées. (à suivre)

Comptes Définitifs du Budget

1er Juillet 1929 — 30 Juin 1930

Recettes

Chapitres	Nature des Recettes	Somme annuelle mise au Budget	Recettes annuelles établies			Différences en plus ou en moins entre les prévisions annuelles et les recettes réalisées		
			Ltq.	Prs.	Mill.	Ltq.	Prs.	Mill.
1	Dons	100 000	181 001	97	250	81 001	97	250
2	Cotisations	100 000	27 156	75	500	27 843	24	500
3	Produit de Vente	20 000	91 341	66		71 341	66	
4	Intérêts	80 000	91 657	92		11 657	92	
5	Produit des Concerts	50 000	54 860	30	500	4 860	30	500
6	Produits des Timbres de Charité	200 000	125 498	77	750	74 501	22	250
7	Produit des Peaux, Dimes aumônières	145 000	145 767	50		767	50	
8	Produit du « Jour des Fleurs »	22 000	11 506	44	750	10 493	55	250
9	Loyer des Immeubles	5 000	8 416	36		3 416	36	
10	Recettes du Journal édité périodiquement	4 000	4 764	17	500	764	17	500
11	Sommes à inscrire en re- cettes, reportées de la der- nière période, des Comités Centraux et des Succursales	1	54 859	81	500	54 858	81	500
12	Allocations des Budgets du gouvernement et des admi- nistrations	20 000	13 797	50		6 202	50	
13	Recettes Diverses	20 000	35 909	62	750	15 909	62	750
14	Concessions accordées par le gouvernement	150 000	118 567	15	500	31 432	84	500
15	Produit de Vente des Eaux Minérales	25 000	0			25 000		
16	Feuilles Juicaires	20 000	3 540	69	500	16 459	30	500
		961 001	968 646	66	500	7 645	66	500

1er Juillet 1929 — 30 Juin 1930

Règlement sur le Budget Général

1. — Les recettes budgétaires pour la période allant du 1er Juillet 1929 au 30 Juin 1930, sont fixées à Ltqs. 961.001.

2. — Les dépenses budgétaires pour la période allant du 1er Juillet 1929 au 30 Juin 1930, sont arrêtées, à Ltqs. 748.437.

3. — Les Fonds de réserve sont répartis en deux rubriques : Ordinaires et Extraordinaires. Comme Fonds de Réserve Extraordinaires, il est affecté la contrevaieur en espèces de Ltqs. 750.000. Les Fonds de Réserve Extraordinaires ne peuvent être dépensés en temps de paix.

4. — Le Siège Central est autorisé à dépenser, en les ajoutant aux crédits des chapitres « Secours & Assistance » et « Fabrication & Achat Matériel », les plus-values qu'accuseraient les recettes par rapport aux prévisions. Il est également autorisé, en cas de moins-values, à parfaire les différences en moins, par un prélèvement sur les Fonds de Réserve Ordinaires et sur le Matériel de Réserve.

5. — Le Siège Central est autorisé à procéder à la vente de tout excédent qui viendrait à être constaté dans le Dépôt, par rapport aux indications des registres de ce dernier.

6. — Le Siège Central est autorisé à vendre les biens immeubles sans appart, et, contre cette opération, à en acquérir ou à en construire de nouveaux ainsi qu'à y donner son autorisation.

7. — La contrevaieur, calculée d'après le prix courant, de tout matériel destiné par le Budget à un usage quelconque, doit, après que ce matériel aura été utilisé, être déduite du chapitre auquel il se rapporte.

8. — Les frais de transport et d'emballage du matériel expédié par divers Service, seront prélevés sur le chapitre dont fait partie le dit matériel.

9. — Le Siège Central est autorisé à passer en recettes ou en dépenses, dans les chapitres ad hoc du Budget, les comptes des Comités Centraux et des Succursales, afférents aux exercices comtables antérieurs à 1929 et

reçus pendant le période allant du 1er Juillet 1929 au 30 Juin 1930.

10. — Des frais, ne devant pas dépasser la proportion de 20 %, peuvent être déboursés pour la gestion des revenus indiqués dans le Budget des Dépenses sous les rubriques : Concerte, Jour de Fleurs, Timbres de Charité, Feuilles Judiciaires, Concessions à accorder par le Gouvernement. Un compte spécial où seront inscrits frais établis, sera ouvert à cet effet dans le Budget.

11. — Les dépôts qui auront été faits par des particuliers ou par des établissements seront reçus et restitués en dehors du jeu du Budget ; de même tout paiement effectué pour l'accomplissement d'un service déterminé, sera accepté sous les mêmes réserves et consacré exclusivement au service auquel il a été affecté.

12. — La partie du crédit inscrit dans les Budgets de 1927, chapitre 7 ; de 1927-28, chapitre 14 ; de 1928-29, chapitre 12, non dépensée pendant la période à laquelle se rapporte le dit crédit, peut être utilisée pendant la période comptable allant du 1er Juillet 1929 au 30 Juin 1930.

13. — Les salaires et les frais des employés qu'il y aurait bien d'enga-

ger, en dehors des prévisions budgétaires, dans les ateliers relevant du Dépôt d'Eski-Chéhir, seront prélevés sur le chapitre 14.

14. — Le Siège Central est autorisé, sur proposition du Comité de Direction et dans les limites des chapitres, à effectuer le transfert de crédit d'un chapitre à l'autre.

15. — Les reliquats des comptes « Débit » ou « Crédit » des Eaux minérales à exploiter d'après le cahier des charges et les frais de gestion des cartes à jouer ainsi que ceux des concessions qui auront été accordées par le Gouvernement, seront passés en dépenses dans les crédits et en recettes dans les chapitres ad hoc.

16. — Les frais d'impression de la Revue du Croissant-Rouge, les autres frais, la rétribution du corps de rédaction et des employés, ainsi que tous autres frais de publication seront prélevés sur l'art : 5, chapitre 10, du Budget des Dépenses.

17. — Le Siège Central est autorisé à déterminer le mode d'utilisation du crédit inscrit à l'art : 7, chapitre 8 du Budget, pour le Directeur, le corps enseignement, les agents, les employés et les élèves de l'école d'Infirmières.

Dépenses

Partie	Chapitre	Article	Nature des Crédits	Somme annuelle mise au Budget et dont la dépense est autorisée Ltq.	Total des dépenses annu- elles établies			Différences en moins ou en plus ent e les crédits annuels et les dépenses effectuées			
					Ltq.	Prs.	Mill.	Ltq.	Prs.	Mill.	
1 ^{re} Partie	1		Allocations et Traitements								
			Siège Central ;								
		1	Allocations	4 200	4 200			0			
		2	Traitements Siège Central	37 800	37 800			0			
		3	Corps de l'Inspection	10 800	10 500			300			
		4	Employés	5 040	5 021	05		18	95		
			Total	57 840	57 521	05		318	95		
		2		Dépôt d'Eski Chéhir :							
			1	Directeur et Personnel	23 400	23 400			0		
			2	Employés	8 280	8 250			30		
			Total	31 680	31 650			30			
	Total des Chapitre 1 - 2			89 520	89 171	05	348	95			

Dépenses

Partie	Article	Chapitre	Nature des Crédits	Somme annuelle mise au Budget et dont la dépense est autorisée	Total des dépenses annuelles établies			Différences en moins ou en plus entre les crédits annuels et les dépenses effectuées		
				Ltq.	Ltq.	Prs.	Mill.	Ltq.	Prs.	Mill.
2 ^{me} Partie			Frais Administratifs							
	3		Siège Centrale :							
		1	Divers	4 500	4 500			0		
		2	Eclairage	2 500	2 460	98		39	02	
		3	Frais de Traduction	600	600			0		
			Total	7 600	7 560	98		39	02	
	4		Dépôt d'Eski Chéhir							
		1	Divers	4 500	4 490	03	962	9	96	038
		2	Eclairage et Chauffage	1 000	999	69	350		30	650
		3	Assurance s/Mobilier et Matériel	5 000	5 000			0		
		4	Frais de Transport	2 000	1 964	05		35	95	
			Total	12 500	12 453	78	312	46	21	688
	5		Frais Administratifs des Comités Centraux et des Succursales							
				40 000	92 473	46		52 473	46	
Total des Chapitres 3-5				60 100	112 478	22	312	52 388	22	312

Dépenses

Partie	Article	Chapitre	Nature des Crédits	Somme annuelle mise au Budget et dont la dépense est autorisée Ltq.	Total des dépenses annuelles établies			Différences en moins ou en plus entre les crédits annuels et les dépenses effectuées		
					Ltq.	Prs.	Mill.	Ltq.	Prs.	Mill.
3 ^{me} Partie	6		Frais Communs :							
		1	Loyer	4 000	3 332	83		667	17	
		2	Assurance et Impôts des bien immeubles	2 500	2 429	29		70	71	
		3	Assurance Personnel	8 000	6 373	41	500	1 626	58	500
		4	Fournitures de Bureau et Imprimés	5 000	4 553	96	250	446	03	750
		5	Frais de Route	1 500	1 500			0		
		6	Indemnités Journalières et Frais de Route Inspecteurs	12 000	11 979	64	750	20	35	250
		7	Frais de Poste et de Télégrammes	1 200	918	85	500	281	14	500
		8	Frais de Transport et Emballage	2 000	1 996	94	750	3	05	250
		9	Vêtements	1 000	995	61	950	4	38	150
		10	Part d'usure du Mobilier	3 000	3 000			0		
			Total	40 200	37 080	56	700	3 119	43	300
	7		Frais Extra ordinaires	4 000	3 991	01		8	99	
Total des Chapitres 6-7				44 200	41 071	57	700	3 128	42	300

Dépenses

Partie	Article	Chapitre	Nature des Crédits	Somme annuelle mise au Budget et dont la dépense est autorisée	Total des dépenses annuelles établies			Différences en moins ou en plus entre les crédits annuels et les dépenses effectuées		
				Ltq.	Ltq.	Prs.	Mill.	Ltqs.	Prs.	Mill.
	8		Frais Généraux se rapportant au Service du Croissant-Rouge :							
		1	Frais de confection des recettes pour les membres, de fabrication de médailles, et, des accessoires utilisés le « Jour des Fleurs »	7 000	0			7 000		
		2	Secours à la Ligue Internationale de la Croix-Rouge	3 000	3 000			0		
		3	Frais d'impression des Recus à valeur fixe et des Timbres de Charité.	5 000	0			5 000		
		4	Frais de Publication, de Propagande, Frais d'impression de la Revue, Rétribution du Personnel et autres frais.	10 000	9 987	37		12	63	
		5	Frais d'impression des Feuilles Judiciaires.	10 000	9 543	26		456	73	
		6	Frais d'impression du Journal édité périodiquement.	3 500	3 247	21		252	79	
		7	Allocations du Directeur, du Personnel et Enseignant, des Employés et des Elèves de l'Ecole d'Infirmières, Frais de nourriture et autres.	38 115	34 156	15	750	3 958	84	250
Total du Chapitre 8				76 615	59 933	99	750	16 681	00	250

Dépenses

Partie	Article	Chapitre	Nature des Crédits	Somme annuelle mise au Budget et dont la dépense est autorisée	Total des dépenses annuelles établies			Différences en moins ou en plus entre les crédits annuels et les dépenses effectuées		
				Ltq.	Ltq.	Prs.	Mill.	Ltq.	Prs.	Mill.
	9		Gratifications & Indemnités	3 000	2 974			25		
	10		Constructions, Installations, Réparations :	75 000	160 024	97 743		85 024	97 743	
	11		Secours & Assistance	100 000	118 809	82 700		18 809	82 700	
	12		Achat & Fabrication Matériel	300 000	106 953	56 850		193 046	43 150	
	13		Frais Administratifs des Comités Centraux et des Succursales, afférents à la période précédente	1	20 419	27 500		20 418	27 500	
	14		Frais sur chapitre « Secours » des Comités Centraux et des Succursales, afférents à la période précédente.	1	9 938	61 250		9 937	61 250	
			Total	478 002	419 121	26 043		58 880	73 957	
Total des Chapitres 1-14				748 002	721 786	10 805		26 650	89 195	
			Par décision du Congrès							
			Allocations de la Commission de Vérification.	900	900			0		
			Gratifications.	7 480	7 840			0		
			Total	8 380	8 380			0		
Total Général				756 817	730 166	10 805		26 650	89 195	

Partie Recettes

Budget : 1er Juillet 1931 — 30 Juin 1932

C'apltre	Explications	Livres Turques
1	Dons	150.000
2	Cotisations	50.000
3	Produit des Timbres de Charité et des Feuilles Judicières	120.000
4	Produit des Concerts	45.000
5	Produit du «Jour des Fleurs»	14.000
6	Produit de Vente du Journal	4.500
7	Recettes, afférentes aux années antérieures, des Vilayets et de leurs Succursales.	30.000
8	Secours en espèces à accorder par les budgets des Administrations Particulières et des Municipalités.	10.000
9	Produit des peaux de mouton, des dîmes aumô- nières etc.	150.000
10	Loyer des Propriétés immobilières.	8.000
11	Intérêts.	90.000
12	Produit des Ventes	20.000
13	Produit de Vente des Cartes à jouer.	150.000
14	Recettes nettes sur les Eaux minérales.	1
15	Concessions à accorder par le Gouvernement	1
16	Recettes Diverses	20.000
17	Recettes Hors Budget; Allocations à accorder par le Gouvernement.	110.000
	Total	971.502

Règlement sur le Budget

1er Juillet 1931 — 30 Juin 1932

1. — Les prévisions sur les recettes annuelles, pendant la période allant du 1er Juillet 1931 au 30 Juin 1932, sont de Ltqs. 971.502.

2. — Les dépenses annuelles pour la période allant du 1er Juillet 1931 au 30 Juin 1932, sont fixées à Ltqs. 715.561.

3. — Les Fonds de Réserve sont divisés en deux, sous les rubriques : Ordinaires et Extraordinaires. Comme Fonds de réserve extraordinaires il a été affecté la contre valeur en espèces de Ltqs. 1,100.000. Ces Fonds de réserve extraordinaires, ne peuvent, en temps de paix, être dépensés qu'avec une décision de l'Assemblée Générale.

4. — De même, il ne peut être procédé en temps de paix, sans qu'une décision de l'Assemblée Générale intervienne à cet effet, à l'utilisation des médicaments, du matériel et des appareils sanitaires, indiqués par le Siège Central dans le cadre « Matériel » du Dépôt. Toutefois, au cas où il deviendrait nécessaire de procéder à l'échange du dit matériel et d'autres objets, cette opération s'effectue dans les formes et les conditions requises.

Le Siège Central est autorisé à vendre ou à réserver comme « articles de secours », tout excédent qui viendrait à être constaté dans le matériel non inscrit dans le cadre du Dépôt.

5. — Le Siège Central est autorisé, au cas où les recettes effectives seraient supérieures aux montants prévisionnels indiqués dans les chapitres « Recettes », à dépenser le plus values ainsi établies, en les incorporant aux crédits qui figurent dans les chapitres 13 : « Achat et Fabrication matériel » et 17 : « Secours et Assistance ».

6. — Le Siège Central est autorisé à procéder à la vente de ceux de biens immeubles reconnus être sans avantage, et avec le produit de cette vente, à acquérir ou bien à faire construire d'autres immeubles.

7. — En tant que le matériel indiqué dans le budget des Dépenses pour un usage est utilisé, sa contre valeur, calculée d'après son prix de revient, est portée en déduction dans le chapitre auquel se rapporte le dit matériel.

8. — Les frais de transport et au-

tres du matériel à expédier pour divers usages, seront prélevés sur les chapitres auxquels se rapporte le dit matériel.

9. — Pour les concerts à organiser par le Siège Central, ou, sur la recommandation de ce dernier, par les Comités Centraux ou les Succursales, des dépenses peuvent être engagées suivant l'importance de l'œuvre organisée.

10. — Une commission, pouvant aller jusqu'à 20 %, est accordée sur la vente des Timbres de Charité placés en dehors du Siège Central, des Comités Centraux et des Succursales.

11. — Les dépôts qui auront été faits par les Administrations, les Etablissements et les particuliers, seront reçus ou restitués sans être soumis au jeu du Budget ; le Siège Central est autorisé, dans les mêmes conditions, à accepter tout versement qui lui aura été effectué pour un service déterminé et à le consacrer au service auquel il est affecté.

12. — Le Siège Central est autorisé à ajouter au Budget de 1931-1932, telle partie du crédit inscrit dans le Budget de 1930-1931 est non dépensée pendant cet exercice budgétaire.

13. — Les salaires du personnel hors cadre à engager, le cas échéant, pour le service du Dépôt Central, seront prélevés sur le chapitre 13 : « Achat et Fabrication Matériel ».

14. — Le Siège Central est auto-

risé, sur proposition du Comité de Direction, à effectuer, dans les limites des chapitres, le transfert de crédit d'un article à l'autre.

15. — Le Siège Central est autorisé à mettre en circulation un capital mobile de Ltqs. 100.000, pour couvrir le prix d'achat, les droits de douane, la part revenant au Trésor ainsi que les autres frais que nécessitent les cartes à jouer, monopole de l'Etat, dont la gestion est assurée par le Croissant-Rouge. Le produit net de ce revenu a été inscrit au chapitre 13 du Budget de recettes.

16. — Conformément aux cahiers des charges, un capital fixe de Ltqs. 85.000 est constitué pour les installations techniques de l'eau minérale de Kara-Hissar exploitée par le Croissant-Rouge. Un capital mobile de Ltqs. 100.000 a également été constitué pour couvrir tous les frais d'exploitation. Le produit net de l'eau minérale figure au chapitre 14 du Budget des recettes.

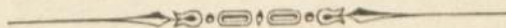
17. — Les frais d'impression et autres de la Revue du Croissant-Rouge, les rétributions du personnel de rédaction et des employés, l'allocation du traducteur attaché au Siège Central, les frais déboursés pour toutes autres publications ainsi que les dépenses effectuées pour la propagande en vue d'atteindre au but poursuivi par le Croissant-Rouge, sont prélevés sur le chapitre 10 : « Publi-

cations & Propagande » du Budget des dépenses.

18. — Au cas où les recettes des Vilayets et des Succursales dépasseraient les montants prévisionnels inscrits dans la partie Recettes du Budget, les sommes prévisionnels inscrites dans les chapitres 6, 7, 17, et 18 du Budget des dépenses, peuvent, confor-

mément à l'art : 123 du Statut Organique, être majorées.

19. — Le Siège Central est autorisé à arrêter le mode d'utilisation du crédit inscrit au chapitre 9 du Budget, au titre d'allocations pour le Directeur, le personnel enseignant, les agents, les employés et les élèves, comme aussi pour leur nourriture et autres frais.

Partie Dépenses

1re Juillet 1931 — 30 Juin 1932

Chapitre	Article	Explications	Annuelles Ltqs.	Total Ltqs.
1		Première Partie: Allocations et Apponitements		
		Siège Central:		
	1	Allocations	3 000	
	2	Sections du Siège Central	47 940	
	3	Corps d'Inspection	12 600	
	4	Employés	8 760	72 900
2		Dépôt d'Eski-Ckéhîr :		
	1	Agents	21 000	
	2	Employés et ouvriers permanents	9 060	30 060
		Deuxième Partie: Frais Administratifs		
3		Siège Central		
	1	Divers	4 500	
	2	Eclairage et Chauffage	3 500	8 000
4		Dépôt d'Eski-Chehir :		
	1	Divers	5 000	
	2	Eclairage et Chauffage	1 200	
	3	Moyens de Transport.	2 000	8 200
5		Corps d'Inspection Indemnités et Frais de route des Inspecteurs	12 000	12 000
6		Frais administratifs des Vilayets et de leurs Succursales	90 000	90 000
7		Frais administratifs des Vilayets et de leurs Succursales		

Chapitre	Article	Explications	Annuelles Ltqs.	Total Ltqs.
8		Afférents aux exercices antérieurs	8 000	8 000
		Troisième Partie : Dépenses Générales :		
	1	Assurances sur Mobilier et Matériel	6 500	
	2	Assurance et Impôts des Biens immeubles.	5 000	
	3	Assurance et Impôts du Personnel	14 000	
	4	Fourmitures de bureau et Impirimés	5 000	
	5	Frais de Route	1 500	
	6	Poste et Télégraphe	1 500	
	7	Transports	2 500	
	8	Habillement	1 500	
	9	Part d'usure du Mobilieèr	3 000	
	10	Gratifications et Indemnités	2 500	
	11	Frais de Confection des Rosettes, des médailles et des fleurs.	2 000	
	12	Frais d'Impression des Timbres et des Feuilles Judiciaires	10 000	
	13	Frais d'Impression des Reçus à Valeur fixe	2 500	
	14	Dépenses Hors Budget	3 000	
	15	Frais Judiciaires et Honoraires d'avocat.	1 000	61 500
		Quatrième Partie : Dépenses Diverses		
9		Appointements et Frais de l'Ecole d'Infirmières	38 400	38 400
10		Publications : Revue, Frais de Propagande et de Traduction	10 000	10 000
11		Subvention à la Ligue Internationale de la Croix Rouge	3 000	3 000
12		Frais de la Conférence International » » »	5 000	5 000
13		Achat et Fabricaion Matériel	200 000	200 000
14		Constructions, Installations, Réparations	11 000	11 000
15		Frais du Journal du Croissant Rouge	3 500	3 500

Chapitre	Articles	Explications	Annuelles Ltqs.	Total Ltqs.
16		Frais des Concessions à octroyer par le Gouvernement	1	1
		Cinquième Partie:		
17		Secours et Assistance:		
18		Secours accordés, durant les exercices antérieurs,	150 000	150 000
		par les Vilayets et par leurs succursales.	4 000	4 000
		Total		715 561

Hilâliahmer Afyonkarahisar Maden suyu

Menbainda doğrudan doğruya en asrî makinelerle ve bir mütehassıs tabibin nezareti daimesi altında istihsal ve şişelere imla edilmektedir. İştirak ettiği bilûmum sergilerde altın madalya ve takdirnameler kazanmıştır. Terkibi itibarile: mide, karaciğer, böbrek ve em'a hastahklarında te'sirâtı şifaiyesi vardır. Sofrasında daima karahisar

Madensuyu bulunduranlar bu gibi hastalıklara tutulmaktan varestede kalırlar.

Afyonkarahisar Madensuyu

Maden sularının en lezzetlisi ve en şifalıdır.

Hasılâtı Hilâliahmer Cemiyetine aittir.

Bilûmum eczahane ve bakkaliyemağazalarında satılır.

VATANDAŞ

"Havacılık", ve "Spor", Mçmuasını oku. Hem tenevvâr edersin hemde yurdunun müdafaasına hadim faideli bir kuruluşa yardım etmiş olursun.

Fiatı 10 Kuruştur

